

T. C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

ANKARA AKYURT BELEDİYESİ

2018 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

Kasım 2019

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	8
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	8
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	8
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	9
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	10
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI	11
8.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	47
9.	EKLER.....	88

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: Akyurt Belediyesinin 2016-2017-2018 Yıllarına Ait Gider Bütçesi Gerçekleşmeleri.	3
Tablo 2: Akyurt Belediyesinin 2016-2017-2018 Yıllarına Ait Gelir Bütçesi Gerçekleşmeleri.	4
Tablo 3: Akyurt Belediyesinin 2018 Yılı Gider Bütçesi Tahmini ve Gerçekleşmeleri	5
Tablo 4: Akyurt Belediyesinin 2018 Yılı Gelir Bütçesi Tahmini ve Gerçekleşmeleri	6
Tablo 5: Bedel Belirlenmeden Kayıtlara Alınan Taşınmazlar	17
Tablo 6: Mali Tablolar ile Harcama Birimi Taşınır Mal Yönetim Hesabı Cetvelinde Tutarları Farklı Olan Hesaplar	21
Tablo 7: Ankara Valiliği Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığına Eksik Gönderilen Katkı Payı Tutarları	32
Tablo 8: Mal ve Hizmet Alımları ile Yapım İşlerine Ait Ödenek ve Harcama Tutarları	74
Tablo 9: Yıl İçinde Doğrudan Temin Yöntemi ile Yapılmış Aynı Nitelikteki Alımlar ve Toplam Tutarları	82

KISALTMALAR

EKAP : Elektronik Kamu Alımları Platformu

KDV : Katma Değer Vergisi

SGK : Sosyal Güvenlik Kurumu

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanakları

1. Belediyeye Ait Tapuya Kayıtlı Taşınmazlardan Muhasebe Kayıtlarında Görünenlerin Değer Tespitlerinin Yapılmaması
2. Tahsis Edilen Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarında Gösterilmemesi
3. Tahsise Konu Olan Taşınmazlara İlişkin Amortisman İşlemlerinin Muhasebe Kayıtlarında Görünmemesi
4. Taşınmazların Amortismanına İlişkin Hatalı Uygulamaların Bulunması
5. Muhasebe Kayıtlarında Değer Tespiti Yapılmadan Kaydedilmiş Taşınmazların Bulunması
6. Taşınmazların Taksitli Satışlarında Muhasebe Kayıtlarının Hatalı Yapılması
7. Harcama Birimi Taşınır Mal Yönetim Hesabı Cetveli Tutarları ile Mali Tablolardaki Tutarların Uyuşmaması
8. Belediyeye Bağışlanan Aracın Muhasebe Kayıtlarında Yer Almaması
9. Tesis Niteliğindeki Dayanıklı Taşınırların Tesis Makine ve Cihazlar Hesabına Kaydedilmemesi
10. Duran Varlık Hesabına Kaydedilmesi Gereken Bazı Alımların Doğrudan Giderleştirilmesi
11. Kalkınma Ajanslarına Gönderilecek Payın İlgili İdareye Gönderilmemesi ve Muhasebe Kayıtlarında Gösterilmemesi
12. Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasına Ait Katkı Payının Hesaplarda Eksik Görünmesi ve İlgili Kamu İdaresine Eksik Gönderilmesi
13. İller Bankası Tarafından Tahakkuk Ettirilen Borçların Mali Tablolarda Görünmemesi
14. Kişilerden Alacaklar Hesabının Gerçek Durumu Yansıtmaması
15. Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabının Kullanılmaması
16. Kira Gelirlerinin Muhasebeleştirilmesinde Dönem Ayırıcı Hesaplar Olan Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabı ile Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabının Kullanılmaması

17. Belediye Tarafından Ödenen Katma Değer Vergilerinin Tamamının İndirim Konusu Yapılması

18. Belediye Tarafından Kamuya Olan Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Borçların Vadesine Göre İlgili Hesapta İzlenmemesi

19. Bir Yılda Uzun Vadeli Alınan Nakit Teminatların İlgili Depozito ve Teminatlar Hesabında İzlenmemesi

20. Geçici Kabul Noksanlıkları İçin Yapılan Kesintilerin Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabında İzlenmemesi

21. Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının Gerçek Durumu Yansıtması

B. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. Belediye Tarafından Kullanılmakta Olan Bazı Taşınmazların Cins Tashihlerinin Yapılmaması

2. Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabının Kullanılmaması

3. Birleştirilmiş Veriler Defterinde Yevmiye Numaralarının Mütteselsil Olmaması

4. Belediye Sınırları İçindeki Bazı İşletmelerin İş yeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Olmadan Faaliyette Bulunması

5. Yapı Ruhsatı veya Yapı Kullanma İzni Olmayan Binalardan Emlak Vergisinin Alınmaması

6. Büyükşehir Belediyesinden İlçe Belediyesine Aktarılması Gereken Otopark Geliri Paylarının Takibinin ve Tahsilatının Yapılmaması

7. Büyükşehir Belediyesince Kuruma Aktarılması Gereken Müze Giriş Ücretlerine İlişkin Payın Takibinin Yapılmaması

8. Büyükşehir Belediyesine Aktarılması Gereken Çevre Temizlik Vergisi Payının Muhasebe Kayıtlarında Hatalı Takip Edilmesi

9. Eğlence Vergisi Tahakkuk ve Tahsilatının Yapılmaması

10. İşçilerin Yıllık Ücretli İzinlerinin Düzenli Bir Şekilde Kullanılmaması

11. Belediye Kanunu'nun 75'inci Maddesine Aykırı Olarak Derneklere Ayni Yardım Yapılması
12. Doğrudan Temin Kayıt Formunun Elektronik Kamu Alımları Platformuna (EKAP) Yüklenmemesi
13. Dönem İçerisinde Ödenek Olmamasına Rağmen Harcama Yapılması ve Ödenek Aktarmalarının Zamanında Yapılmaması
14. Telekomünikasyon Altyapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Bedellerinin Takip ve Tahsilinin Yapılmaması
15. Fiyat Farkı Olarak Ödenen Bedel İçin Ek Kesin Teminat Alınmaması
16. Hakedişten Kesilen Asgari Ücret Destek Tutarlarının Mal Müdürlüğüne Gönderilmeyip Emanet Hesabında Bekletilmesi
17. 4734 Sayılı Kanun'un 21 ve 22'nci Maddeleri Kapsamında Yapılan Mal Alımlarında % 10 Sınırının Kamu İhale Kurulunun Uygun Görüşü Alınmadan Aşılması
18. Mal ve Hizmet Alımlarına İlişkin Ödemelerin Bir Kısmının Belediye Personeli Aracılığıyla Hak Sahiplerine Elden Ödenmesi
19. Ödeme Emri Belgeleri Üzerinde Gerçekleştirme Görevlilerinin İmzalarının Eksik Olması
20. Üretime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları Ödeneğinin Tahsis Amacı Dışında Kullanılması
21. Aynı Nitelikteki Mal Alımlarının İhale Yapılmaksızın Doğrudan Temin Usulü ile Gerçekleştirilmesi
22. Belediye Kanunu'nun 75'inci Maddesine Aykırı Olarak Bedelsiz Taşınmaz Tahsisi Yapılması
23. Asansör Muayene Kuruluşundan Alınması Gereken Periyodik Kontrol Ücreti Payının Belirlenmemesi

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1 Mevzuat ve Görevler

Belediyelere ilişkin düzenlemeler, 1982 Anayasası'nın "Yürütme" başlıklı ikinci bölümünde yer alan 127'nci maddesinde yapılmıştır. Bu maddede; mahalli idareler; il, belediye veya köy halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları, yine kanunda gösterilen, seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan kamu tüzel kişileri olarak tanımlanmış, mahalli idarelerin kuruluş ve görevleri ile yetkilerinin, yerinden yönetim ilkesine uygun olarak kanunla düzenleneceği belirtilmiştir.

Ayrıca söz konusu maddede merkezi idarenin, mahalli idareler üzerinde, mahalli hizmetlerin idarenin bütünlüğü ilkesine uygun şekilde yürütülmesi, kamu görevlerinde birliğin sağlanması, toplum yararının korunması ve mahalli ihtiyaçların gereği gibi karşılanması amacıyla, kanunda belirtilen esas ve usuller dairesinde idari vesayet yetkisine sahip olduğu hükme bağlanmıştır.

Anayasa'da atıf yapılan kanun 5393 sayılı Belediye Kanunu olup belediyenin kuruluşunu, organlarını, yönetimini, görev, yetki ve sorumlulukları ile çalışma usul ve esaslarını düzenlemektedir. Belediyelerin görev ve sorumlulukları 5393 sayılı Kanun'un 14'üncü maddesinde, yetki ve imtiyazları ise aynı Kanun'un 15'inci maddesinde düzenlenmiştir. Ayrıca adı geçen Kanun'un 59'uncu maddesinde belediyenin gelirleri, 60'ıncı maddesinde ise belediyenin giderleri sayılmıştır.

Mahalli idare birimi olan belediyeler üzerinde merkezi idarenin vesayet yetkisi, Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminden önce tek başına İçişleri Bakanlığı tarafından kullanılmaktaydı. Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminden sonra mahalli idareler ile ilgili konularda İçişleri Bakanlığı ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı görevlendirilmiştir. Bu kapsamda 10.07.2018 tarih ve 30474 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile İçişleri Bakanlığına bağlı olan Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü, Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü adı altında Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bünyesinde yapılandırılmış ve aynı Bakanlık bünyesinde bulunan Mekansal Planlama Genel Müdürlüğü'nün görevleri yeniden düzenlenmiştir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Belediye teşkilâtı, norm kadroya uygun olarak yazı işleri, malî hizmetler, fen işleri ve

zabıta birimlerinden oluşur. Beldenin nüfusu, fizikî ve coğrafi yapısı, ekonomik, sosyal ve kültürel özellikleri ile gelişme potansiyeli dikkate alınarak, norm kadro ilke ve standartlarına uygun olarak gerektiğinde sağlık, itfaiye, imar, insan kaynakları, hukuk işleri ve ihtiyaca göre diğer birimler oluşturulabilir. Bu birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi belediye meclisinin kararıyla olur.

Belediyenin organları; belediye meclisi, belediye encümeni ve belediye başkanıdır.

Akyurt Belediyesi 5393 sayılı Belediye Kanunu'nda yer alan esas ve usullere tabi olarak belde sakinlerinin mahalli müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak üzere kurulan ve karar organları seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan mahalli idareler bütçesine tabi, genel yönetim kapsamında idari ve mali özerkliğe sahip kamu tüzel kişisidir.

Akyurt Belediyesinde belediye başkanına bağlı 1 başkan yardımcısı bulunmakta ve 15 belediye meclis üyesi görev yapmaktadır. Belediyenin 14 adet hizmet birimi bulunmaktadır. Bu birimler;

- 1) Yazı İşleri Müdürlüğü
- 2) İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü
- 3) Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü
- 4) Sağlık İşleri Müdürlüğü
- 5) Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü
- 6) Mali Hizmetler Müdürlüğü
- 7) Fen İşleri Müdürlüğü
- 8) İmar ve Şehircilik Müdürlüğü
- 9) Temizlik İşleri Müdürlüğü
- 10) Zabıta Müdürlüğü
- 11) Destek Hizmetleri Müdürlüğü
- 12) Muhtarlık İşleri Müdürlüğü
- 13) Plan ve Proje Müdürlüğü
- 14) Park ve Bahçeler Müdürlüğü'dür.

Akyurt Belediyesi 50'si memur, 54'ü işçi, 2'si sözleşmeli personel ve 1'i başkan yardımcısı olmak üzere toplam 107 personel ile faaliyetlerini yürütmektedir.

696 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 126'ncı maddesi ile 375 sayılı Kanun Hükmünde

Kararname'ye eklenen Ek madde 20'de belirtilen hükme istinaden kurulan Akyurt Belediyesi Personel Limited Şirketinde 141 personel görev almaktadır.

Akyurt Belediyesi faaliyetlerini yürütürken aşağıda yer alan kurumlarla koordine halinde çalışmaktadır:

- İçişleri Bakanlığı
- Ankara Büyükşehir Belediyesi
- Hazine ve Maliye Bakanlığı
- İller Bankası Anonim Şirketi
- Kültür ve Turizm Bakanlığı
- Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
- Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı
- Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü
- Ankara Valiliği Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı

1.3. Mali Yapı

Belediye bütçesi, mali yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösteren, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin veren bir meclis kararıdır.

Akyurt Belediyesinin son üç yıllık bütçe gider ve gelir gerçekleştirmeleri aşağıdaki şekildedir:

Tablo 1: Akyurt Belediyesinin 2016-2017-2018 Yıllarına Ait Gider Bütçesi Gerçekleşmeleri (TL)

GİDER TÜRLERİ	2016 YILI	2017 YILI	2018 YILI	DEĞİŞİM ORANI	
				2016-2018 (%)	2017-2018 (%)
01. Personel Giderleri	7.411.047,71	6.814.252,09	8.286.438,11	11,81	21,60
02. Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	1.112.220,51	1.154.845,96	1.268.249,05	14,03	9,82
03. Mal ve Hizmet Alım Giderleri	12.709.084,97	18.546.414,38	21.725.119,85	70,94	17,14
04. Faiz Giderleri	0,00	0,00	0,00	0	0
05. Cari Transferler	1.240.123,06	1.106.517,81	1.260.558,17	1,65	13,92

06. Sermaye Giderleri	9.313.802,20	6.790.561,94	6.624.492,30	-28,87	-2,45
07. Sermaye Transferleri	0,00	0,00	0,00	0	0
08. Borç Verme	0,00	2.446.875,00	100.000,00	-	-95,91
09. Yedek Ödenekler	0,00	0,00	0,00	0	0
BÜTÇE GİDER TOPLAMI	31.786.278,45	36.859.467,18	39.264.857,48	23,53	6,53

2016, 2017 ve 2018 yıllarına ait bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırılmasına ilişkin yukarıdaki tablodan anlaşılacağı üzere, Belediyenin bütçe giderleri; 2016-2018 döneminde yüzde 23,53 oranında, 2017-2018 döneminde ise yüzde 6,53 oranında artış göstermiştir.

Tablo 2: Akyurt Belediyesinin 2016-2017-2018 Yıllarına Ait Gelir Bütçesi Gerçekleşmeleri (TL)

GELİR TÜRLERİ	2016 YILI (A)	2017 YILI (B)	2018 YILI (C)	DEĞİŞİM ORANI	
				2016-2018 (%)	2017-2018 (%)
01. Vergi Gelirleri	13.088.796,29	14.553.106,69	17.497.875,79	33,69	20,23
03. Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	1.145.337,23	1.827.344,25	2.539.094,25	121,69	38,95
04. Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	19.810,40	50.000,00	873.826,43	4.310,95	1.647,65
05. Diğer Gelirler	9.218.075,90	10.090.275,64	12.687.536,22	37,64	25,74
06. Sermaye Gelirleri	15.463.142,52	13.908.505,14	7.728.388,42	-50,02	-44,43
Bütçe Gelirleri Toplamı	38.935.162,34	40.429.231,72	41.326.721,11	6,14	2,22
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler Toplamı (-)	34.816,74	23.153,88	123.028,69	253,36	431,35
Net Bütçe Gelirleri Toplamı	38.900.345,60	40.406.077,84	41.203.692,42	5,92	1,97

2016, 2017 ve 2018 yıllarına ait bütçe gelirlerinin ekonomik sınıflandırılmasına ilişkin yukarıdaki tablodan anlaşılacağı üzere, Belediyenin bütçe gelirleri; 2016-2018 döneminde yüzde 5,92 oranında, 2017-2018 döneminde ise yüzde 1,97 oranında artış göstermiştir.

Akyurt Belediyesinin 2018 yılı gider bütçe tahminleri ile gerçekleşmeleri aşağıdaki şekildedir:

Tablo 3: Akyurt Belediyesinin 2018 Yılı Gider Bütçesi Tahmini ve Gerçekleşmeleri (TL)

GİDER TÜRLERİ	Bütçe ile Verilen Ödenek	Ek Ödenek	Aktarılan		Net Ödenek	Gerçekleşen Harcama	Gider Gerçekleşmesinin Toplam Bütçe İçindeki Payı (%)
			Eklene	Çıkarılan			
01. Personel Giderleri	9.155.843,63	0,00	370.300,00	0,00	9.526.143,63	8.286.438,11	16,85
02. Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	1.408.625,00	0,00	26.750,00	0,00	1.435.375,00	1.268.249,05	2,58
03. Mal ve Hizmet Alım Giderleri	19.792.054,70	0,00	5.011.300,00	1.323.050,00	23.480.304,70	21.725.119,85	44,17
04. Faiz Giderleri	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0
05. Cari Transferler	1.240.925,00	0,00	294.500,00	0,00	1.535.425,00	1.260.558,17	2,56
06. Sermaye Giderleri	6.486.177,50	4.000.000,00	2.898.817,23	1.026.300,00	12.358.694,73	6.624.492,30	13,47
07. Sermaye Transferleri	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0
08. Borç Verme	3.500.000,00	0,00	0,00	3.400.000,00	100.000,00	100.000,00	0,20
09. Yedek Ödenekler	752.500,00	0,00	0,00	0,00	752.500,00	0,00	0
GENEL TOPLAM	42.336.125,83	4.000.000,00	8.601.667,23	5.749.350,00	49.188.443,06	39.264.857,48	79,83

Kurumun 2018 yılı net ödenekleri ile gider gerçekleşme rakamları karşılaştırıldığında, gider gerçekleşme oranının %79,83 olduğu görülmüştür. Yapılan giderlerin bütçe içindeki toplam payı olan %79,83'ün; %16,85'ini Personel Giderleri, %2,58'ini Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri, %44,17'sini Mal ve Hizmet Alım Giderleri, %2,56'sını Cari Transferler, %13,47'sini Sermaye Giderleri, %0,20'sini ise Borç Verme oluşturmaktadır. Borç verme kaleminde yer alan tutar, Akyurt Belediyesi Personel Limited Şirketine yapılan sermaye aktarımından kaynaklanmaktadır. Faiz Giderleri ve Sermaye Transferleri kalemleri için ödenek öngörülmemiş olup 2018 yılı içinde herhangi bir harcama yapılmadığından bütçe içindeki payları sıfır olarak görünmektedir.

Akyurt Belediyesinin 2018 yılı gelir bütçe tahminleri ile gerçekleştirmeleri aşağıdaki şekildedir:

Tablo 4: Akyurt Belediyesinin 2018 Yılı Gelir Bütçesi Tahmini ve Gerçekleşmeleri (TL)

GELİR TÜRLERİ	Tahmin	Tahminlerin Bütçe İçindeki Payı (%)	Gerçekleşen Bütçe Geliri	Gelir Gerçekleşmesinin Bütçe İçindeki Payı (%)
01.Vergi Gelirleri	17.483.052,87	41,30	17.497.875,79	41,33
03. Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	1.739.551,17	4,11	2.539.094,25	6,00
04. Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	73.246,84	0,17	873.826,43	2,06
05. Diğer Gelirler	11.209.679,24	26,48	12.687.536,22	29,97
06. Sermaye Gelirleri	11.911.000,00	28,13	7.728.388,42	18,26
09. Ret ve İadeler (-)	-80.404,29	-0,19	-123.028,69	-0,29
GENEL TOPLAM	42.336.125,83	100	41.203.692,42	97,33

Yukarıdaki tablo incelendiğinde 2018 yılı gelir gerçekleşme oranının %97,33 olduğu görülmektedir. Toplam gelir gerçekleşmesinin bütçe içindeki payının %41,33'ünü Vergi Gelirleri, %5,99'unu Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri, %2,06'sını Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler, %29,97'sini Diğer Gelirler, %18,26'sını Sermaye Gelirleri oluşturmaktadır. Ret ve İadeler kaleminin gerçekleşme oranı ise %0,29'dur.

Kamu idaresinin 2018 yılı faaliyet giderleri 31.737.125,47 TL, faaliyet gelirleri ise 37.789.043,01 TL olup dönem sonunda 6.051.917,54 TL tutarında olumlu faaliyet sonucu

oluşmuştur.

Akyurt Belediyesinin kurduğu veya sermaye ortağı olduğu şirketler ile bu şirketlerdeki sermaye tutarları aşağıdaki şekildedir:

- 1) Akyurt Belediyesi Personel Limited Şirketi - 500.000,00 TL
- 2) Ankara Uluslararası Fuar ve Kongre Merkezi - 3.386.250,00 TL

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Akyurt Belediyesi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na tabi olup bütçesi mahalli idareler bütçesi içinde yer almaktadır. Belediyelerin mali işlemlerinin muhasebeleştirilmesi 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 65'inci maddesi gereği düzenlenmiş olan ve İçişleri Bakanlığı tarafından çıkarılan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'ne göre yapılmaktadır. Belediyeler mali işlemlerini muhasebeleştirirken tahakkuk esaslı devlet muhasebesi sistemini ile Muhasebat Genel Müdürlüğüne yayımlanan mahalli idareler detaylı hesap planını kullanmaktadır.

Akyurt Belediyesinin düzenlemek zorunda olduğu mali tabloların nasıl hazırlanacağı ve bu mali tabloların neler olduğu Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "Mali tablolarının hazırlanması" başlıklı 484'üncü maddesi ile "Mizan cetveli ve düzenlenecek temel mali tablolar ve diğer mali tablolar" başlıklı 485'inci maddesinde belirtilmiştir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda belirtilenler denetime sunulmuş olup denetim bu defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri
- Geçici ve kesin mizan
- Bilanço
- Kasa sayım tutanağı
- Banka mevcudu tespit tutanağı
- Alınan çekler sayım tutanağı

- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı
- Teminat mektupları sayım tutanağı
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu
- Faaliyet sonuçları tablosu

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları,

Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Akyurt Belediyesinde iç kontrol çalışmalarının başlatıldığı 10.05.2011 tarih ve 3036 sayılı yazı ile üst yönetici tarafından tüm personele duyurulmuş ve bu çalışmalara ilişkin bilgilendirme broşürleri hazırlanmıştır. İç kontrol çalışmaları 2016 yılında tamamlanmış olup hassas görevlerin tanımlanması, iş akış sürelerinin belirlenmesi, risk prosedürlerinin belirlenmesi gibi iç kontrol sisteminin oluşturulmasına yönelik faaliyetler personelin katkılarıyla gerçekleştirilmiştir. Tüm personel, Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri İle Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'e uygun olarak Etik Sözleşmesini imzalamıştır. Etik sözleşmeler personelin özlük dosyalarına eklenmiştir.

Plan Proje Müdürlüğü ve Muhtarlık İşleri Müdürlüğü hariç Belediyenin diğer birimlerinde yapılan işlerin iş tanımları yapılmış ve iş akış süreçleri ile iş akış şemaları hazırlanmıştır. Kurumsal risk yönetim çalışmaları her birim nezdinde gerçekleştirilmiştir. Belediye, Güçlü ve Zayıf Yönler ile Fırsatlar ve Tehditler analizleri yoluyla risk

değerlendirmelerini yapmıştır. Genel olarak amaç ve hedeflerin gerçekleşmesini engelleyebilecek riskler tanımlanmış ve risklere karşı öngörülen süreçler belirlenmiştir.

İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı hazırlanmış olmakla birlikte Plan'da yer alan eylemlerin gerçekleşme sonuçları izlenmemiş ve raporlanmamıştır. İç kontrol sistemine ilişkin 2018 yılında değerlendirme yapılmamıştır.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 41'nci maddesi uyarınca nüfusu 50.000'in altında olan belediyelerde stratejik plan yapılması zorunlu değildir. Akyurt Belediyesinin nüfusu 50.000'in altında olmasına rağmen yine de stratejik plan hazırlanmıştır. Bu plan, Kamu idarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik hükümlerine uygun olarak kurumun kendi birimleri ve personelinin katkılarıyla hazırlanmıştır. Stratejik plana uyumlu olarak idarenin program, faaliyet ve projeleri ile bunların kaynak ihtiyacını, performans hedef ve göstergelerini içeren performans programı da oluşturulmuştur.

Ön mali kontrol, harcama birimlerince ve Mali Hizmetler Müdürlüğüne yapılmaktadır. Ancak ön mali kontrol sonucunda mali hizmetler birimince yazılı görüş düzenlenmemektedir.

Akyurt Belediyesinde iç denetim birimi kurulmamıştır. İç Denetçilerin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'e ekli listede kamu idarelerinin iç denetçi sayıları; idarelerin yerine getirmek zorunda oldukları görevler, kullandığı kaynaklar, merkez, taşra ve yurt dışı teşkilatının özelliği, toplam personel sayısı ve denetim ihtiyacı dikkate alınmak suretiyle ve denetimin maliyeti de göz önünde bulundurularak belirlenmiş ancak Akyurt Belediyesi için atanması gereken iç denetçi sayısı belirtilmemiştir. Ayrıca, norm kadro cetvellerinde Akyurt Belediyesi için ihdas edilmiş iç denetçi kadrosu da bulunmamaktadır.

İç kontrol sisteminin kurulmasına yönelik çalışmalar yapılmakla birlikte sistemin etkin olmadığı değerlendirilmektedir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Ankara Akyurt Belediyesi 2018 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, "Denetim Görüşünün Dayanakları" bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Belediyeye Ait Tapuya Kayıtlı Taşınmazlardan Muhasebe Kayıtlarında Görünenlerin Değer Tespitlerinin Yapılmaması

Belediye adına tapuda kayıtlı olan taşınmazlardan muhasebe kayıtlarında yer alanların emlak vergisi değerleri üzerinden kayıtlara alındığı ve bu taşınmazların değer tespitlerinin yapılarak muhasebe kayıtlarındaki değerlerinin güncellenmediği tespit edilmiştir.

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in "Kayıt ve kontrol işlemleri" başlıklı 5'inci maddesinin birinci fıkrasında;

"Taşınmaz kayıt ve kontrol işlemleri, kamu idarelerine ait taşınmazların mevcutlarla birlikte içinde bulunulan yılda çeşitli yollarla edinilenlerin ve elden çıkarılanların miktar ve değer olarak takip edilmesi amacıyla kayıt altına alınmasıdır. Kayıtların belgeye dayanması esastır." hükmü yer almaktadır.

Aynı maddenin ikinci fıkrasında ise Yönetmelik'in ekinde yer alan Ek-1'in "Tapuda Kayıtlı Taşınmazlar Başlıklı" bölümünde yer alan taşınmazlardan tapuda kayıtlı olanların maliyet bedeli ile maliyet bedeli belirlenemeyenlerin ise rayiç değeri üzerinden kayıtlara alınacağı belirtilmiştir. Tapuda kayıtlı taşınmazın hem maliyet bedeli hem de rayiç değeri belirlenemiyorsa iz bedeli ile kayıtlara alınması gerekmektedir. Taşınmazların rayiç değeri, taşınmazın maliki kamu idaresince, başka idarelerin yönetiminde veya kullanımında ise kullanan kamu idaresince belirlenecektir.

Kamu idarelerinin mevcut taşınmazlarının kaydına ilişkin işlemler Yönetmelik'in geçici birinci maddesinde açıklanmış olup maliyet bedeli veya rayiç değerler üzerinden muhasebe kayıtlarına alınacak olan taşınmazların kaydı, bu değerler üzerinden kayıtlara alınıncaya kadar emlak vergisi değerleri üzerinden, maddede belirtildiği şekliyle yapılacaktır. Yapılması gereken bu işlemlerin 31.12.2017 tarihine kadar tamamlanması gerekmektedir. Dolayısıyla yer verilen mevzuat hükümlerinden, 2018 yılı itibariyle tapuda kayıtlı olan taşınmazların değer tespit şekillerine göre maliyet bedeli, rayiç değer veya iz bedeli ile muhasebe kayıtlarında görünmesi gerektiği anlaşılmaktadır.

Yapılan incelemede, Belediyenin sahip olduğu tapuda kayıtlı taşınmazlarından muhasebe kayıtlarında yer alanların emlak vergisi değerleri üzerinden kaydedildiği ve bu taşınmazlara ilişkin değer tespitlerinin Yönetmelik hükümlerine uygun olarak yapılmadığı

tespit edilmiştir. Belediyeye ait tapuya kayıtlı taşınmazların muhasebe kayıtlarında maliyet bedeli ya da rayiç değer üzerinden görünmemesi nedeniyle ilgili hesapların gerçek değerlerini yansıtmadığı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Belediyemiz adına kayıtlı olan taşınmazlar muhasebe kayıtlarında Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmeliği’nin “Kayıt ve kontrol işlemleri” başlıklı 5’inci maddesi “kayıtların belgeye dayanması esastır” hükmü gereği emlak rayiç değerleri üzerinden muhasebe kayıtlarına alınmıştır.

Taşınmazların maliyet değeri ve rayiç değeri üzerinden kayıtlara alınması hususunda, değer tespit komisyonu kurulması ve güncel değer tespiti çalışmalarının yapılıp muhasebe kayıtlarının güncel değer üzerinden takip edilmesi sağlanacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından taşınmazların maliyet ve rayiç değerlerinin tespit edilerek muhasebe kayıtlarında bu değerler üzerinden takibinin sağlanacağı ifade edilmiş olmakla birlikte 2018 yılı içerisinde söz konusu taşınmazların değer tespitlerine ilişkin bir çalışma yapılmaması nedeniyle ilgili maddi duran varlık hesapları 2018 yılı mali tablolarında gerçek değerleri ile yer almamaktadır.

BULGU 2: Tahsis Edilen Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarında Gösterilmemesi

Belediye tarafından kamu kurumlarına tahsis edilen taşınmazların Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine uygun olarak muhasebe kayıtlarında gösterilmediği tespit edilmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu’nun 75’inci maddesinde, belediyelerin kendine ait taşınmazları asli görev ve hizmetlerinde kullanılmak üzere bedelli veya bedelsiz olarak mahallî idareler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarına süresi yirmi beş yılı geçmemek üzere tahsis edebileceği hüküm altına alınmıştır. Tahsis edilen taşınmazların tahsis amacı dışında kullanılması halinde ise tahsisin iptal edilmesi gerektiği belirtilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği’ne göre kamu idaresinin her türlü taşınmazları ile bunlardan tahsise konu edilenlerin izlenmesi için 250 Arazi ve Arsalar, 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri ile 252 Binalar Hesaplarının ilgili alt kodlarının kullanılması gerekmektedir. Adı geçen Yönetmelik’in 250 Arazi ve Arsalar Hesabının işleyişini açıklayan 189’uncu, 251 Yeraltı ve Yerüstü Hesabının işleyişini anlatan 191’inci ve 252 Binalar Hesabının işleyişini anlatan 193’üncü maddeleri birlikte değerlendirildiğinde kamu

idarelerine ait taşınmazlardan tahsise konu edilenlerin kayıtlı değerleri üzerinden bu hesaplara alacak, 500 Net Değer Hesabına borç kaydedileceği sonucuna ulaşılmaktadır. Mahalli İdareler Detaylı Hesap Planı incelendiğinde kamu idaresi tarafından diğer kamu kurum ve kuruluşlarına tahsis edilen taşınmazların ilgili maddi duran varlık hesabının 02 detay kodunda ve 500.11 Tahsis Edilen Taşınmazlar yardımcı hesabında muhasebeleştirilmesi gerektiği anlaşılmaktadır.

Ancak yapılan incelemede, Belediye tarafından başka kamu kurum ve kuruluşlarına tahsis edilen 50 adet taşınmazın muhasebe kayıtlarının yapılmaması sonucu bu taşınmazların ilgili olduğu maddi duran varlık hesapları ile 500 Net Değer Hesabının 2018 yılı mali tablolarında tahsis edilen taşınmazların kayıtlı değeri kadar hatalı bilgi içermesine neden olduğu görülmüştür.

Mali tabloların Belediyenin mali durumunu saydam ve gerçeğe uygun şekilde yansıtabilmesi için tahsis edilen taşınmazlara ilişkin muhasebe kayıtlarının yapılması gerektiği değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “İdaremizce kamu kurumlarına tahsis edilen taşınmazlar Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik hükümleri çerçevesinde takibi yapılmakta Ek:6 cetvelleri düzenlenmiş olup ilgili taşınmazların muhasebe kayıt işlemleri yapılacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından diğer kamu idarelerine tahsis edilen taşınmazların takibine ilişkin gerekli cetvellerin düzenlendiği ve bu taşınmazların muhasebe kayıtlarına alınacağı ifade edilmekle birlikte 2018 yılı içerisinde tahsis edilen bu taşınmazlara ilişkin muhasebe kayıtlarının yapılmaması nedeniyle ilgili maddi duran varlık hesapları ile 500 Net Değer Hesabının 2018 yılı bilançosunda tahsis edilen taşınmazların kayıtlı değeri kadar hatalı bilgi içerdiği değerlendirilmektedir.

BULGU 3: Tahsise Konu Olan Taşınmazlara İlişkin Amortisman İşlemlerinin Muhasebe Kayıtlarında Görünmemesi

Belediyenin tahsisli kullandığı taşınmazlar ile başka idarelere tahsis ettiği taşınmazlara ilişkin amortisman işlemlerinin, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği’nde belirtilen usul ve esaslara uygun olarak muhasebe kayıtlarında gösterilmediği tespit edilmiştir.

04.11.2015 tarihli ve 29522 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 47 sıra numaralı

Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliği'nin 3'üncü maddesinde 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri ile 252 Binalar Hesaplarında izlenen duran varlıkların amortisman ve tükenme payına tabi olduğu belirtilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'ne göre kamu idaresinin her türlü taşınmazları ile bunlardan tahsise konu edilenlerin izlenmesi için 250 Arazi ve Arsalar, 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri ile 252 Binalar Hesaplarının ilgili alt kodlarının kullanılması gerekmektedir. Aynı Yönetmelik'in 202'nci maddesine göre, 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı, maddi duran varlık bedellerinin ekonomik ömrü içerisinde giderleştirilmesi ve hesaben yok edilmesini izlemek için kullanılacaktır.

Adı geçen Yönetmelik'in 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabının işleyişini düzenleyen 203'üncü maddesinde;

“Tahsise konu edilen taşınmazlar, tahsis eden kamu idaresine hizmet veren muhasebe birimince kayıtlı değeri üzerinden 500-Net Değer Hesabına borç, ilgili maddi duran varlık hesabına alacak kaydedilir. Ayrıca, varlığa ilişkin ayrılmış amortisman tutarı bu hesaba borç, 500-Net Değer Hesabına alacak kaydedilir.” ifadesi yer almaktadır.

Aynı şekilde, tahsise konu edilen taşınmazlar için tahsis edilen kamu idaresine hizmet veren muhasebe birimince kayıtlı değeri üzerinden 500 Net Değer Hesabına alacak, ilgili maddi duran varlık hesabına borç ve tahsise konu taşınmaz için daha önceki yıllarda ayrılmış amortisman tutarlarının 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabına alacak, 500 Net Değer Hesabına borç kaydedilmesi gerekmektedir. Mahalli İdareler Detaylı Hesap Planına göre tahsise konu olan taşınmazların amortisman tutarları 500.13 Tahsis Edilen Taşınmazlar İçin Ayrılmış Amortisman Tutarları yardımcı hesabında izlenmelidir.

Yapılan incelemede, Belediyenin tahsisli kullandığı ve başka kamu idarelerine tahsis ettiği toplam 44 adet taşınmazın amortismanına tabi taşınmazlar arasında yer aldığı ancak denetlenen kamu idaresi tarafından tahsise konu olan ve amortismanına tabi olan bu taşınmazlar için geçmiş yıllarda ayrılmış amortisman tutarlarının 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı ile 500.13 Tahsis Edilen Taşınmazlar İçin Ayrılmış Amortisman Tutarları yardımcı hesabında muhasebeleştirilmediği tespit edilmiştir. Bu durum, bahsi geçen hesapların mali tablolarında hatalı görünmesine neden olmaktadır.

Kamu idaresi cevabında; “İdaremizce kamu kurumlarına tahsis ettiğimiz veya tahsisli kullandığımız taşınmazlara ilişkin amortisman işlemleri, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe

Yönetmeliği çerçevesinde 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı, 500.13 Tahsis Edilen Taşınmazlar İçin Ayrılmış Amortisman Tutarları hesabında izlenmesi sağlanacak olup gerekli düzeltme kayıtları yapılacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından Belediyenin tahsisli kullandığı ve başka idarelere tahsis ettiği taşınmazların amortisman işlemlerine ilişkin muhasebe kayıtlarının mevzuata uygun olarak yapılacağı belirtilmekle birlikte söz konusu taşınmazlara ilişkin amortisman kayıtlarının 2018 yılı içerisinde yapılmaması nedeniyle 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı ile 500 Net Değer Hesabının 2018 yılı bilançosunda hatalı bilgi içerdiği değerlendirilmektedir.

BULGU 4: Taşınmazların Amortismanına İlişkin Hatalı Uygulamaların Bulunması

Akyurt Belediyesi muhasebe programından alınan taşınmazların amortisman bilgilerini içeren duran varlıklar amortisman defteri niteliğindeki raporun incelenmesi sonucunda bazı taşınmazlara ilişkin amortisman uygulamalarının hatalı olduğu tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 202 ve 203'üncü maddeleri birlikte değerlendirildiğinde; maddi duran varlık bedellerinin ekonomik ömrü içerisinde giderleştirilmesi ve hesaben yok edilmesini izlemek için 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabının kullanılması gerektiği ve maddi duran varlık hesapları için ayrılan amortisman tutarlarının yıl sonunda 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabına alacak, 630 Giderler Hesabına borç kaydedileceği sonucuna ulaşılmaktadır.

47 sıra numaralı Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliği'nin “Amortisman ve tükenme payına tabi duran varlıklar” başlıklı 3'üncü maddesinde; genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin muhasebe sistemine dahil edilen arazi ve arsaların amortismanına tabi olmadığı belirtilmiş olup aynı maddenin ikinci fıkrasında amortisman ve tükenme payına tabi olan duran varlıklar sayılmıştır.

Adı geçen Tebliğ'in “Amortisman ve tükenme payı süre ve oranları” başlıklı 6'ncı maddesinin ikinci fıkrasında, Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'te yer alan taşınmazlardan maliyet bedeli 34.000,00 TL'yi aşmayanlar için amortisman oranının %100 olarak uygulanacağı belirlenmiştir. Yani, maliyet bedeli 34.000,00

TL'nin altında olan taşınmazların muhasebe kayıtlarına alındığı yılın sonunda tamamen amorti edilmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemede, amortisman tabii olmayan 250.01.02 Arsalar yardımcı hesabında yer alan 16 adet taşınmaz için amortisman ayrıldığı ve 252.01.01.07.99 Diğer Binalar yardımcı hesabında yer alan iki adet taşınmaz, 252.01.01.13 Tarımsal Amaçlı Binalar yardımcı hesabında yer alan bir adet taşınmaz ile 252.01.02.07.99 Diğer Binalar yardımcı hesabında yer alan iki adet taşınmazın maliyet bedelleri 34.000,00 TL'den düşük olmasına rağmen muhasebe kayıtlarına girdikleri yılın sonunda tamamen amorti edilmeyip bu taşınmazlar için şimdiye kadar hiç amortisman ayrılmadığı tespit edilmiştir. Tespit edilen bu hatalı uygulamalar sonucu, 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabının mali tablolarında 215.443,89 TL fazla görünmesine neden olmaktadır.

Kamu idaresi cevabında; “Taşınmazlara ilişkin amortisman kayıtlarının bazılarında uygulamanın hatalı olduğu tespit edilmiş olup taşınmazlara ilişkin amortisman uygulaması Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliği amortisman ve tükenme payına tabii duran varlıklara ilişkin limitler dikkate alınmak suretiyle muhasebe kayıtlarının yapılması sağlanacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından bulgu konusu taşınmazlara ilişkin amortisman kayıtlarının mevzuatta belirtilen limitler göz önünde bulundurularak yapılacağı belirtilmiş olmakla birlikte 2018 yılı içerisinde herhangi bir düzeltme yapılmamıştır. Dolayısıyla, 2018 yılı bilançosunda 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı hatalı görünmektedir.

BULGU 5: Muhasebe Kayıtlarında Değer Tespiti Yapılmadan Kaydedilmiş Taşınmazların Bulunması

Belediyeye ait 65 adet taşınmazın bir bedel belirlenmeden 0,00 TL olarak muhasebe kayıtlarına alındığı görülmüştür.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 5'nci maddesinde, muhasebenin temel kavramları sayılmış olup “maliyet esası” kavramı uyarınca maliyetinin belirlenmesi mümkün veya uygun olmayan kalemler hariç, kamu idareleri tarafından edinilen varlık ve hizmetlerin, bunların elde edilmesi için katlanılan bedelle muhasebeleştirilmesi gerektiği belirtilmiştir.

02.10.2006 tarihli ve 26307 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in 5'inci maddesine göre, kamu idarelerine ait

taşınmazların mevcutlarla birlikte içinde bulunulan yılda elde edilen ve bir şekilde elden çıkarılanlar da dahil olmak üzere miktar ve değer olarak kayıt altına alınması gerekmektedir. Kayıt altına alınacak taşınmazların hangi değerler üzerinden muhasebe kayıtlarına alınacağı aynı maddenin ikinci fıkrasında açıklanmıştır. Bu fıkra uyarınca, tapuya kayıtlı olan taşınmazların maliyet bedeli, rayiç değeri ya da iz bedeli ile sayılan diğer taşınmazların ise iz bedeli ile kayıtlarda takip edilmesi gerekmektedir.

250 Arazi ve Arsalar, 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri ve 252 Binalar Hesaplarının işleyişini açıklayan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 189, 191 ve 193'üncü maddeleri birlikte değerlendirildiğinde; bütçeye gider kaydedilmek suretiyle edinilen taşınmazların maliyet bedelleri, taşınmazlardan envanteri yapılan veya bedelsiz olarak kuruma intikal eden taşınmazların tespit edilen değerleri ile muhasebeleştirileceği sonucuna ulaşılmaktadır. Ayrıca, bütçeye gider kaydıyla gerçekleştirilip, 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında izlenen yeraltı ve yer üstü düzenleri ile binalara ilişkin tutarlar, yatırımın tamamlanıp geçici kabulün yapılması ile birlikte yatırım için katlanılan maliyet üzerinden ilgisine göre 251 veya 252 hesabında muhasebeleştirilecektir.

Yukarıda yapılan açıklamalar uyarınca kamu idarelerine ait taşınmazların belirtilen mevzuat hükümlerine göre tespit edilecek bedeller üzerinden muhasebe kayıtlarında yer alması gerekmektedir. Ancak, denetlenen kamu idaresinin muhasebe kayıtları incelendiğinde, ayrıntısı aşağıdaki tabloda gösterilen 65 adet taşınmazın bir bedel belirlenmeden 0,00 TL olarak kaydedildiği tespit edilmiştir.

Tablo 5: Bedel Belirlenmeden Kayıtlara Alınan Taşınmazlar

Hesap Kodu	Hesabın Adı	Adet	Hesap Kodu	Hesabın Adı	Adet
250.01.01.02	Bağ Bahçe	1	250.01.02	Arsalar	14
252.01.01.07.99	Diğer Binalar	6	252.01.01.09.05	Dükkan ve İşyeri	32
252.01.01.13	Tarımsal Amaçlı Binalar	1	252.01.99	Diğer Binalar	10
251.01.07	Yollar	1			

Belirtilen taşınmazlardan tapuya kayıtlı olanların değer tespit şekillerine göre maliyet bedeli, rayiç değeri ya da iz bedeli ile diğer taşınmazların ise iz bedeli ile muhasebe kayıtlarında takip edilerek mali tablolarda gerçek değerleri ile yer alması sağlanmalıdır.

Kamu idaresi cevabında; “Belediyemize ait 65 adet taşınmazın Kamu İdarelerine Ait

Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik çerçevesinde 0,00 TL bedelle takip edildiği dolayısıyla muhasebe kayıtlarında taşınmazlara ait bilgi yer almadığı görülmüş, söz konusu durum ile ilgili değer giriş işlemleri devam etmekte olup değer giriş işlemlerinden sonra muhasebe kayıtları yapılacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından bulgu konusu taşınmazların bedel tespit işlemlerine başlanıldığı ve değer tespit işlemleri sonrasında muhasebe kayıtlarının yapılacağı belirtilmiş olmakla birlikte 2018 yılı içerisinde bu taşınmazlara ilişkin düzeltme kayıtları yapılmamıştır. Dolayısıyla, 250 Arazi ve Arsalar, 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri ve 252 Binalar Hesabı 2018 yılı bilançosunda gerçek değerleri ile yer almamaktadır.

BULGU 6: Taşınmazların Taksitli Satışlarında Muhasebe Kayıtlarının Hatalı Yapılması

Belediyenin sahip olduğu taşınmazların taksitli satışlarının muhasebeleştirilmesinde 227 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabının kullanılmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 99'uncu maddesinde, 127 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabının işleyişine ilişkin olarak maddi duran varlıkların taksitli satılması durumunda; satış bedelinden tahsilinde bütçeye gelir kaydedilmesi gereken tutarlardan bir yıl veya faaliyet dönemi içinde tahsili gerekenlerin bu hesaba; bir yıldan daha uzun bir süre içerisinde tahsili gerekenlerin ise 227 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabına borç kaydedilmesi gerektiği hüküm altına alınmıştır.

Aynı Yönetmelik'in 227 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabının niteliğine ilişkin 170'inci maddesinde;

“Diğer faaliyet alacakları hesabı, mahalli idarelere ait maddi duran varlıkların taksitle satılması durumunda ortaya çıkan alacaklar ile yukarıdaki hesapların kapsamına girmeyen ve bir yıldan daha uzun bir sürede tahsili gereken diğer çeşitli faaliyet alacaklarının izlenmesi için kullanılır.” denilmektedir.

Yapılan incelemede, sahip olunan taşınmazların taksitli satış bedellerinin tamamının dönemsellik ilkesi dikkate alınmadan 127 hesabına kaydedildiği fakat bir yılı aşan taksitli taşınmaz satışları için 227 hesabının kullanılmadığı görülmüştür.

Yukarıda açıklanan mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere, Belediyenin taksitle satılan taşınmazlarından bir yıldan uzun sürede tahsil edilecek olanların dönemsellik kavramı

gereğince 227 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabında takip edilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Belediye mülkiyetindeki taşınmazların taksitli satışında 2018 yılı içerisinde yılı aşan taksitlerin de 127 hesabına kaydedilerek dönemsellik ilkesinin dikkate alınmadığı konu edilmiş olup, 2019 yılı içerisindeki taksitli satışı yapılan taşınmaz işlemleri Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği 99’uncu maddesi hükümleri çerçevesinde kayıtları gerçekleştirilmiştir.” denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından 2019 yılında yapılan taksitli taşınmaz satışlarının dönemsellik ilkesi dikkate alınarak Yönetmelik hükümlerine uygun şekilde muhasebe kayıtlarına alındığı ifade edilmekle birlikte bu uygulamaya 2019 yılı itibariyle başlanıldığından yapılan işlemler 2018 yılı mali tablolarını etkilememektedir. Taksitle satılan taşınmazlardan bir yıldan uzun sürede tahsil edilecek olanların 227 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabında takip edilmemesi nedeniyle 127 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı 2018 yılı mali tablolarında hatalı görünmektedir.

BULGU 7: Harcama Birimi Taşınır Mal Yönetim Hesabı Cetveli Tutarları ile Mali Tablolardaki Tutarların Uyuşmaması

Harcama birimi taşınır mal yönetim hesabı cetvelindeki geçen yıldan devreden, yıl içinde giren, yıl içinde çıkan ve gelecek yıla devreden tutarlar ile taşınır hesaplarının kesin mizandaki tutarları karşılaştırıldığında harcama birimi taşınır mal yönetim hesabı cetveli ile mali tablolar arasında uyumsuzluk olduğu görülmüştür.

18.01.2007 tarihli ve 26407 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Taşınır Mal Yönetmeliği, kamu idarelerine ait taşınır malların kaydı, muhafazası ve kullanımı ile yönetim hesabının verilmesini düzenlemiştir.

Aynı Yönetmelik’in 34’üncü maddesinin birinci fıkrasında;

“Taşınır mal yönetim hesabı, Kanunun kaynakların kullanılması ve yönetilmesi konusunda harcama birimi ve harcama yetkililerine yüklediği sorumluluğun gereği olarak taşınır kayıt ve işlemlerinin usulüne uygun yapılıp yapılmadığının harcama yetkilisi tarafından kontrol ve denetimine esas olmak üzere taşınır kayıt yetkilisi tarafından harcama birimleri itibarıyla hazırlanır ve taşınır kontrol yetkilisince kayıt ve belgeler ile mali tablolara uygunluğu kontrol edilerek imzalanır. Taşınır mal yönetim hesabında; önceki yıldan devredilen, yılı içinde giren, çıkan ve ertesi yıla devredilen taşınırlar ile yılsonu sayımında

bulunan fazla ve noksanlar gösterilir.” hükmü yer almaktadır.

Aynı maddenin devamında ise taşınır mal yönetim hesabını oluşturan cetveller yıl sonu sayımına ilişkin sayım tutanağı, taşınır sayım ve döküm cetveli, harcama birimi taşınır mal yönetim hesabı cetveli ve yıl sonu itibarıyla en son düzenlenen taşınır işlem fişinin sıra numarasını gösterir tutanak olarak sayılmıştır. Yönetmelik’in aynı maddesinin üçüncü fıkrasının c bendinde; muhasebe yetkililerinin gönderilen taşınır yönetim hesabı cetvellerindeki kayıtları muhasebe kayıtlarıyla karşılaştırıp uygunluğunu onayladıktan sonra harcama yetkilisine geri göndereceği hüküm altına alınmıştır.

Mezkûr Yönetmelik’in 30’uncu maddesi uyarınca, satın alma suretiyle edinilen taşınırların giriş işlemleri ile değer artırıcı harcamalar için düzenlenen taşınır işlem fişlerinin bir nüshası ödeme emri belgesi ekinde muhasebe birimine gönderilecektir. Diğer şekillerde edinilen taşınır girişleri ile maddi duran varlık hesaplarında izlenen taşınırların çıkışları için düzenlenen taşınır işlem fişlerinin birer nüshası, düzenleme tarihinden itibaren 10 gün içerisinde ve her durumda mali yıl bitmeden muhasebe birimine gönderilecek ve muhasebe birimi tarafından ilgili hesaplara muhasebe kayıtları yapılacaktır. Aynı maddenin birinci fıkrasının son cümlesinde aynı muhasebe biriminden hizmet alan, aynı kamu idaresinin harcama birimleri arasında yapılan taşınır devirlerinde, devreden harcama birimince düzenlenen taşınır işlem fişinin muhasebe birimine gönderilmeyeceği düzenlenmiştir. Ancak, devralan harcama birimi tarafından düzenlenecek taşınır işlem fişinin muhasebe birimine gönderilmesi gerekmektedir.

Yukarıda belirtilen açıklamalar birlikte değerlendirildiğinde, harcama birimi taşınır mal yönetim hesabı cetvelinde görünen tutarlar ile muhasebe kayıtlarında görünen tutarların birbiriyle uyumlu olması gerektiği anlaşılmaktadır. Harcama birimi taşınır mal yönetim hesabı cetveli incelendiğinde, bazı dayanıklı taşınırların ambarlar arasında devredilmesine veya başka nedenlerle harcama birimi taşınır kayıtlarından çıkarılmasına rağmen bu işlemlerin belirtilen süreler dâhilinde muhasebe birimine bildirilmemesi nedeniyle muhasebe kayıtlarında görünmediği tespit edilmiştir. Belediyenin mali tablolarına bakıldığında ise yıl boyunca dayanıklı taşınırlardan çıkış yapılmasını gerektirecek herhangi bir işlemin olmadığı sonucu ortaya çıkmakta ve bu durum harcama birimi taşınır mal yönetim hesabı cetveli ile Belediyenin mali tabloları arasında çelişkili bir durum ortaya çıkarmaktadır. Bu duruma ilişkin ayrıntılı tablo aşağıda yer almaktadır.

Tablo 6: Mali Tablolar ile Harcama Birimi Taşınır Mal Yönetim Hesabı Cetvelinde Tutarları Farklı Olan Hesaplar (TL)

Hesabın Adı	Kesin Mizandaki Tutarlar			Harcama Birimi Taşınır Mal Yönetim Hesabı Cetvelindeki Tutarlar			Fark (A-B)
	Borç Tutarı	Alacak Tutarı	Borç Kalamı (A)	Yıl İçinde Toplam*	Yıl İçinde Çıkan	Gelecek Yıla Devreden (B)	
150 İlk Madde ve Malzeme	99.785,30	0,00	99.785,30	471.760,11	286.542,04	185.218,07	-85.432,77
253 Tesis Makine ve Cihazlar Hesabı	2.240.548,17	0,00	2.240.548,17	2.230.466,06	3.206,34	2.227.259,72	13.288,45
254 Taşıtlar Hesabı	2.024.699,12	0,00	2.024.699,12	2.331.739,04	81.213,50	2.250.525,54	-225.826,42
255 Demirbaşlar Hesabı	2.812.107,23	0,00	2.812.107,23	1.621.945,99	51.539,34	1.570.406,65	1.241.700,58
	Taşınır Borç Kalamı Toplamı		7.177.139,82	Gelecek Yıla Devreden Taşınır Tutarı Toplamı		6.233.409,98	943.729,84

* Geçen yıldan devreden tutar ile yıl içinde ambara giren tutarların toplamı

Yukarıdaki tablodan görüleceği üzere kesin mizanda yer alan taşınırların toplam tutarı 7.177.139,82 TL iken harcama birimi taşınır mal yönetim hesabı cetvelinde yer alan taşınırların toplam tutarı 6.233.409,98 TL'dir. Arada 943.729,84 TL fark bulunmakta olup ilgili mevzuat uyarınca bu tutarların birbiriyle uyumlu olması gerekmektedir. Bu durum, taşınır kayıtlarının ve bunların takibinin sağlıklı bir şekilde işlemediğini ortaya koymaktadır.

Kamu idaresi cevabında; "Taşınır kesin hesap cetvelleri ve kesin mizan incelemesinde, kesin mizan kayıtlarında taşınır mallara ait tutarı ile harcama birimi taşınır mal yönetim hesabı cetvel tutarları arasında fark tespit edilmiş olup hataya ilişkin tespitler birim bazında düzeltilmeye başlanmıştır. Düzeltme neticesinde muhasebe kayıtları yapılması sağlanarak kesin mizan ve harcama birimi taşınır mal yönetim hesabı cetvel tutarlarının eşitlenmesi sağlanacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından bulgu konusu taşınır kayıtlarındaki farklılıkların

giderilmesine ilişkin gerekli çalışmalara başlanıldığı ifade edilmekle birlikte taşınır hesapları 2018 yılı mali tablolarında hatalı gözükmemektedir.

BULGU 8: Belediyeye Bağışlanan Aracın Muhasebe Kayıtlarında Yer Almaması

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü tarafından 2018 yılında Belediyeye bağışlanan yol süpürme aracının muhasebe kayıtlarında yer almadığı görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 40'inci maddesi uyarınca, kamu idarelerine yapılan her türlü bağış ve yardımın gelir kaydedilmesi gerekmektedir.

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin "Taşınırın kaydı" başlıklı 12'nci maddesinde, kamu idarelerince bütün taşınırın ve bunlara ilişkin işlemlerin kayıt altına alınmasının esas olduğu belirtilmiş ve önceki yıllardan devren gelen ile içinde bulunulan yılda herhangi bir şekilde edinilen veya elden çıkarılan taşınırın miktar ve değeri olarak kayıtlarda yer alması gerektiği belirtilmiştir. Yönetmelik'in 13'üncü maddesinde ise taşınır giriş ve çıkışlarının Taşınır İşlem Fişine dayanılarak yapılacağı, bağış ve yardım yoluyla edinilen taşınırın bağış ve yardımda bulunan tarafından ispat edici bir belge ile değeri belirtilmiş ise bu değer üzerinden kayıtlara alınacağı ifade edilmiştir.

Adı geçen Yönetmelik'in "Bağış ve yardım yoluyla edinilen taşınırın girişi" başlıklı 16'ncı maddesinde;

"Kanunun 40 ıncı maddesi ile diğer mevzuat çerçevesinde bağış ve yardım olarak edinilen taşınırın teslim alındığında, taşınır kayıt yetkilisi tarafından Taşınır İşlem Fişi düzenlenerek kayıtlara alınır. Fişin birinci nüshası bağış ve yardım edene verilir veya gönderilir." hükmüne yer verilmiştir.

Yönetmelik'in 30'uncü maddesinde ise satın alma veya değer artırıcı işlemler dışındaki taşınır girişleri için düzenlenen Taşınır İşlem Fişlerinin birer nüshasının 10 gün içerisinde, her hâlükârda mali yıl bitmeden muhasebe birimine bildirileceği, muhasebe yetkililerinin de taşınır giriş işlemlerini ilgili muhasebe hesaplarına kaydedeceği hüküm altına alınmıştır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 196'ncı maddesinde, kuruma ait taşıtların izlenmesi için 254 Taşıtlar Hesabının kullanılacağı belirtilmiş olup Yönetmelik'in 197'nci maddesinde bedelsiz olarak kurumlara intikal eden taşıtların tespit edilen değerleri

üzerinden 254 Taşıtlar Hesabına borç, 600 Gelirler Hesabına alacak kaydedileceği şeklinde düzenleme yapılmıştır.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümlerine göre, edinme biçimine bakılmaksızın kamu idaresinin envanterine giren tüm taşınırın kayıtlara alınması gerekmektedir. Ancak, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü tarafından 2018 yılı içinde Akyurt Belediyesine bağışlanan yol süpürme aracının muhasebe kayıtlarına alınmadığı, bu nedenle de 254 Taşıtlar Hesabı ile 600 Gelirler Hesabının fatura bedeli olan 425.534,72 TL kadar hatalı görünmesine sebebiyet verildiği tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; “İdaremizin Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü’nden 2018 yılında bağış olarak almış olduğu yol süpürme aracı, 19/03/2019 tarih 703 yevmiye numarası ve 123 no’lu taşınır işlem fişi ile kaydı yapılmıştır.” denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından bulgu konusu edilen taşınırın muhasebe kayıtlarına alındığı belirtilmiş olmakla birlikte bu kayıt 2019 yılında yapıldığından denetim görüşü verilen 2018 yılı mali tablolarını etkilememektedir. Dolayısıyla, 2018 yılı mali tablolarında 254 Taşıtlar Hesabı ve 600 Gelirler Hesabındaki hata mevcudiyetini korumaktadır.

BULGU 9: Tesis Niteliğindeki Dayanıklı Taşınırın Tesis Makine ve Cihazlar Hesabına Kaydedilmemesi

Belediyede tesis niteliğinde olan taşınırın 253 Tesis Makine ve Cihazlar Hesabında muhasebeleştirilmediği tespit edilmiştir.

Taşınır Mal Yönetmeliği’nin 4’üncü maddesinde tesis;

“Bir makine veya cihazın ürettiği enerjiyi, sesi, görüntüyü ve benzerini ileten, dağıtan veya bir makine veya cihazın gördüğü işi uzağa taşıyan ya da uzaktaki verileri toplayan, kaydeden makine veya cihazlar arasındaki düzeni sağlayan, birbiriyle entegre makine ve cihazlardan oluşan, gerektiğinde başka yere taşınabilen ve kullanılamaz hale gelene kadar sanal ambar kayıtlarında takip edilen, çeşitleri ile kod numaraları Taşınır Kod Listesinin (B) bölümü 253 hesap detayında yer alan sistemleri ifade eder.” şeklinde tanımlanmıştır.

Sanal ambarın ise tesis kapsamındaki taşınırın yalnızca elektronik ortamda takip edilebilmesi amacıyla oluşturulan ambarı ifade ettiği aynı maddede belirtilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 194'üncü maddesine göre; kurumların faaliyetlerinin yürütülmesinde kullanılan büro makine ve cihazları hariç her türlü makine, tesis ve cihazlar ile bunların eklentilerinin 253 Tesis Makine ve Cihazlar Hesabında izlenmesi gerekmektedir. Yönetmelik'in 195'inci maddesinde ise bu hesaba ilişkin borç ve alacak kayıtları sayılmıştır.

31.12.2014 tarihli ve 29222 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Taşınır Mal Kapsamındaki Tesisler ve Detay Kodlarına ilişkin 39 sıra numaralı Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliği'nin 3'üncü maddesinde 253 Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabı ve detay kodlarının yalnızca taşınır mal kapsamındaki varlıkların kaydı için kullanılacağı, taşınır mal kapsamındaki tesislerin 253.01 Tesisler yardımcı hesabında oluşturulacak alt detay kodlara kaydedileceği belirtilmiştir. Aynı Tebliğ'in 5'inci maddesinde ise 253.01 hesabının alt detay kodları açıklanmıştır.

39 sıra numaralı Tebliğ'in 4'üncü maddesinin birinci fıkrasında taşınır mal kapsamındaki tesislerin kapsamı;

“Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin kullanımında bulunan veya edinilecek olan; bir makine veya cihazın ürettiği enerjiyi, sesi, görüntüyü vb. ileten, dağıtan veya uzaktaki verileri toplayıp kaydeden makine veya cihazlar arasındaki düzeni sağlayan, birbiriyle entegre makine ve cihazlardan oluşan, gerektiğinde başka yere taşınabilen sistemler taşınır mal kapsamında tesis olarak kabul edilecektir.” şeklinde düzenlenmiştir.

Mezkûr maddenin ikinci fıkrasında ise, belirtilen tanıma uymakla beraber binanın tamamlayıcı unsurları arasında yer alan asansör, yangın söndürme cihazı, merkezi ısıtma sistemleri gibi taşınırların “taşınır mal kapsamındaki tesis” olarak nitelendirilemeyeceği ifade edilmiştir.

Akyurt Belediyesinin kullanımında bulunan ve yukarıda belirtilen açıklamalar ışığında taşınır mal kapsamındaki tesis niteliği taşıyan dayanıklı taşınırlarının mevcut olduğu ancak bu taşınırların 253 Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabının 01 Tesisler detay kodunda muhasebeleştirilmediği tespit edilmiştir. Bu durum 253.01 Tesisler yardımcı hesabının mali tablolarında yanlış bilgi içermesine neden olmaktadır. Belediyenin kullanımında olup 253.01 hesabında takip etmediği taşınır mal kapsamındaki tesisler; araç takip sistemi, güvenlik ve alarm sistemi, kurum içi haberleşme sistemi ve yüz tanıma sistemidir.

Yapılan açıklama ve tespitler doğrultusunda, taşınır mal kapsamındaki tesislerin muhasebe kayıtlarında doğru şekilde görünmesi için gerekli düzeltmelerin yapılması gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “İdaremizde Taşınır Mal Yönetmeliği 4’üncü maddesinde tarif edildiği üzere bulunan tesis niteliğindeki taşınır mallar tespiti için görevlendirme yapılacak olup aynı yönetmeliğin “Kayıt hatalarının düzeltilmesi” başlıklı ek 11’inci maddesi gereği düzeltme kayıtları yapılacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından tesis niteliğindeki taşınırların tespit çalışmalarına başlanılarak gerekli düzeltme kayıtlarının yapılacağı belirtilmiş olmakla birlikte 2018 yılı içerisinde düzeltme yapılmamıştır. Dolayısıyla, söz konusu taşınırların 253 Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabının 01 Tesisler detay kodunda muhasebeleştirilmemesi nedeniyle 2018 yılı mali tablolarında bu hesap hatalı görünmektedir.

BULGU 10: Duran Varlık Hesabına Kaydedilmesi Gereken Bazı Alımların Doğrudan Giderleştirilmesi

Belediye tarafından, toplu bir şekilde faturalandırılmış mal ve malzeme alımlarının fatura detaylarında dayanıklı taşınırlar ile maddi olmayan duran varlık niteliğinde olan bazı bilgisayar yazılımlarının olmasına rağmen bunların ilgili duran varlık hesaplarında izlenmeyip doğrudan giderleştirildiği görülmüştür.

a) Yıl İçinde Alımı Yapılan Bazı Dayanıklı Taşınırların Doğrudan Giderleştirilmesi

Toplu bir şekilde faturalanmış bazı mal ve malzeme alımlarının fatura detaylarında dayanıklı taşınır alımlarının da bulunmasına rağmen ilgili maddi duran varlık hesaplarında takip edilmediği ve doğrudan giderleştirildiği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği’nin 198’inci maddesine göre, kurum faaliyetlerinin yürütülmesinde kullanılan her türlü büro makine ve cihazları ile döşeme, masa, koltuk, dolap, mobilya gibi uzun süre kullanılabilen varlıkların 255 Demirbaşlar Hesabında takip edilmesi gerekmektedir. Yönetmelik’in adı geçen hesabın işleyişini anlattığı 199’uncu maddesinden bütçeye gider kaydıyla edinilen, envanteri yapılan ya da bedelsiz olarak belediyeye devredilen demirbaşların bu hesaba borç kaydedilmesi gerektiği anlaşılmaktadır.

04.11.2015 tarihli ve 29522 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 47 sıra numaralı Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliği’nin 3’üncü maddesinde, amortisman ve tükenme payına tabi hesaplar arasında 255 Demirbaşlar Hesabı da sayılmıştır. Aynı Tebliğ’in 6’ncı maddesinde maliyeti 14.000,00 TL’yi aşmayan dayanıklı taşınır için amortisman oranının %100 olacağı belirtilmiştir. Yani, bu tutarın altında kalan dayanıklı taşınırın muhasebe kayıtlarına alındığı yılın sonunda tamamen amorti edilmesi gerekmektedir.

Maddi duran varlık bedellerinin ekonomik ömrü içerisinde giderleştirilmesi ve hesaben yok edilmesini izlemek için 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabının kullanılacağı Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği’nin 202’nci maddesinde düzenlenmiştir. Maddi duran varlık hesapları için ayrılacak amortisman tutarlarının yıl sonunda 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabına alacak, 630 Giderler Hesabına borç kaydedilmesi gerekmektedir.

Ödeme evraklarında yapılan incelemelerde, Belediyenin yıl içinde yapmış olduğu çok sayıda taşınır alımı olduğu ve bazı dayanıklı taşınırın 630 Giderler Hesabı ile muhasebeleştirildiği görülmüştür. Toplu bir şekilde fatura edilmiş doğrudan temin usulü ile yapılan mal ve malzeme alımlarının fatura detayında masa takımı, makam koltuğu, olimpik tenis masası, televizyon, halı, bisiklet, güvenlik kamerası, hoparlör, mikrofon seti, tekerlekli sandalye ve benzeri dayanıklı taşınırın olduğu ancak 255 Demirbaşlar Hesabında muhasebeleştirilmediği tespit edilmiştir. Ayrıca, maddi duran varlık hesaplarında takip edilmeyen bu dayanıklı taşınır için yıl sonunda amortisman ayırma işlemi de yapılamamıştır.

Belediye tarafından yıl içinde alımı yapılan demirbaş niteliğindeki bazı taşınırın hatalı muhasebeleştirilmesi nedeniyle 255 Demirbaşlar Hesabı ile 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabının hatalı görünmesine sebep olmaktadır. Belediyenin mali durumunun saydam ve gerçeğe uygun şekilde ilgililere bilgi sunabilmesi için belediye envanterine giren dayanıklı taşınırın ilgili maddi duran varlık hesaplarında muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

b) Ekonomik Değer Taşıyan Bilgisayar Yazılımlarının Haklar Hesabında Takip Edilmemesi

Belediye tarafından, toplu bir şekilde faturalandırılmış mal ve malzeme alımlarında, maddi olmayan duran varlık niteliğinde olan bazı bilgisayar yazılımlarının 260 Haklar Hesabında izlenmeyip doğrudan giderleştirildiği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 210'uncu maddesinde, 260 Haklar Hesabının bedeli karşılığı edinilen hukuki tasarruflar ile belirli alanlarda tanınan kullanma ve yararlanma gibi hak ve yetkiler dolayısıyla yapılan ve ekonomik değer taşıyan harcamaların izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir.

Adı geçen Yönetmelik'in 214'üncü maddesine göre, hakların maliyet bedellerinin, kullanılacakları süre içerisinde yok edilmesini izlemek için 268 Birikmiş Amortismanlar Hesabının kullanılması gerekmektedir. 04.11.2015 tarihli ve 29522 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 47 sıra numaralı Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliği'nin 6'ncı maddesinde, Maddi Olmayan Duran Varlıklar ve Özel Tükenmeye Tabi Varlıklar hesap gruplarında izlenen varlıklar için amortisman oranının %100 olduğu belirtilmiştir. Yani, haklar hesabında takip edilen maddi olmayan duran varlıklar, hesaplara alındığı yıl sonunda tamamen amorti edilmelidir.

Yapılan incelemede, toplu bir şekilde fatura edilmiş doğrudan temin usulü ile yapılan mal ve malzeme alımlarının bir kısmının fatura detayında ekonomik değeri olan bilgisayar yazılımı alımlarının yapıldığı görülmüştür. Fakat maddi olmayan duran varlık niteliğinde olan bu bilgisayar yazılımı alımları 260 Haklar Hesabına kaydedilmeyip doğrudan 630 Giderler Hesabına kaydedilmiştir. Ayrıca, 260 hesabında takip edilmeyen bilgisayar yazılımlarının yıl sonunda amortisman kayıtlarının yapılamaması sonucu 268 Birikmiş Amortismanlar Hesabının da eksik görünmesine sebep olunmuştur.

Belediyenin mali durumunun saydam ve gerçeğe uygun şekilde ilgililere bilgi sunabilmesi için söz konusu varlıkların ilgili duran varlık hesaplarında muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “İdareimiz tarafından yıl içerisinde alınan bazı alımlarda 630 Giderler Hesabı ile giderleştirilmiş olup fatura içerisinde 255 Demirbaşlar Hesabı ve 260 Haklar Hesabı konusu alımlarında yer aldığı görülmüş. Söz konusu durumla ilgili gerekli hassasiyet 2019 Mali Yılı İçerisinde gösterilmekte olup Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği çerçevesinde ilgili kayıtlar yapılacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından bulguda bahsedilen hususa 2019 yılı itibarıyla dikkat edildiği ifade edilmekle birlikte 2018 yılında alımı yapılan bazı maddi ve maddi olmayan duran varlıkların ilgili varlık hesaplarında takip edilmeyerek doğrudan giderleştirilmesi Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'ne aykırı olup bu

uygulama sebebiyle 2018 yılı mali tablolarında 255 Demirbaşlar, 260 Haklar Hesapları ile bu hesaplara ilişkin amortisman hesapları ve 630 Giderler Hesabı gerçek durumu tam olarak yansıtmamaktadır.

BULGU 11: Kalkınma Ajanslarına Gönderilecek Payın İlgili İdareye Gönderilmemesi ve Muhasebe Kayıtlarında Gösterilmemesi

Belediye tarafından, 5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Hizmetlerine İlişkin Kanun gereğince hesaplanması gereken kalkınma ajansı payının muhasebe kayıtlarında yer almadığı görülmüştür.

5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Hizmetlerine İlişkin Kanun'un "Gelirler ve yönetilecek fonlar" başlıklı 19'uncu maddesinde;

"Ajansın gelirleri ve yöneteceği fonlar şunlardır:

...

d) Bir önceki yıl gerçekleşen bütçe gelirleri üzerinden, bölgedeki il özel idareleri için; borçlanma, tahsisi mahiyetteki gelirler ile genel, katma ve özel bütçeli kuruluşlardan alınan yardım kalemleri hariç tutulmak üzere yüzde bir, belediyeler için; borçlanma ve tahsisi mahiyetteki gelir kalemleri hariç tutulmak üzere yüzde bir oranında, cari yıl bütçesinden aktarılacak pay.

...

Cumhurbaşkanı, il özel idareleri için belirlenen oranı yüzde beşe kadar yükseltmeye ya da bu Kanunda belirlenen oranına kadar indirmeye, belediyeler için belirlenen oranı ise; yarısına kadar indirmeye ya da bu Kanunda belirlenen oranına kadar yükseltmeye yetkilidir.

..." hükmü yer almaktadır.

09.09.2011 tarihli ve 28049 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Belediyelerin Bütçe Gelirleri Üzerinden Kalkınma Ajanslarına Aktaracakları Payların Yeniden Belirlenmesine İlişkin Karar'ın 1'inci maddesiyle belediyelerin bütçe gelirleri üzerinden kalkınma ajanslarına aktarılacak payların oranı binde beş olarak belirlenmiştir.

Yukarıda belirtilen Kanun maddesinin son fıkrası uyarınca, kalkınma ajansı payının belediyeler tarafından haziran ayının sonuna kadar ajans hesabına aktarılması gerekmektedir.

İlgili kurumun kalkınma ajansı payını zamanında ajans hesabına göndermemesi durumunda ise, ajans payı genel bütçe vergi gelirleri tahsilâtı toplamı üzerinden belediyelere verilen paylardan ilgisine göre Hazine ve Maliye Bakanlığı veya İller Bankası tarafından kesilerek ajansın hesabına aktarılacaktır.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin "Bilanço ilkeleri" başlıklı 8'inci maddesinin birinci fıkrasında;

"Bilanço ilkelerinin amacı, kamu idaresinin tasarrufundaki kaynaklar ile bunlarla elde edilen varlıkların muhasebe kayıtlarının yapılması, mali tablolarının hazırlanması ve raporlanması yoluyla, belli bir tarihte kamu idaresinin mali durumunun ilgililer için saydam ve gerçeğe uygun olarak yansıtılmasıdır." hükmüne yer verilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 276'ncı maddesine göre; 363 Kamu İdareleri Payları Hesabı, bütçe geliri olarak nakden veya mahsuben tahsil edilip, özel kanunları gereğince diğer kurumlara aktarılmak üzere hesaplanan tutarların izlenmesi için kullanılacaktır. Yönetmelik'in 277'nci maddesinde açıklanan hesabın işleyişi incelendiğinde; bütçe geliri olarak tahsil edilip özel kanunları gereğince başka idarelere gönderilecek pay hesaplandığında 363 Kamu İdareleri Payları Hesabına alacak kaydedileceği, karşılığında ise 630 Giderler Hesabına borç kaydedileceği, bütçe hesaplarının da kullanılacağı ve bu tutar ilgili kuruma gönderildiğinde 363 Kamu İdareleri Payları Hesabına borç kaydedileceği anlaşılmaktadır.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri ve açıklamalar birlikte değerlendirildiğinde, belediyelerin borçlanma ve tahsisi mahiyetindeki gelirleri hariç geçen yıl gerçekleşmiş bütçe gelirlerinin binde 5'ini cari yıl bütçesinden haziran ayının sonuna kadar kalkınma ajansına aktarması gerektiği anlaşılmaktadır. Belediyenin mali durumunun ilgililer için saydam ve gerçeğe uygun olarak yansıtılabilmesi için 5449 sayılı Kanun gereği ajansa aktarılacak olan tutar hesaplandığında 363 Kamu İdareleri Payları Hesabında izlenmelidir. Aynı zamanda, geçmiş yıl bütçe gelirlerinin kesinleşmesiyle birlikte kalkınma ajansı payının da tahakkuk edecek olması nedeniyle 630 Giderler Hesabının da kullanılması gerekmektedir.

Ancak yapılan incelemede, 5449 sayılı Kanun gereği kalkınma ajansına gönderilmesi gereken payların Belediye tarafından hesaplanarak muhasebe kayıtlarına alınmadığı ve kalkınma ajansı payının Kanun'da belirtilen tarihe kadar ilgili ajansa aktarılmadığı tespit edilmiştir. Belediye tarafından kalkınma ajansına gönderilmesi gereken 202.030,39 TL

tutarındaki payın muhasebeleştirilmemesi sonucu 363 Kamu İdareleri Payları ile 630 Giderler Hesaplarının Belediyenin yıl sonu mali tablolarında söz konusu tutar kadar eksik görünmesine neden olunmuştur.

Kamu idaresi cevabında; “5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Hizmetlerine İlişkin Kanun gereği Ankara Kalkınma Ajansı’na aktarılacak tutarlar Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği çerçevesinde kayıtları yapılmış olup kayda ilişkin belgeler sunulmuştur.” denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından kalkınma ajansına aktarılacak payın 28.05.2019 tarih ve 1434 yevmiye numaralı muhasebe işlem fişiyle muhasebe kayıtlarına alındığı belirtilmekle birlikte bu kayıtlar 2019 yılında yapıldığından denetim görüşü verilen 2018 yılı mali tablolarını etkilememektedir. Bu payın muhasebeleştirilmemesi sonucu 363 Kamu İdareleri Payları Hesabının yıl sonu mali tablolarında hatalı görünmesine neden olunmuştur.

BULGU 12: Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasına Ait Katkı Payının Hesaplarda Eksik Görünmesi ve İlgili Kamu İdaresine Eksik Gönderilmesi

Belediye tarafından tahsil edilen taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına ait katkı payının muhasebe kayıtlarında eksik görüldüğü ve Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı için defterdarlık bünyesinde açılan emanet hesabına eksik yatırıldığı tespit edilmiştir.

2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu’nun 12’nci maddesi uyarınca, belediyelerin ve il özel idarelerinin görev alanlarında kalan kültür varlıklarının korunması ve değerlendirilmesi amacıyla kullanılmak üzere, mükellef hakkında tahakkuk eden emlak vergisinin %10’u nispetinde, taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı payı tahakkuk ettirilmesi ve ilgili belediyece emlak vergisi ile birlikte tahsil edilmesi gerekmektedir.

Aynı maddede taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına ait katkı payı olarak tahsil olunan miktarların tahsil edildiği ayı takip eden ayın onuncu günü akşamına kadar il özel idarelerine bir bildirim ile beyan edilerek aynı süre içinde il özel idaresi tarafından açtırılan özel hesaba aktarılacağı belirtilmiştir.

6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun’un “Çeşitli

hükümler” başlıklı 3’üncü maddesinin üçüncü fıkrasında; 2863 sayılı Kanun gereği toplanan taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına ait katkı payının il özel idareleri olmayan illerde Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığınca kullanılacağı ve belediyelerce emlak vergisiyle beraber tahsil edilen tutarların belirtilen süreler içerisinde defterdarlıklar bünyesinde açılan emanet hesaplarına aktarılacağı hüküm altına alınmıştır.

Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasına Ait Katkı Payına Dair Yönetmelik’in “Katkı payı hesabı” başlıklı 6’ncı maddesinin ilk fıkrasında katkı payı olarak tahsil olunan tutarların katkı payı hesabına aktarılacağı süreler, 2863 sayılı Kanun’da belirtilen süre ile aynı şekilde belirlenmiş olup maddenin devamında;

“(2) Tahsil edilen katkı payının süresi içinde katkı payı hesabına aktarılmasından belediye başkanı ve hesap işleri müdürü birlikte sorumludur.

...

(4) Tahsil edilen katkı payının süresi içinde katkı payı hesabına aktarılmaması veya katkı payının başka amaçla kullanılması halinde sorumlular hakkında yasal işlem yapılır.” hükümlerine yer verilmiştir.

Belediyenin yıl içinde yapmış olduğu emlak vergisi tahsilatı ile Ankara Valiliği Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı adına defterdarlıkta açılmış özel hesaba aktarılan taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına ait katkı payı tutarları karşılaştırıldığında; katkı payının 362 Fonlar veya Diğer Kamu İdareleri Adına Yapılan Tahsilat Hesabında eksik muhasebeleştirildiği, Ankara Valiliği Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı için defterdarlık bünyesinde açılan hesaba eksik gönderildiği ve geriye kalan tutarların ise Belediye bütçesine gelir kaydedildiği tespit edilmiştir.

Şöyle ki, 2018 yıl sonu itibariyle yıl içinde tahsil edilen net emlak vergisi tutarı 10.617.955,21 TL, buna bağlı olarak tahsil edilmesi gereken taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına ait katkı payı 1.061.795,52 TL ($10.617.955,21 \times \%10 = 1.061.795,52$) olmasına rağmen muhasebe kayıtlarında söz konusu katkı payı (geçen yıldan devreden katkı payı düşüldükten sonra) 259.836,66 TL olarak gözükmektedir. Dolayısıyla taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına ait katkı payı, aşağıda ayrıntısı gösterilen tablodan da anlaşılacağı üzere muhasebe kayıtlarında 801.958,86 TL eksik yer almaktadır.

Tablo 7: Ankara Valiliği Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığına Eksik Gönderilen Katkı Payı Tutarları (TL)

		Bina Vergisi	Arsa Vergisi	Arazi Vergisi
A	Tahsil Edilen Emlak Vergisi Tutarı	5.970.088,56	4.450.865,33	318.528,64
B	Ret ve İade Edilen Emlak Vergisi Tutarı	101.085,54	17.311,30	3.130,48
C	Net Emlak Vergisi Tahsilatı (A-B)	5.869.003,02	4.433.554,03	315.398,16
D	Katkı Payının* Tahsil Edilmesi Gereken Tutarı (C*0,10)	586.900,30	443.355,40	31.539,82
E	Katkı Payının Muhasebe Hesaplarında Görünen Tutarı	120.057,80	140.072,87	23.558,08
F	Geçen Yıdan Devreden Katkı Payı Tutarı	7.657,00	13.592,49	2.602,60
G	Muhasebe Kayıtlarında 2018 Yılı İçinde Görünen Katkı Payı Tahsilat Tutarı	112.400,80	126.480,38	20.955,48
H	2018 Yılı İçinde İlgili İdareye Gönderilen Katkı Payı Tutarı	112.490,88	132.101,99	22.595,59
I	Muhasebe Kayıtlarında Eksik Görünen Katkı Payı Tutarı (D-G)**	474.499,50	316.875,02	10.584,34

* Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasına Ait Katkı Payını ifade eder.

** Yalnızca 2018 yılı içinde tahsil edilen ve muhasebe kayıtlarında eksik görünen katkı payı tutarının hesabı

Belediye tarafından tahsil edilen taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına ait katkı payının ilgili muhasebe hesaplarında doğru bir şekilde gösterilmesinin ve yukarıda açıklanan süreler itibariyle ilgili kuruma gönderilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; tahsil edilen taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına ait katkı payının eksik hesaplanmış olduğu ve bu durumun 2019 mali yılı içerisinde 30/04/2019 tarihi itibari ile düzeltildiği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına ait katkı payının 2019 mali yılı içerisinde muhasebe kayıtlarında doğru olarak gösterildiği ifade edilmiş olsa da 2018 yılı içerisinde bu pay tam olarak tahsil edilmesine rağmen muhasebe kayıtlarında eksik gösterilmiş ve ilgili kuruma olması gerekenden daha az gönderilmiştir. Dolayısıyla, 362 Fonlar veya Diğer Kamu İdareleri Adına Yapılan Tahsilat Hesabı mali tablolarında hatalı görünmektedir.

BULGU 13: İller Bankası Tarafından Tahakkuk Ettirilen Borçların Mali Tablolarda Görünmemesi

İller Bankası tarafından Belediye adına tahakkuk ettirilen yasal paydan henüz kesilmemiş kanuni kesintilere ilişkin borç tahakkuk kayıtlarının yapılmadığı görülmüştür.

5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun'un "Kesinti yapılması" başlıklı 7'nci maddesinde;

"...

(2) *İl özel idareleri ve belediyeler ile bu idarelere bağlı kuruluşların ve bunlara ait tüzel kişilerin, 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre takip edilen Devlete olan borçları, 28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun kapsamında tanımlanan Hazine alacağı niteliğindeki borçları, İller Bankasına olan borçları ile sosyal güvenlik kuruluşlarına olan borçlarına ve 10/7/2004 tarihli ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun geçici 3 üncü, 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununun geçici 5 inci maddeleri kapsamında uzlaşma sağlanmış borçları ile bu maddeler kapsamındaki kuruluşlara olan ve 31/12/2006 tarihi itibarıyla tahakkuk etmiş ve uzlaşma sağlanmamış olan borçlarına karşılık, bu idareler adına her ay genel bütçe vergi gelirleri tahsilatı toplamı üzerinden ayrılacak tutardan, alacaklı idarelerin talebi üzerine, ilgisine göre Maliye Bakanlığı veya İller Bankası tarafından kesinti yapılarak alacaklı idarelere ödenir.*

(3) *(Mülga: 28/1/2010-5951/12 md.)*

(4) *(Değişik: 28/1/2010-5951/12 md.) Bu maddenin ikinci fıkrası kapsamındaki borçlardan 1/3/2010 tarihinden önce doğmuş olanlar ile bu tarihten önce Hazinece verilen garantilerden veya ikrazen kullanılan kredilerden kaynaklanan 4749 sayılı Kanun kapsamındaki Hazine alacakları için yapılacak kesintilerin genel bütçe vergi gelirleri tahsilâtı toplamı üzerinden, il özel idareleri ve belediyeler adına aylık olarak ayrılacak tutara oranı, yüzde 40'ı aşamaz.*

..." hükmü yer almaktadır.

İller Bankası, 5779 sayılı Kanun gereğince genel bütçe vergi gelirlerinden belediye adına tahakkuk ettirilen yasal payları ve bundan kesilen veyahut henüz kesilmemiş olmakla birlikte ilerde kesileceği bilinen kanuni kesintilerin tutarını her ay ilgili Belediyelere

göndermektedir. Bu kesintiler genel olarak elektrik tüketimlerine, Belediyeler Birliği, Kalkınma Ajansı gibi kurumların alacaklarına ilişkin tahakkuk etmiş olan borçlardır.

Yapılan incelemeler neticesinde söz konusu borç tutarlarının, ilgili ay gelir olarak tahakkuk eden tutardan kesinti yapılmış olsun veya olmasın Belediyeye bildirilmesine rağmen ilgili borç hesaplarında izlenmediği tespit edilmiştir. Belediyenin 2018 yılı sonu itibarıyla Sosyal Güvenlik Kurumuna 33.702,69 TL, Türkiye Belediyeler Birliğine 3.808,16 TL tahakkuk etmiş ancak İller Bankasınca kesinti yapılmamış toplam 37.510,85 TL borcu bulunmakta olup buna ilişkin bir borç tahakkuk kaydının yapılmadığı görülmüştür. Bunun neticesinde 368 Vadesi Geçmiş Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabının 33.702,69 TL, 320 Bütçe Emanetleri Hesabının 3.808,16 TL, 830 Bütçe Giderleri Hesabı ile 835 Gider Yansıtma Hesabı ve 630 Giderler Hesabının ise 37.510,85 TL eksik görünmesine neden olunmuştur.

Bu itibarla tahakkuk etmiş olmakla birlikte henüz İller Bankasınca kesinti yapılmamış borcun, tam açıklama kavramı gereği ilgili borç hesaplarında izlenmesi gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “İller Bankası tarafından İdaremiz adına tahakkuk ettirilen paydan Sosyal Güvenlik Kurumuna, Türkiye Belediyeler Birliğine veya diğer idarelere kesilecek kanuni kesintilere ilişkin borç kaydı Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği 278, 279’uncu maddeler çerçevesinde yapılacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından Belediye adına tahakkuk ettirilen yasal paydan henüz kesilmemiş kanuni kesintilere ilişkin muhasebe kayıtlarının Yönetmeliğe uygun şekilde yapılacağı belirtilmekle birlikte kanuni kesintilerin 2018 yılı içerisinde muhasebe kayıtlarında gösterilmemesi nedeniyle ilgili hesapların 2018 yılı mali tablolarında hatalı görüldüğü değerlendirilmektedir.

BULGU 14: Kişilerden Alacaklar Hesabının Gerçek Durumu Yansıtması

Belediye tarafından 140 Kişilerden Alacaklar Hesabına, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine aykırı olarak faaliyet ve kurum alacaklarının da kaydedildiği tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği’nin 140 Kişilerden Alacaklar Hesabına ilişkin “Hesabın niteliği” başlıklı 110’uncu maddesinde;

“(1) Bu hesap, faaliyet alacakları ve kurum alacakları dışında kalan alacakların izlenmesi için kullanılır.” denilmektedir.

Aynı Yönetmelik’in “Hesaba ilişkin işlemler” başlıklı 111’inci maddesinde; kişilerden alacaklar hesabına alınarak takibi gereken alacakların; Sayıştay ve diğer mahkemelerce verilip ilgili dairelerden kuruma tebliğ olunan ilamlar ile denetim elemanlarının yaptıkları inceleme ve denetimler veya idare amirlerinin yaptıkları kontroller sonucunda düzenleyecekleri raporlarla ortaya çıktığı belirtilerek hesaba ilişkin işlemler ayrıntılı bir şekilde anlatılmıştır.

Yukarıdaki mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde, 140 Kişilerden Alacaklar Hesabının faaliyet alacakları ve kurum alacakları dışında kalan alacakların izlenmesi için kullanılacağı anlaşılmaktadır. Hangi durumlarda bu hesaba borç kaydedileceği Yönetmelik’te maddeler halinde sayılmıştır.

2018 yılı kesin mizanında 140 Kişilerden Alacaklar Hesabının borç tutarı 1.804.688,57 TL, alacak tutarı 1.400.434,99 TL ve bakiyesi ise 404.253,58 TL’dir. Yapılan incelemede, 404.253,58 TL’nin sadece 9.557,25 TL’sinin kişi borçlarına ait olduğu ve geriye kalan 394.696,33 TL’nin ise bu hesaba kaydedilmemesi gereken alacaklardan oluştuğu görülmüştür. Bu hesaba kaydedilmemesi gereken işlemler; Toplum Yararına Program kapsamında Belediyede çalışmakta olan 60 personelin maaş ödemesi, Sayıştay Temyiz Kurulunun 32712 numaralı kararıyla tazmin hükmü kaldırılmış olan Sayıştay ilamı, kamu kurumlarından olan çeşitli alacaklar ve paylar, özel firmalardan olan alacaklar ve niteliği belirlenemeyen diğer alacaklardır.

Bu hesaba yapılan hatalı kayıtlar sonucu 140 Kişilerden Alacaklar Hesabının 2018 yılı bilançosunda 394.696,33 TL fazla görünmesine neden olunmuştur. Bu hesapta izlenmemesi gereken alacakların tespitinin yapılarak ilgili alacak hesaplarına kaydedilmesi ve 140 Kişilerden Alacaklar Hesabının Yönetmelik’te belirtildiği durumlarda kullanılması gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği 110’uncu maddesinde *“Bu hesap, faaliyet alacakları ve kurum alacakları dışında kalan alacakların izlenmesi için kullanılır.”* Aynı yönetmeliğin 111’inci maddesi b) bendi *“Kişilerden alacaklar hesabına borç kaydedilecek tutarlar”* başlıklı 5. Bendinde *“ Bütçe giderleri hesabı dışındaki diğer hesaplara borç veya alacak kaydı suretiyle verildiği, alındığı veya gönderildiği halde çalınan, zayi olan, fazla veya yersiz verilen veya noksan çıkan,”* denilmektedir.

140 Kişilerden Alacaklar Hesabının borç bakiyesini oluşturan tutarın büyük kısmını Toplum Yararına Programı kapsamında çalışan personele yapılan ödeme oluşturmaktadır. Söz konusu ödeme şekli, çalışma dönemi bittikten sonra evrakların İşkur Genel Müdürlüğü'ne gönderip ödemenin belediye yapılması daha sonra İdare tarafından çalışanların hesaplarına yatırılması şeklinde olmaktadır. Bu süreç çalışma döneminin takip eden 20 ile 40 gün arasında sürmektedir. Bu süreç asgari ücret ile çalışan işçiler açısından uzun bir süreç olduğundan idaremiz ödemeyi erken yapmaktadır. Yapılan ödeme faaliyet alacakları dışında bir alacak ve bütçe giderleri dışındaki bir ödemeden kaynaklı alacağımız olduğu için 140 Kişi Alacakları Hesabın da izlenmesi gerektiğini düşünmekteyiz." denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından 140 Kişilerden Alacaklar Hesabının borç bakiyesini oluşturan tutarın büyük kısmının Toplum Yararına Program kapsamında çalışan personele yapılan ödemelerden oluştuğu ve bu kapsamda çalışan personele yapılan ücret ödemelerinin Türkiye İş Kurumu tarafından Belediyenin hesabına aktarılmadan önce Belediyece yapılması nedeniyle 140 Hesabının kullanıldığı ifade edilmekle birlikte bulguda belirtilen diğer hatalı kayıtlarla ilgili herhangi bir açıklamaya yer verilmemişse de Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 111'inci maddesinde; kişilerden alacaklar hesabına alınarak takibi gereken alacakların; Sayıştay ve diğer mahkemelerce verilip ilgili dairelerden kuruma tebliğ olunan ilamlar ile denetim elemanlarının yaptıkları inceleme ve denetimler veya idare amirlerinin yaptıkları kontroller sonucunda düzenleyecekleri raporlarla ortaya çıktığı belirtilmiş olup Toplum Yararına Program ile çalıştırılan kişiler için yapılan ödemelerin bu kapsamda değerlendirilemeyeceği düşünülmektedir. 140 Kişilerden Alacaklar Hesabında takip edilen alacaklardan Sayıştay Temyiz Kurulunun 32712 numaralı kararıyla tazmin hükmü kaldırılmış olan Sayıştay ilamına ilişkin tutarın çıkarılması, Toplum Yararına Program kapsamında çalışan kişilere yapılan ödemeler de dahil olmak üzere diğer alacakların ise 139 Diğer Kurum Alacakları Hesabında takip edilmesi gerektiği, mevcut uygulamanın mali tablolarda 140 Kişilerden Alacaklar Hesabının hatalı görünmesine neden olduğu değerlendirilmektedir.

BULGU 15: Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabının Kullanılmaması

Belediye tarafından 2018 yılı Aralık ayının 15'inde memurlara yapılan maaş ödemelerinde 2019 yılının 01-14 Ocak dönemine karşılık gelen kısmının 630 Giderler Hesabı kullanılarak muhasebeleştirildiği görülmüştür.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin "Temel kavramlar" başlıklı 5'inci maddesinde dönemsellik kavramı; kamu idarelerinin faaliyetlerini, belirli dönemlerde raporlanması ve her dönemin faaliyet sonuçlarının diğer dönemlerden bağımsız olarak saptanması şeklinde ifade edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 162 Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabına ilişkin "Hesabın niteliği" başlıklı 130'uncu maddesinde;

"... ertesi yıl bütçesinden karşılanmak üzere verilen personel avansları ile emanetler hesabına alınan tutarlardan ilgililerine avans olarak ödenen tutarların izlenmesi için kullanılır." denilmektedir.

Aynı Yönetmelik'in "Hesaba ilişkin işlemler" başlıklı 131'inci maddesinde;

"...

b) Ertesi yıl bütçesinden karşılanmak üzere yapılan maaş ve ücret ödemeleri

1) Aralık ayının 15 inde yapılan maaş ve ücret ödemelerinin ertesi yıl 01-14 Ocak dönemine karşılık gelen tutarları bu hesapta izlenir. Yeni mali yılda bu tutarlar, düzenlenecek ödeme emri ile bütçe giderleri hesabına aktarılır. Bu tutarlar yeni yıl bütçesi ödeneklerinden karşılanacağından, avans olarak verildiği yıldan herhangi bir ödenek devri yapılmaz.

..." hükmü yer almaktadır.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümlerine göre ertesi yıl bütçesinden karşılanmak üzere Aralık ayının 15'inde yapılan maaş ve ücret ödemelerinin ertesi yıl 01-14 Ocak dönemine karşılık gelen tutarının 162 Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabında izlenmesi ve bir sonraki yıl da bu tutarların bütçe giderleri hesabına aktarılması gerekmektedir.

Yapılan incelemede, memurların Aralık ayı maaş ödemelerinde 01-14 Ocak 2019 dönemine ilişkin 50.242,32 TL'nin yukarıda anılan mevzuat hükümleri ve dönemsellik ilkesi gereği 162 Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabında muhasebeleştirilmesi gerekirken bu tutarın tamamının doğrudan 630 Giderler Hesabında muhasebeleştirildiği görülmüştür. Bu durum 630 Giderler Hesabı ve 830 Bütçe Giderleri Hesabının olması gerektiğinden 50.242,32 TL fazla, 162 Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabının da 50.242,32 TL eksik görünmesine neden olmuştur.

Mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere, 15 Aralık'ta ödenen maaşların takip eden yılın 01-14 Ocak dönemine karşılık gelen kısmı ertesi yıl bütçesinden karşılanmak üzere verilen personel avansı niteliğinde olduğundan, bu tutarın 162 Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabında takip edilmesi muhasebenin dönemsellik kavramı gereğidir.

Kamu idaresi cevabında; "İdaremizce personele yapılan Aralık ayının 15'inde yapılacak ödemelerde takip eden yılın 01-14 Ocak dönemine gelen tutarın Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği 93'üncü maddesi çerçevesinde 162 Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabı'nda izlenmesi sağlanacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından bulgu konusu Aralık ayı memur maaş ödemelerinin muhasebeleştirilmesinde 162 Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabının kullanılacağı ifade edilmekle birlikte bu hesabın kullanılmaması sonucu 2018 yılı mali tablolarında bulguda yer verilen tutar kadar hataya neden olunmuştur.

BULGU 16: Kira Gelirlerinin Muhasebeleştirilmesinde Dönem Ayırıcı Hesaplar Olan Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabı ile Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabının Kullanılmaması

Belediye tarafından üçüncü kişilere kiraya verilen taşınmazlardan elde edilen kira gelirlerinden bazılarının yıllık olarak bazılarının ise altışar aylık peşin tahsil edildiği halde, içinde bulunulan ayın sonraki aylarında tahakkuk ettirilmesi gereken kısmının 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabına, içinde bulunulan faaliyet dönemini takip eden dönemlerde tahakkuk ettirilmesi gereken kısmının ise 480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabına kaydedilmediği görülmüştür.

27.05.2016 tarih ve 29724 sayılı Resmi Gazete ile yayımlanarak yürürlüğe giren Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 286 ile 335'inci maddelerinde 380 ve 480 hesaplarının niteliği açıklanmıştır. Bu maddelerde yer alan hükümlere göre, peşin olarak tahsil edilmiş olup gelecek ay veya yıllara ait gelirler mevcut ise bu tutarların kaydedilmesinde vadesine göre adı geçen bu iki hesap kullanılacaktır.

Mezkûr Yönetmelik'in 288'inci maddesine göre, peşin tahsil edilen gelirlerin, içinde bulunulan aya ait olan kısmı 600 Gelirler Hesabına, sonraki aylarda tahakkuk ettirilmesi gereken kısmı 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabına, içinde bulunulan faaliyet dönemini takip eden dönemlerde tahakkuk ettirilmesi gerekenler 480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabına alacak, tahsil edilen tutarın tamamı 100 Kasa Hesabı veya 102 Banka Hesabı ya da

ilgili diğer hesaplara borç; diğer taraftan 800 Bütçe Gelirleri Hesabına alacak, 805 Gelir Yansıtma Hesabına borç kaydedilmesi gerekmektedir.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nde yer alan "Faaliyet sonuçları tablosu ilkeleri" başlıklı 6'ncı maddesinin birinci fıkrasında;

"Genel yönetim muhasebesinde faaliyet sonuçları tablosu ilkelerinin uygulaması aşağıda açıklanmıştır:

a) Kamu idarelerinin faaliyetlerine ilişkin gelir ve gider işlemleri, tahakkuk esasına dayalı olarak gelir ve gider hesaplarında izlenir. Gelir ve gider hesapları, bütçe ile ilgili olsun veya olmasın, genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri gereği tahakkuk eden her türlü gelir ve giderin kaydına mahsustur.

b) Gerçekleşmemiş gelir veya giderler gerçekleşmiş gibi ya da gerçekleşenler gerçek tutarından farklı gösterilemez. Belli bir dönem ya da dönemlerin gerçeğe uygun faaliyet sonuçlarını göstermek için, dönem ya da dönemlerin başında ve sonunda hesap kesimi işlemleri yapılır.

..." hükmüne yer verilmiştir. Bu ilkelere göre gelirin kendi dönemi ile ilişkilendirilmesi, bu döneme ilişkin olmayan gelecek yıllara ait gelirlerin bilançoda yabancı kaynaklar hesap grubunda gösterilmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemede, içinde bulunulan ayı takip eden aylara veya faaliyet dönemini takip eden dönemlere ait olarak tahsil edilen kira gelirlerinin muhasebeleştirilmesinde dönem ayırıcı hesaplar olan 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabının ve 480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabının kullanılmadığı görülmüştür. Bu husus, muhasebenin dönemsellik ve tam açıklama kavramlarına aykırılık teşkil etmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Belediyemiz mülkiyetindeki taşınmazlara ait kira gelirlerinin bir kısmında altışar aylık ve yıllık peşin tahsilatı gerçekleştirilmekte olup ilgili tahsilatlara ait muhasebe kayıtları Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği 286, 335'inci maddeler çerçevesinde yapılması sağlanacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından bulgu konusu peşin tahsil edilen kira gelirlerinin muhasebeleştirilmesinde dönem ayırıcı hesapların Yönetmeliğe uygun olarak kullanılacağı ifade edilmekle birlikte 2018 yılı mali tablolarında 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler ile 480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesapları yer almamaktadır.

BULGU 17: Belediye Tarafından Ödenen Katma Değer Vergilerinin (KDV) Tamamının İndirim Konusu Yapılması

Belediyenin satışa konu olmayan, kamu hizmeti üretiminde nihai tüketici olarak kullanmak veya tüketmek üzere satın almış olduğu mal veya hizmetler için ödediği KDV'nin, indirim konusu yapılamayacak olmasına rağmen 191 İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabına kaydedildiği tespit edilmiştir.

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun "Vergi konusunu teşkil eden işlemler" başlıklı 1'inci maddesinin 3-g bendinde, belediyeler ile bunların teşkil ettikleri birliklere ait veya tabi olan veyahut bunlar tarafından kurulan veya işletilen müesseselerin ticari, sınai, zirai ve mesleki nitelikteki teslim ve hizmetlerinin KDV'ye tabi olduğu hüküm altına alınmıştır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 153'üncü maddesinde, 191 İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabının mal ve hizmetin satın alınması sırasında satıcılara ödenen veya borçlanılan ve kurum açısından indirim hakkı doğuran katma değer vergisinin izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir.

Yönetmelik'in 153'üncü maddesinin ikinci fıkrasında aynen;

"Mahalli idareler, bir bedel karşılığı satmak üzere ürettikleri mal veya hizmetin üretim girdisi olarak satın aldıkları mal veya hizmetlere ilişkin olarak ödemiş oldukları Katma Değer Vergisini indirim konusu yaparlar. Bunun dışında kurumun satışa konu olmayan kamu hizmeti üretiminde nihai tüketici olarak kullanmak veya tüketmek üzere satın alınmış mal veya hizmet için ödenen Katma Değer Vergisi indirim konusu yapılmaz ve bu tutarlar ilgili gider hesabı veya varlık hesabına yapılacak muhasebe kaydında maliyet bedeline ilave edilir." hükmüne yer verilmiştir.

Yapılan açıklamalar birlikte değerlendirildiğinde, mahalli idarelerin bir bedel karşılığında satmak için ürettikleri mal ve hizmetlerin girdisi olmak üzere satın aldıkları ürünlerde ödemiş oldukları KDV'yi indirim konusu yapabileceği aksi takdirde 191 İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabını kullanamayacağı sonucuna ulaşılmaktadır. Aynı zamanda, kurum tarafından ödenen ve indirim konusu yapılamayacak olan katma değer vergisi tutarlarının 630 Giderler Hesabına kaydedilmesi ya da ilgili varlık hesabının maliyetine ilave edilmesi gerekmektedir.

İdare tarafından ödenen KDV tutarlarının indirim konusu yapılması sonucunda,

1- 191 İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabı ile 391 Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabının her ay sonunda mahsup edilmesi ve 191 hesabının 391 hesabından fazla olan kısmının 190 Devreden Katma Değer Vergisi Hesabına aktarılması nedeniyle bu hesabın sürekli artmasına,

2- Niteliğine göre giderleştirilmesi gereken KDV tutarlarının 630 Giderler Hesabına kaydedilmemesi nedeniyle faaliyet sonuçlarının hatalı görünmesine ve giderleştirilmesi gereken KDV tutarına göre 590 Dönem Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesabının ya da 591 Dönem Olumsuz Faaliyet Sonuçları Hesabının hatalı görünmesine,

3- Ödenen KDV tutarlarının hatalı muhasebeleştirilmesi uygulamasının geçmiş yıllarda da olması nedeniyle 2018 yılı mali tablolarında 570 Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesabının hatalı bilgi içermesine,

4- Niteliğine göre ilgili varlık hesabının maliyetine eklenmesi gereken KDV tutarlarının 15 Stoklar, 25 Maddi Duran Varlıklar ve 26 Maddi Olmayan Duran Varlıklar ana hesap gruplarında yer alan hesaplara kaydedilmemesi nedeniyle ilgili varlık hesaplarının eksik görünmesine,

neden olunmuştur.

Kamu idaresi cevabında; "İdaremiz tarafından alınan mal ve hizmet alımlarına ilişkin ödediğimiz katma değer vergisi 2019 Nisan döneminden itibaren indirim konusu yapılmamakta olup 191 İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabı kullanılmaktadır." denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından mal ve hizmet alımlarına ilişkin ödenen KDV'nin indirim konusu yapılmadığı ifade edilmekle birlikte bu uygulamaya 2019 yılı itibariyle başlanıldığından denetim görüşü verilen 2018 yılı mali tablolarını etkilememektedir. Dolayısıyla, bulguda belirtilen hesaplar 2018 yılı mali tablolarında hatalı görünmektedir.

BULGU 18: Belediye Tarafından Kamuya Olan Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Borçların Vadesine Göre İlgili Hesapta İzlenmemesi

Belediyenin Sosyal Güvenlik Kurumuna (SGK) taksitlendirilmiş borcu bulunmasına rağmen vadesi bir yıldan kısa olanlar için 368 Vadesi Geçmiş Ertelenmiş veya

Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabının, bir yıldan daha uzun sürede ödenecek olanlar için de 438 Kamuya Olan Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabının kullanılmadığı tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 42'nci maddesinde, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin ikinci ve üçüncü bölümlerinin mahalli idareler muhasebesi için de uygulanacağı belirtilmiştir.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 8'inci maddesine göre, bilanço ilkelerinin amacı kamu idaresinin varlık ve kaynaklarının belli bir tarihte kamu idaresinin mali durumunun ilgililer için saydam ve gerçeğe uygun olarak yansıtılmasıdır. Yönetmelik'in "Yabancı kaynaklara ilişkin ilkeler" başlıklı 10'uncu maddesinde; kamu idarelerinin, vadesi bir yıldan kısa olan yükümlülüklerinin kısa vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içinde, vadesi bir yılı aşan yükümlülüklerinin ise uzun vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içinde takip edeceği belirtilmiştir. Dönem sonu bilanço günlerinde ise vadesi bir yılın altına inen yükümlülüklerin uzun vadeli yabancı kaynaklardan kısa vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubunda yer alan hesaplara aktarılması gerekmektedir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 279 ve 323'üncü maddeleri uyarınca kamu idaresinin başka kamu idarelerine olan taksitli vergi ve benzeri borçlarının muhasebe kaydı; ilgisine göre 360 Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabına ya da 361 Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri Hesabına borç, vadesi bir yıldan kısa olan taksitlendirilmiş borçlar 368 hesabına alacak, vadesi bir yıldan uzun olan taksitlendirilmiş borçlarsa 438 hesabına alacak kaydedilmek suretiyle yapılacaktır. Taksit tarihinde yapılan ödemeler ise 368 hesabına borç kaydedilmek suretiyle muhasebe kayıtlarından düşülecektir.

Yapılan incelemede, Belediyenin SGK'ya olan borçları için iki adet taksitlendirme yapıldığı ancak taksitlendirilmiş bu borçların vadesine göre 368 ve 438 hesaplarında izlenmediği tespit edilmiştir. Başka kamu idarelerine olan vergi ve diğer yükümlülüklerden taksitlendirilenlerin ilgili yabancı kaynak hesaplarında izlenmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "İdaremizin Sosyal Güvenlik Kurumu sistemlerinde görünen borçları ilgili kurum ile yapılacak yazışma sonrası borç tespit edilecek olup, ilgili yazıya istinaden 368 Vadesi Geçmiş Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabı, 438 Kamuya Olan Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Borçlar

Hesapları kullanılmak suretiyle gerekli düzeltme kayıtları yapılacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından Sosyal Güvenlik Kurumuna olan sigorta prim borçlarından yapılandırılanların vadelerine göre ilgili hesaplarda takip edileceği ifade edilmekle birlikte 2018 yılı mali tablolarında 368 Vadesi Geçmiş Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler ile 438 Kamuya Olan Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesapları yer almamaktadır.

BULGU 19: Bir Yıldan Uzun Vadeli Alınan Nakit Teminatların İlgili Depozito ve Teminatlar Hesabında İzlenmemesi

Belediye tarafından mevzuatları gereği nakden veya mahsuben alınan depozito ve teminatların nitelikleri itibariyle bir yıldan kısa veya uzun vadeli oldukları dikkate alınmaksızın 330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabında izlendiği görülmüştür.

Belediyelerin yapmış olduğu taşınmaz kiraya verme işlemi 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun kapsamında olup bu Kanun'un 54'üncü maddesi uyarınca, taahhüdün şartname ve sözleşmeye uygun olarak yerine getirilmesini sağlamak amacıyla taşınmaz kira ihalesi üzerinde kalan kişiden ihale bedelinin %6'sı tutarında teminat alınması gerekmektedir. Aynı Kanun'un 56'ncı maddesinde ise, taşınmazı kiralayan kişinin yüklendiği taahhüdü sözleşme ve şartname hükümlerine uygun bir şekilde yerine getirmesi ve idareye herhangi bir borcunun olmadığı tespit edilmesi halinde kesin teminatın geri verileceği belirtilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 258'inci maddesinde,

“(1) Alınan depozito ve teminatlar hesabına ilişkin işlemler aşağıda gösterilmiştir.

a) İhale teminatları

1) İhalelere katılan isteklilerden mevzuatları gereği nakden alınan geçici teminatlar ile üzerinde ihale kalan isteklilerden nakden alınan veya hakedişlerinden kesilmek suretiyle tahsil edilen kesin teminat ve ek kesin teminatlar bu bölüme kaydedilir. ...” denilmek suretiyle nakden alınan veya hakedişlerden kesilmek suretiyle tahsil edilen kesin teminat ve ek kesin teminatların Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabında takip edilmesi gerektiği düzenlenmiştir.

Aynı Yönetmelik'in 257'nci maddesine göre, 330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı, vadesi belli olmayan, vadesiz veya bir yıldan kısa vadeli alınan depozito ve

teminatların izlenmesi için kullanılmaktadır. Yönetmelik'in 320'nci maddesinde ise, nakden veya mahsuben tahsil edilen vadesi bir yıldan uzun süreli depozito ve teminatların izlenmesi için 430 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabının kullanılacağı belirtilmiştir.

Devlet İhale Kanunu'na göre, kesin teminat sözleşme hükümlerinin gereği gibi yerine getirilmesi amacıyla alınacaktır. Teminatın geri iadesi ise sözleşme hükümlerinin tamamen yerine getirilmesi ve yüklenicinin idareye borcunun kalmadığının tespiti ile mümkün olacaktır. Bu durumun doğal sonucu olarak alınacak olan kesin teminatın vadesinin kira süresi ile orantılı olması gerekmektedir.

Yapılan incelemede, kiraya verilen taşınmazlar için alınan nakit teminatların, taşınmaz kira süreleri bir yıldan uzun süreli olmasına rağmen 430 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabında takip edilmediği tespit edilmiştir. Belirtilen şekilde olan teminatların toplam tutarı 61.395,00 TL olup bu teminalardan 10.830,00 TL'lik kısmının vadesi 2018 yılının sonunda bir yılın altına düşmektedir. Dolayısıyla, alınan teminatların vadesinin dikkate alınmaması sonucu yıl sonu mali tablolarında 430 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabının 50.565,00 TL eksik görünmesine aynı zamanda söz konusu tutar kadar 330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabının fazla görünmesine neden olmaktadır.

Belediyenin mali durumunun saydam ve gerçeğe uygun olarak yansıtılması amacıyla belirtilen tespitlere ilişkin gerekli düzenlemelerin yapılması ve bundan sonra yapılacak kayıtlarda muhasebenin dönemsellik kavramının dikkate alınması gerektiği değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Belediyemizce ihalesi yapılmış ve yapılacak işlerde 2886 Devlet İhale Kanunu 54'üncü maddesi ve 4734 Kamu İhale Kanun 43'üncü maddesi hükümleri gereği alınması gereken süresi bir yılı aşan nakit teminatlar Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde 430 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabında izlenmesi için gerekli düzenlemeler yapılacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından bir yıldan uzun vadeli olarak alınan nakdi teminatların Yönetmeliğe uygun olarak 430 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabında izleneceği ifade edilmekle birlikte denetim görüşü verilen 2018 yılı içerisinde herhangi bir düzeltme yapılmamıştır. Dolayısıyla, 2018 yılı bilançosunda 330/430 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesaplarının hatalı görüldüğü değerlendirilmektedir.

BULGU 20: Geçici Kabul Noksanlıkları İçin Yapılan Kesintilerin Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabında İzlenmemesi

Belediye tarafından geçici kabul noksanlıkları için hakedişlerden yapılan kesintilerin 330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabında izlenmesi gerekirken, 333 Emanetler Hesabında izlendiği görülmüştür.

Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin eki olan Yapım İşlerine Ait Tip Sözleşme'nin 30'uncu maddesinde, anahtar teslimi götürü bedel sözleşmelerde geçici kabul noksanlıklarının nasıl alınacağına ilişkin iki seçenek düzenlenmiştir. Yapılan düzenlemeye göre idare, geçici kabul noksanlıkları için ya düzenlenen her hakedişte yapılan iş tutarının %3'üne karşılık gelen kısmını tutar ya da düzenlenen her hakedişte yapılan iş tutarının %3'ü kadar teminat mektubu ister, yüklenicinin teminat mektubu vermeme durumunda ise yapılan iş tutarının %3'üne karşılık gelen kısmını hakedişten keser.

Mahalli İdareler Detaylı Hesap Planında 330 hesabına ilişkin 330.15 Yapım İşleri Tip Sözleşmesinin 30. ve 31. Maddesi Gereği Alınan Teminatlar yardımcı hesabı düzenlenmiştir. Yapım İşleri Tip Sözleşmesinin 30'uncu maddesi gereği alınacak teminatlar ise geçici kabul noksanlıklarını ifade etmektedir. Yapılan incelemede, geçici kabul noksanlıkları için yapılan kesintilerin 330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabına kaydedilmeyip 333 Emanetler Hesabında muhasebeleştirildiği tespit edilmiştir.

Geçici kabul noksanlıkları için hakedişlerden kesilen tutarların 330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabının yardımcı hesaplarında izlenmesi gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; 2019 yılı içerisinde yapılan yapım işlerinde, Yapım İşleri Tip 30'uncu maddesine göre geçici kabul noksanlıklarına ait hakediş üzerinden yapılan kesintilerin 330.15 Yapım İşleri Tip Sözleşmesinin 30. ve 31. Md. Ger. Al. Tem. hesabına kaydedildiği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından Yapım İşleri Tip Sözleşmesi'nin 30'uncu maddesi uyarınca hakedişlerden kesilen geçici kabul noksanlıklarının 330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabına aktarıldığı ifade edilmekle birlikte bu muhasebe kayıtları 2019 yılı içerisinde yapıldığından denetim görüşü verilen 2018 yılı mali tablolarını etkilememektedir. Dolayısıyla, 2018 yılı mali tablolarında geçici kabul noksanlıkları için hakedişlerden kesilen tutarlar kadar 330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabının eksik, 333 Emanetler Hesabının ise fazla görüldüğü değerlendirilmektedir.

BULGU 21: Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının Gerçek Durumu Yansıtması

6107 sayılı İller Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanun gereğince kesilmesi zorunlu olan ortaklık paylarının, 240 Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabına kaydedilmediği görülmüştür.

6107 sayılı Kanun'un "Ortaklık yapısı ve sermaye" başlıklı 4'üncü maddesinin 1'inci fıkrasında Bankanın ortaklarının il özel idareleri ve belediyeler olduğu belirtilmiştir. Bu sebeple; Akyurt Belediyesi 6107 sayılı İller Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanun'un 4'üncü maddesine istinaden, İller Bankası Anonim Şirketinin ortakları arasındadır.

Mezkûr maddenin 3'üncü fıkrasında 5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun'a göre her ay Hazine ve Maliye Bakanlığı ve İller Bankası tarafından dağıtılacak vergi gelirleri paylarının toplamı üzerinden aylık olarak yüzde iki oranında kesilecek miktarın Bankanın ödenmiş sermayesine ekleneceği belirtilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 240 Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabına ilişkin "Hesabın niteliği" başlıklı 178'inci maddesinde 240 hesabının kanuni yetkilere dayanılarak mali kuruluşların sermayesine iştirak edilen tutarların izlenmesi için kullanılacağı; "Hesabın işleyişi" başlıklı 180'inci maddesinde ise idarece verilen sermayenin 240 hesabına borç kaydedileceği belirtilmiştir. Aynı zamanda mahalli idarelerin, sermayesine iştirak edilen mali kuruluşlara nakdi veya ayni sermaye şeklindeki katılımlarına ilişkin bu hesapta kayıtlı tutarların ilgili mali kuruluşların öz kaynak hesaplarında karşılık olarak yer alan tutarlarla eşit olması gerekir.

İller Bankası verilerine göre, Belediyeye gönderilen genel bütçe vergi gelirlerinden ayrılan payların toplamı üzerinden aylık yüzde iki oranında kesilen İller Bankası sermaye payının 2018 yılı toplam tutarı 177.052,41 TL'dir. Fakat Belediyenin muhasebe kayıtlarının incelenmesi sonucunda 2018 yılında 240 hesabının yalnızca açılış ve kapanış kaydında kullanıldığı ve hesaplanan bu sermaye tutarının kayıtlara alınmadığı görülmüştür. Akyurt Belediyesinin 2018 yılı bilançosunda 240 Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının 784.791,33 TL olması gerekirken 607.738,92 TL olarak yer alması nedeniyle bu hesap Belediyenin mali tablolarında 177.052,41 TL eksik görünmektedir.

Dolayısıyla, mali rapor ve tabloların doğru veri sunması ve muhasebe sistematığı açısından söz konusu ortaklık payının 240 Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında izlenmesi gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; 6107 sayılı İller Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanun gereğince kesilmesi zorunlu ortaklık paylarına ilişkin muhasebe kayıtlarının yapıldığı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından Belediyeye aktarılan paylardan kesilen İller Bankası sermaye payının 2019 yılında kayıtlara alındığı ifade edilse de 2018 yılı içerisinde bu payın muhasebe kayıtlarına alınmaması sebebiyle denetim görüşü verilen 2018 yılı mali tablolarında 240 Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı bulguda belirtilen tutar kadar hatalı gözükmemektedir.

8. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Belediye Tarafından Kullanılmakta Olan Bazı Taşınmazların Cins Tashihlerinin Yapılmaması

Belediye mülkiyetinde bulunan taşınmazlardan bir kısmının mevcut kullanım şekli ile tapu kayıtlarının birbirine uygun olmadığı ve ilgili taşınmazların cins tashihlerinin yapılmadığı görülmüştür.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 5'inci maddesine göre; muhasebenin temel kavramları arasında sayılan “özün önceliği” kavramı gereği işlemlerin muhasebeye yansıtılmasında ve bunlara ilişkin değerlendirmelerin yapılmasında biçimden çok öz esas alınmalıdır.

Genel yönetim kapsamındaki idarelerin mülkiyetinde, yönetiminde veya kullanımında bulunan taşınmazların kaydına ilişkin usul ve esaslar Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'te düzenlenmiştir. Yönetmelik'in 5'inci maddesinde, kamu idarelerine ait taşınmazların miktar ve değer olarak takip edilmesi amacıyla kayıt altına alınması gerektiği ifade edilmiştir.

Yönetmelik'in “Tanımlar” başlıklı 4'üncü maddesinde cins tashihi;

“Binalar, arazi ve arsalar ile yer altı ve yer üstü düzenlerinin mevcut kullanım şekilleri ile tapu kayıtlarının farklılık göstermesi durumunda tapu kayıtlarının mevcut kullanım şekli dikkate alınarak düzeltilmesi işlemini ifade eder” şeklinde tanımlanmıştır.

Bahsi geçen Yönetmelik’in 10’uncu maddesinde, kamu idarelerinin mülkiyetlerinde bulunan taşınmazların mevcut durumları ile tapu kaydının birbirine uygun olmaması durumunda, taşınmazların kamu idaresinde mevcut kullanım şekilleriyle muhasebe kayıtlarına alınacağı ve kamu idarelerinin taşınmazların mevcut kullanım şekli ile tapu kayıtları arasındaki farklılıkları gidermek için cins tashihi işlemini yapması gerektiği belirtilmiştir.

Denetlenen kamu idaresinde yapılan incelemede, Belediyenin kullandığı bazı taşınmazların bina niteliğinde olmasına rağmen bu taşınmazların tapuda bina olarak görünmediği tespit edilmiştir. Bu yapılardan bazılarının parselasyon çalışmalarının tamamlanamaması bazılarının ise park alanları içinde bulunması nedeniyle cins tashihlerinin yapılması mümkün görünmemektedir. Ancak, bu taşınmazlar dışında kalan bina niteliğindeki taşınmazların cins tashihlerinin yapılmasına engel bir durumun olmadığı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmeliğin 4’üncü maddesine “Cins tashihi: Binalar, arazi ve arsalar ile yer altı ve yer üstü düzenlerinin mevcut kullanım şekilleri ile tapu kayıtlarının farklılık göstermesi durumunda tapu kayıtlarının mevcut kullanım şekli dikkate alınarak düzeltilmesi işlemini” ifade etmiş olup cins tashihi yapılabilecek belediyemiz lojistik tesisleri için gerekli işlemler İmar ve Şehircilik Müdürlüğümüzce başlatılmış olup işlem sonuçlandıktan sonra muhasebe kayıtlarında gerekli düzeltmeler yapılacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından Belediye adına kayıtlı olan taşınmazların cins tashihlerinin yapılmasına ilişkin ilgili müdürlükçe çalışmalara başlanıldığı ve muhasebe kayıtlarının yapılacağı ifade edilmekle birlikte bu işlemler 2018 yılı içerisinde tamamlanmamıştır.

BULGU 2: Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabının Kullanılmaması

Belediyenin tahsil edeceği cari dönem ve gelecek dönemlere ait maddi duran varlık kira gelirleri ile irtifak hakkı gelirlerini 993 Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabında izlemediği tespit edilmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 49'uncu maddesi; kamu hesaplarının, kamu idarelerinin gelir, gider ve varlıkları ile malî sonuç doğuran ve öz kaynağın artmasına veya azalmasına neden olan her türlü işlemlerle, garantilerin ve yükümlülüklerin belirlenmiş bir düzen içinde hesaplara kaydedilerek, yönetim ve denetim yetkilileriyle kamuoyuna gerekli bilgilerin sağlanması amacıyla tutulacağını hükme bağlamıştır.

Söz konusu madde gereği yürürlüğe giren Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği ve Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde ilgili husus düzenlenmiştir. Anılan Yönetmelikler uyarınca, varlık, kaynak, gelir ve gider hesaplarında izlenmeyen ve muhasebenin sadece bilgi verme görevi yüklediği işlemler ile kamu idarelerinin muhasebe disiplini altında toplanması istenen işlemler ve gelecekte doğması muhtemel hak ve yükümlülükler ile kamu idarelerinin her türlü garanti ve taahhütlerinin nazım hesaplarda takip edilmesi gerekmektedir.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 306/U maddesinde 993 Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabının kullanılma amacı;

“Bu hesap, kamu idarelerine ait maddi duran varlıklardan kiraya verilen veya üzerinde irtifak hakkı tesis edilenlere ilişkin olarak sözleşmelerinde yer alan kira ve irtifak hakkı gelirlerinin izlenmesi için kullanılır.” şeklinde ifade edilmiştir.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 42'nci maddesinde yapılan atıf ile Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nde yer alan nazım hesaplara ilişkin ilkelerin il özel idaresi, belediye, bağlı idare ve birliği için de uygulanacağı hüküm altına alınmıştır.

Bu çerçevede kira sözleşmelerinden doğan cari dönem ve gelecek dönemler maddi duran varlık kira gelirleri ile irtifak hakkı gelirlerinin; Mahalli İdareler Detaylı Hesap Planında yer alan 993 Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabının uygun alt kodlarında izlenmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Belediyemizin tahsil edeceği maddi duran varlık kira ve irtifak hakkı gelirleri, 2019 mali yılı işlemlerinde 993 Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabında izlenmesi sağlanmış olup Genel Muhasebe Yönetmeliği 306/U hükümlerine uygun hale getirilmiş olup ilgili kayıtlar sunulmuştur.” denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından kurumun elde edeceği maddi duran varlık kira ve irtifak hakkı gelirlerinin Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ne uygun olarak ilgili nazım hesapta takibinin sağlandığı ifade edilmiş olmakla birlikte bu işlemler 2019 yılında yapıldığından, denetim görüşü verilen 2018 yılı mali tablolarını etkilememektedir. Kira sözleşmelerinden doğan cari dönem ve gelecek dönemler maddi duran varlık kira gelirleri ile irtifak hakkı gelirlerinin, 993 Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabında izlenmemesi mali tabloların tam ve doğru bilgi sunmasını engellemektedir.

BULGU 3: Birleştirilmiş Veriler Defterinde Yevmiye Numaralarının Müteselsil Olmaması

2018 yılı birleştirilmiş veriler defterinin incelenmesi sonucunda, ödeme emri belgeleri ve muhasebe işlem fişlerine yevmiye numarası verilirken, bazı yevmiye numaralarının kullanılmayarak atlandığı görülmüştür.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın "Tanımlar" başlıklı 4'üncü maddesinin c fıkrasında birleştirilmiş veriler defteri; yevmiye defteri, kasa defteri, büyük defter ve muhasebeleştirme belgelerinde yer alan ilgili kamu idaresinin ürettiği ve bu Usul ve Esaslar'a ekli tablodaki mali verileri içeren defter şeklinde tanımlanmıştır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "Yevmiye sistemi, muhasebeleştirme belgeleri ve açılış kayıtları" başlıklı 43'üncü maddesinde; işlemlerin, yevmiye tarihi ile numara sırasına göre ve maddeler halinde yevmiye defterine günlük olarak kaydedileceği; buradan da usulüne göre büyük defter ve yardımcı defterlere sistemli bir şekilde dağıtılacağı; muhasebeleştirme belgelerinin yevmiye tarih ve numarası sütunlarına, gerçekleşen işlemlerin kayda geçirildikleri tarih ile hesap döneminin başında (1)'den başlayıp, hesap döneminin sonuna kadar devam eden birer numara verileceği; gerek yevmiye defteri ve gerekse büyük defter ve yardımcı defter kayıtlarında bu yevmiye numaralarının esas alınacağı hüküm altına alınmıştır.

Aynı Yönetmelik'in "Kullanılacak defterler ve kayıt düzeni" başlıklı 44'üncü maddesinde ise; yevmiye defterinin, kayda geçirilmesi gereken işlemlerin yevmiye tarih ve numarasıyla ve maddeler halinde düzenli olarak yazıldığı müteselsil sıra numaralı defter olduğu belirtilmiştir. Yevmiye defterine açılış kaydı yapıldıktan sonra, günlük işlemler muhasebeleştirme belgelerine dayanılarak devam eden bir sıra ile kaydedilmelidir.

Ancak; Belediyenin birleştirilmiş veriler defterinin incelenmesi neticesinde 1570, 1571, 1573 ve 1574 yevmiye numaralarının atlanarak boş bırakıldığı görülmüştür. Yukarıda yer alan mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere yevmiye defterine kayıtların müteselsil olarak yapılması ve ödeme emri belgesine veya muhasebe işlem fişine bağlanan her bir işleme ayrı bir yevmiye numarası verilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “2018 yılı yevmiye defteri kayıtlarında 1570, 1571, 1573, 1574 sıra nolu yevmiyelerin atlanmış olduğu bilgisi ilgili yazılım firması ile paylaşılmış olup ileriki zamanlar da Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği 43’üncü maddesi gereği işlemlerin yevmiye tarih ve numara sırasına göre maddeler halinde yevmiye defterine günlük olarak kaydedilmesinin sağlanması hususunda gerekli çalışmalar yapılacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından yevmiye kayıtlarının müteselsil yapılması hususunda gerekli çalışmaların yapılacağı bildirilmiş olsa da 2018 yılı birleştirilmiş veriler defterinde boş bırakılan yevmiye numaraları bulunmakta olup bulguda yer verilen mevzuat hükümleri uyarınca yevmiye numaralarının müteselsil sıra takip etmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 4: Belediye Sınırları İçindeki Bazı İşletmelerin İş yeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Olmadan Faaliyette Bulunması

Belediye sınırları içerisinde iş yeri açma ve çalışma ruhsatı olmaksızın faaliyet yürüten işletmelerin mevcut olduğu tespit edilmiştir.

3572 sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun’un 3’üncü maddesinin (b) bendinde belediye hudutları içinde kalan tüm iş yerleri ve işletmelere iş yeri açma ve çalışma ruhsatını vermeye belediyelerin yetkili olduğu belirtilmektedir.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik’in 6’ncı maddesinin birinci fıkrasında;

“Yetkili idarelerden usulüne uygun olarak işyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan işyeri açılmaz ve çalıştırılmaz. İşyerlerine bu Yönetmelikte belirtilen yetkili idareler dışında diğer kamu kurum ve kuruluşları ile ilgili meslek kuruluşları tarafından özel mevzuatına göre verilen izinler ile tescil ve benzeri işlemler bu Yönetmelik hükümlerine göre ruhsat alma

mükellefiyetini ortadan kaldırmaz. İşyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan açılan işyerleri yetkili idareler tarafından kapatılır.” hükmüne yer verilmiştir.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun “İşyeri Açma İzni Harcı” başlıklı 81'inci maddesinde;

“Belediye sınırları veya mücavir alanlar içinde bir işyerinin açılması İşyeri Açma İzni Harcına tabidir.” denilmektedir.

Yapılan incelemede, Belediyeden edinilen ruhsatlı iş yerleri listesinde 705 adet ruhsatlı iş yeri olmasına rağmen çevre temizlik vergisi aktif mükellef listesinde 1462 adet iş yeri bulunduğu görülmüştür. Bu verilerden Belediye kayıtlarında ruhsat almaktan muaf olarak gözüken 5 adet iş yeri dışında Belediye sınırları içerisinde aktif olarak faaliyet gösteren ve iş yeri açma ve çalışma ruhsatı almak zorunda olan iş yerlerinden 752 adet iş yerinin ruhsatsız faaliyet gösterdiği anlaşılmaktadır. Bu durum, iş yeri açma izni harcı gelirinde eksikliğe neden olmasının yanı sıra çevre ve temizlik vergisi, ilan ve reklam vergisi ile eğlence vergisi gibi vergilerin de takip ve tahsilinde güçlükler yol açmakta ve Belediyenin kontrol ve denetim mekanizmasının yetersiz kaldığını ortaya koymaktadır.

Sonuç olarak, ruhsatsız faaliyet gösteren iş yerleri için gerekli çalışmaların yapılması ve buna ilişkin olarak takip, kontrol ve denetim mekanizmalarının etkin bir şekilde işletilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Belediyemiz sınırları içerisinde bazı işyerlerine ait İşyeri Açma ve Çalıştırma Ruhsatı olmadan faaliyette bulunması 705 adet ruhsatlı işyerinin olmasına rağmen, çevre temizlik vergisi aktif mükellefinin 1462 işyeri olduğu bulgu konusu edilmiş olup, sözkonusu tespiti istinaden yapılan incelemede sitemimizde 1491 aktif işyeri Çevre Temizlik Vergisi mükellefi olduğu buna karşılık 1286 İş Yeri Açma ve Çalıştırma Ruhsat mükellefi olduğu bunlardan 205 adet İş Yeri Açma ve Çalıştırma Ruhsat mükellefinin işyeri kapalı olmasına rağmen beyan vermediğinden Çevre Temizlik Kayıtlarının açık olduğu tespit edilmiş olup ilgili mükelleflere ait kapanış işlemleri yapılacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından yaptıkları incelemede sistemlerinde 1491 adet aktif iş yeri çevre temizlik vergisi mükellefi olduğu, bunlardan 1286 adetinin iş yeri açma ve çalıştırma ruhsatı mükellefi olduğu, geriye kalan 205 adet iş yerinin ise kapalı olmasına rağmen beyan vermediğinin anlaşıldığı ve bu mükelleflere ilişkin kapanış işlemlerinin yapılacağı ifade edilmekle birlikte bu duruma ilişkin kanıtlayıcı herhangi bir belge

gönderilmemiştir. Kamu idaresi cevabındaki aktif iş yeri çevre temizlik vergisi mükellef sayısındaki farkın idarece yapılan sorgulamanın denetim raporundaki tespit sonrasında yapılmasından kaynaklandığı ve denetim sırasında edinilen bilgilere göre Belediye sınırları içerisinde ruhsatsız faaliyet gösteren iş yerleri olduğu değerlendirilmektedir.

BULGU 5: Yapı Ruhsatı veya Yapı Kullanma İzni Olmayan Binalardan Emlak Vergisinin Alınmaması

Belediye sınırları içerisinde yapı ruhsatı olmadan kullanımına devam edilen binaların bulunduğu ve bu binalardan emlak vergisi alınmadığı görülmüştür.

3194 sayılı İmar Kanunu'nun 21'inci maddesine göre bu Kanun'un kapsamına giren bütün yapılar için 26'ncı maddede belirtilen istisna dışında belediye veya valiliklerden yapı ruhsatiyesi alınması gereklidir. Kanun'un 30'uncu maddesine göre ise, yapı tamamen bittiği takdirde tamamının, kısmen kullanılması mümkün kısımları tamamlandığı takdirde bu kısımlarının kullanılabilmesi için inşaat ruhsatını veren belediye veya valilikten; 27'nci maddeye göre ruhsata tabi olmayan yapıların tamamen veya kısmen kullanılabilmesi için ise ilgili belediye ve valilikten izin alınmalıdır. Ancak yapılan incelemede Belediye sınırları içerisinde 116 adet yapının ruhsatının bulunmadığı ve emlak vergisi mükellefleri listesinde de kayıtlarının olmadığı görülmüştür.

1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu'nun bina vergisine ilişkin "Mükellef" başlıklı 3'üncü maddesinde;

"Bina Vergisini, binanın maliki, varsa intifa hakkı sahibi, her ikisi de yoksa binaya malik gibi tasarruf edenler öder." denilmektedir.

Bu hüküm uyarınca, ruhsatı bulunmayan yapılarda, tapu kayıtlarında bina maliki gözükmese bile binaya malik gibi tasarruf edenlerin mükellef olarak emlak vergisi ödemeleri gerekmektedir. Emlak vergisinin konusunu bina oluşturduğundan yapının kaçak yapı olmasının ya da yapı kullanım izninin bulunmamasının emlak vergisinin bina vergi değeri üzerinden alınmasına engel olmayacağı düşünülmektedir. Dolayısıyla ruhsatı bulunmayan bu kaçak yapıların ruhsat almalarının sağlanması ve ruhsat alınmasa bile bu yapıların emlak vergisinin bina vergi değeri üzerinden alınması gerektiği değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Belediyemiz sınırları içerisinde tespit edilen kaçak yapılara ilişkin tespitle İmar ve Şehircilik Müdürlüğümüz ile koordinasyon içerisinde tespit edilecek

olup, ilgililere 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu “Mükellef” başlıklı 3’üncü maddesi hükümleri çerçevesinde mükellefiyet işlemlerinin yapılması sağlanacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından bulgu konusu ruhsatı bulunmayan kaçak yapıların tespitine ilişkin ilgili birimle koordineli çalışmalar yapılacağı ve tespit edilen yapılara ilişkin emlak vergisi mükellefiyetlerinin oluşturulacağı ifade edilmekle birlikte 2018 yılında ruhsatı olmayan yapılardan emlak vergisinin takip ve tahsilatının yapılmamasının mevzuata aykırı olduğu değerlendirilmektedir.

BULGU 6: Büyükşehir Belediyesinden İlçe Belediyesine Aktarılması Gereken Otopark Geliri Paylarının Takibinin ve Tahsilatının Yapılmaması

Ankara Büyükşehir Belediyesi tarafından otopark yerlerinin işletilmesi sonucu elde edilen gelirlerden Akyurt Belediyesine aktarılması gereken payların aktarılmadığı görülmüştür.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu’nun “Büyükşehir ve ilçe belediyelerinin görev ve sorumlulukları” başlıklı 7’nci maddesinde;

“Büyükşehir belediyesinin görev, yetki ve sorumlulukları şunlardır:

...

f) Büyükşehir ulaşım ana plânını yapmak veya yaptırmak ve uygulamak; ulaşım ve toplu taşıma hizmetlerini plânlamak ve koordinasyonu sağlamak; kara, deniz, su ve demiryolu üzerinde işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksi sayılarını, bilet ücret ve tarifelerini, zaman ve güzergâhlarını belirlemek; durak yerleri ile karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmek ve işletmek, işlettirmek veya kiraya vermek; kanunların belediyelere verdiği trafik düzenlemesinin gerektirdiği bütün işleri yürütmek.

... ” denilmiş olup meydan ve benzeri yerlerde bulunan araç park yerlerini tespit etmek ve işletmek, işlettirmek veya kiraya vermek görevleri büyükşehir belediyelerine verilmiştir.

Bahsi geçen Kanun’un “Büyükşehir belediyesinin gelirleri” başlıklı 23’üncü maddesinde;

“Büyükşehir belediyesinin gelirleri şunlardır:

...

f) 7 nci maddenin (f) bendine göre tespit edilen park yerlerinin işletilmesinden elde edilen gelirin ilçe ve ilk kademe belediyelerine, nüfuslarına göre dağıtılacak %50'sinden sonra kalacak %50'si.

...

Büyükşehir belediyeleri ve bağlı kuruluşları ile ilçe (...) (1) belediyeleri; tahsil ettikleri vergiler ve benzeri malî yükümlülüklerden birbirlerine ödemeleri gereken paylar ile su, atık su ve doğalgaz bedellerini zamanında yatırmadıkları takdirde, ilgili belediye veya bağlı kuruluşun talebi üzerine söz konusu tutar, İller Bankası tarafından, yükümlü belediyenin genel bütçe vergi gelirleri payından kesilerek alacaklı belediyenin hesabına aktarılır.

Gecikmeden kaynaklanacak faiz ve benzeri her türlü zararın tazmininden, ilgili ilçe belediye başkanı ve sayman şahsen sorumludur. Bu fıkra hükmü, ilçe ve ilk kademe belediyeleri hesabına yapılacak her türlü aktarmaları zamanında yapmayan büyükşehir belediye başkanı, bağlı kuruluş genel müdürleri ve saymanları hakkında da uygulanır.” denilerek büyükşehir ve ilçe belediyelerinin birbirlerine yapmak zorunda oldukları ödemelerin zamanında yapılmamasından kaynaklanan her türlü zarardan ilgili büyükşehir ve belediye başkanları ile saymanları sorumlu tutulmuşlardır.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere, büyükşehir belediyelerinin işlettiği, işlettirdiği veya kiraya verdiği bu otopark yerlerinden elde ettiği gelirlerin %50'sini nüfuslarına göre ilçe belediyelerine dağıtmalıdır. Fakat yapılan incelemede, Ankara Büyükşehir Belediyesince aktarılması gereken bu payların Akyurt Belediyesine aktarılmadığı görülmüş olup söz konusu payların takibi ve tahsiline yönelik gerekli işlemlerin yapılmasının gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Ankara Büyükşehir Belediyesinin 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu “Büyükşehir ve ilçe belediyelerin görev ve sorumlulukları” başlıklı 7’inci maddesi (f) bendi ve “Büyükşehir belediyesinin gelirleri şunlardır” başlıklı 23’üncü maddesi (f) gereği otoparkların işletilmesi sonucu elde ettiği gelirlere ilişkin belediyemize aktarması gereken paya ilişkin yazışmalar yapılacak olup payın belediyemize aktarımı sağlanacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi Ankara Büyükşehir Belediyesi tarafından otopark yerlerinin işletilmesi sonucu elde edilen gelirlerden gönderilmesi gereken payların ilgili yazışmalar yapılarak Belediyeye aktarılmasının sağlanacağını bildirmiş olup 2018 yılı boyunca Büyükşehir Belediyesi tarafından gönderilmesi gereken bu payın tahsil edilmemesinin Belediyeyi gelir kaybına uğrattığı ve söz konusu payın gönderilmesine ilişkin takibin yapılması gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 7: Büyükşehir Belediyesince Kuruma Aktarılması Gereken Müze Giriş Ücretlerine İlişkin Payın Takibinin Yapılmaması

Ankara Büyükşehir Belediyesince Akyurt Belediyesine aktarılması gereken müze giriş ücretlerine ilişkin payların aktarılmadığı görülmüştür.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun "Müze giriş ücretleri ile madenlerden belediyelere pay" başlıklı mükerrer 97'nci maddesinin (a) bendinde;

"Cumhurbaşkanlığına bağlı milli saraylar hariç belediye ve mücavir alan sınırları içinde gerçek ve tüzel kişilerce işletilen her türlü müzelerin giriş ücretlerinin % 5'i belediye payı olarak ayrılır.

Belediye payı olarak ayrılan miktarın, tahsilini takip eden ayın 15 inci günü akşamına kadar müzenin bulunduğu yer (27.6.1984 gün ve 3030 sayılı Kanunun uygulandığı şehirde Büyükşehir Belediyelerine) belediyesine ödenmesi mecburidir.

Büyük Şehir Belediyelerince tahsil edilen payın yüzde 75'i Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca bildirilecek son genel nüfus sayımı sonuçlarına göre nüfusları oranında ilgili ilçe belediyelerine dağıtılır." hükmüne yer verilmiştir. Akyurt Belediyesinin sınırları içinde müze bulunmadığı için bahsi geçen maddede belirtilen %5'lik belediye payı alınamayacaktır. Ancak, nüfus oranlarına göre ilçe belediyelerine dağıtılması gereken tutardan pay alınması gerekirken bu payın alınmadığı görülmüştür.

Sonuç olarak, 2464 sayılı Kanun'un mükerrer 97'nci maddesine göre Belediyeye aktarılması gereken payın takibi ve tahsiline yönelik gerekli işlemlerin yapılmasının gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Ankara Büyükşehir Belediyesinin 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu "Müze giriş ücretleri ile madenlerden belediyelere pay" başlıklı mükerrer 97'inci maddesi (a) bendi gereği gerçek ve tüzel kişilerce işletilen her türlü müzelere giriş

ücreti elde ettiği gelirlere ilişkin belediyemize aktarması gereken %5 paya ilişkin yazışmalar yapılacak olup payın belediyemize aktarımı sağlanacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi Ankara Büyükşehir Belediyesi tarafından gönderilmesi gereken müze giriş ücretlerine ilişkin payların ilgili yazışmalar yapılarak Belediyeye aktarılmasının sağlanacağını bildirmiş olup 2018 yılı boyunca Büyükşehir Belediyesi tarafından gönderilmesi gereken bu payın tahsil edilmemesinin Belediyeyi gelir kaybına uğrattığı ve söz konusu payın gönderilmesine ilişkin takibin yapılması gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 8: Büyükşehir Belediyesine Aktarılması Gereken Çevre Temizlik Vergisi Payının Muhasebe Kayıtlarında Hatalı Takip Edilmesi

Belediye tarafından iş yeri ve diğer şekillerde kullanılan binalardan tahsil edilen çevre temizlik vergisinden her ay düzenli olarak Büyükşehir Belediyesine aktarılacak payların 363 Kamu İdare Payları Hesabına sadece yıl sonunda kaydedildiği görülmüştür.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun "Çevre temizlik vergisi" başlıklı mükerrer 44'üncü maddesinin 9'uncu fıkrasında; büyükşehir belediye sınırları içinde bulunan belediyelerin kendileri tarafından tahsil edilen (iş yeri ve diğer şekillerde kullanılan binalara ait) çevre temizlik vergisinin yüzde yirmisini tahsilatı takip eden ayın yirminci günü akşamına kadar bir bildirim ile büyükşehir belediyesine bildirerek aynı süre içinde aktaracağı hüküm altına alınmıştır. Buna göre ilçe belediyeleri tahsil ettikleri çevre temizlik vergilerinin yüzde yirmisini büyükşehir belediyelerine aktarmak ile yükümlüdür.

Bahsi geçen maddenin 10'uncu fıkrasında ise tahsil ettiği vergiyi veya gecikme zammını yukarıda belirtilen süre içinde ilgili belediyeye yatırmayan idarelerden, bu tutarların 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre gecikme zammı tatbik edilerek tahsil edileceği belirtilmiştir.

Yapılan incelemede; Belediyenin 2018 yılı içerisinde tahsil ettiği çevre temizlik vergisinden tahsilatı takip eden ayın yirminci günü akşamına kadar Ankara Büyükşehir Belediyesine aktaracağı payın yıl içerisinde hiç ayrılmadığı ve sadece aralık ayında bu paya ilişkin muhasebe kaydının yapıldığı görülmüştür. Mevcut uygulama sebebiyle 6183 sayılı Kanun kapsamında gecikme zammının da ödenecek olmasının Belediyenin mali durumuna olumsuz yansıtacağı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Belediyemizce iş yeri ve binalardan tahsil edilmiş olan Çevre Temizlik Vergisi’ne ilişkin 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu mükerrer 44’üncü maddesi 9’uncu fıkrası hükümleri çerçevesinde Ankara Büyükşehir Belediyesi’ne bildirilmesi gereken %20 payın süresi içerisinde tahakkuk kaydı yapılacak olup, alacaklarımıza karşılık mahsuplaşmanın vade süresi içerisinde gerçekleştirilmesi sağlanacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından Büyükşehir Belediyesine bildirilmesi gereken payın süresi içerisinde tahakkuk kaydının yapılacağı ve bu konuya ilişkin mahsup işlemlerinin süresinde gerçekleştirileceği ifade edilmekle birlikte bahsi geçen payın 2018 yılı içerisinde ayrılmayıp sadece yıl sonunda muhasebe kaydına aktarılması mali tabloların güvenilir bilgi sunmasına engel olmaktadır.

BULGU 9: Eğlence Vergisi Tahakkuk ve Tahsilatının Yapılmaması

Belediye sınırları içinde yer alıp eğlence hizmeti sunan işletmelere (bیلardo salonu-play station kafe) ilgili mevzuat hükümlerine aykırı olarak eğlence vergisi tahakkuku yapılmamıştır.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu’nun “Eğlence Vergisi” başlıklı 3’üncü bölümünün “Konu” başlıklı 17’nci maddesinde;

“Bu Kanununun 21 inci maddesinde belirtilen ve belediye sınırları ile mücavir alanlar içinde yer alan eğlence işletmelerinin faaliyetleri Eğlence Vergisine tabidir.” hükmü yer almaktadır. Ayrıca 2464 sayılı Kanun’un 18’inci maddesinde; verginin mükellefinin eğlence yerlerini işleten gerçek veya tüzel kişiler olduğu belirtilmiştir.

Aynı Kanun ile belediye sınırları içindeki eğlence işletmelerinin faaliyetleri eğlence vergisinin konusuna alınmıştır. Kanun’un 21’nci maddesinde eğlence vergisinin konusuna giren faaliyetler sayılmış, maddenin I/5 nolu ayrımında, biletle girilen sirkler, lunaparklar, çalgılı bahçeler ve benzerlerinden %20 oranında eğlence vergisi alınacağı belirtilmiştir. Ayrıca Kanun’un 20’nci maddesinin 3’üncü fıkrasında, biletle girilmesi zorunlu olmayan bar, pavyon, gazino, gece kulübü, taverna, diskotek, kabare, dansing, bیلardo ve masa futbolu salonları gibi eğlence yerlerinde işin mahiyetine göre çalışılan her gün için, bahsi geçen Kanun’un 96’nci maddesine göre takdir edilecek miktarda eğlence vergisi ödeneceği hükmüne bağlanmıştır.

Belediye tarafından ruhsat verilen iş yerleri listesi incelenmiş olup Belediye sınırları içinde faaliyet gösteren 2 adet bardo salonunun bulunduğu ve bunlardan eğlence vergisi alınmadığı tespit edilmiştir.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerine göre Belediye tarafından söz konusu vergiye ilişkin tahakkuk ve tahsil işlemlerinin yapılmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Belediyemiz sınırları içerisinde faaliyet gösteren 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu “Eğlence vergisi” başlıklı mükerrer 3’üncü maddesi, 18’inci ve 2’nci maddeler çerçevesinde faaliyet gösterip eğlence vergisine tabi olması gereken iki adet işyeri için Zabıta Müdürlüğü’nden gerekli bilgi ve belgeler istenecek olup bu çerçevede mükellefiyet işlemleri gerçekleştirilecektir.” denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından Belediye sınırları içerisinde eğlence hizmeti sunan iki adet işletme için ilgili müdürlüklerden temin edilecek belgeler neticesinde mükellefiyet işlemlerinin yapılacağı ifade edilmekle birlikte 2018 yılı boyunca bu verginin tahakkuk ve tahsilatının yapılmamasının Belediyeyi gelir kaybına uğrattığı ve söz konusu işletmelere ilişkin eğlence vergisi mükellefiyetlerinin oluşturulması gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 10: İşçilerin Yıllık Ücretli İzinlerinin Düzenli Bir Şekilde Kullandırılmaması

Belediyede görev yapan işçilerin yıllık izinlerinin mevzuata uygun şekilde kullandırılmadığı görülmüştür.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 50’nci maddesinde, dinlenmenin çalışanların bir hakkı olduğu ve bu hakların kullanımının kanunla düzenleneceği hüküm altına alınmıştır.

4857 sayılı İş Kanunu'nun “Yıllık ücretli izin hakkı ve izin süreleri” başlıklı 53’üncü maddesinde; en az bir yıl çalışmış olan işçilere yıllık ücretli izin verileceği ve ücretli izin hakkından vazgeçilemeyeceği, “Yıllık ücretli izne hak kazanma ve izni kullanma dönemi” başlıklı 54’üncü maddesinin dördüncü fıkrasında; işçilerin hesaplanacak her hizmet yılına karşılık yıllık izinlerini gelecek hizmet yılı içinde kullanacağı dolayısıyla yıllık ücretli izinlerin biriktirilmeyeceği, “Yıllık ücretli iznin uygulanması” başlıklı 56’ncı maddesinde; işçilerin yıllık izinlerinin Kanun’da belirtilen süreler içinde işveren tarafından sürekli bir şekilde verilmesinin zorunlu olduğu, “Sözleşmenin sona ermesinde izin ücreti” başlıklı

59'uncu maddesinin birinci fıkrasında; iş sözleşmesinin herhangi bir nedenle sona ermesi halinde işçinin hak kazanıp da kullanmadığı yıllık izin sürelerine ait ücretin sözleşmenin sona erdiği tarihteki ücreti üzerinden kendisine veya hak sahiplerine ödeneceği, "Yıllık ücretli izin hükümlerine aykırılık" başlıklı 103'üncü maddesinde; yıllık ücretli izinlerin Kanun'a aykırı kullandırılmaması veya ilgili hükümlere aykırı işlem tesis edilmesi durumunda idari para cezasının uygulanacağı hüküm altına alınmıştır.

Ayrıca Yıllık Ücretli İzin Yönetmeliği'nin "İzin Kullanma Dönemleri" başlıklı 5'inci maddesinde işveren tarafından işçilerin yıllık ücretli izinlerinin her yılın belli bir döneminde veya dönemlerinde verilmesine karar verilebileceği ifade edilmiştir.

Akyurt Belediye Başkanlığı ile yetkili sendika arasında imzalanan Toplu İş Sözleşmesinin "Yıllık ücretli izinler" başlıklı 29'uncu maddesinde; hizmeti 1-5 yıl olanlar için 20 iş günü, hizmeti 5-10 yıl arasında olanlar için 25 iş günü, hizmeti 10-15 yıl arasında olanlar için 28 iş günü ve hizmeti 15 yıldan fazla olanlar için 30 iş günü ücretli izin verileceği hüküm altına alınmıştır.

"Dinlenme" bir hak olarak Anayasamızda düzenlenmiş, İş Kanunu da bu haktan vazgeçilemeyeceğini hüküm altına almıştır. İş Kanunu'nun 59'uncu maddesinde yer alan iş sözleşmesinin herhangi bir nedenle sona ermesi halinde işçinin hak kazanıp da kullanmadığı yıllık izin sürelerine ait ücretinin, sözleşmenin sona erdiği tarihteki ücreti üzerinden kendisine veya hak sahiplerine ödeneceğine yönelik düzenlemenin yıllık iznin kullanılıp kullanılmamasına ilişkin bir esneklik olarak değil, izin kullanılmadan iş akdinin feshedilmiş olması gibi zaruri durumlarda işçinin mağdur olmamasına yönelik bir önlem olarak algılanması gerekmektedir.

Yıllık izinlerin, dinlenme ve iş yerindeki verimde düşüş yaşanmaması için tanınan bir sosyal hak olmasına rağmen uygulamada mali bir hak olarak görülmesi nedeniyle işçilerin yıllık ücretli izinlerini kullanmayarak biriktirdiği, bunun sonucunda iş akdinin herhangi bir nedenle sona ermesi halinde işçilere önceki yıllarda kullanmadıkları yıllık izinler için sözleşmenin sona erdiği tarihteki ücret üzerinden toplu olarak ödeme yapılmak zorunda kaldığı görülmüştür.

Yapılan incelemede, Belediyede kadrolu işçi pozisyonunda çalışan 54 personel olduğu ve bu 54 personelin; 8'inin (işçilerin %15'inin) 200 günün üzerinde, 28'inin (işçilerin %52'sinin) 100 günün üzerinde, 13'ünün (işçilerin %24'ünün) 50 günün üzerinde ve geriye

kalan 5'inin ise (işçilerin %9'unun) 50 günün altında yıllık ücretli izin hakkı olduğu tespit edilmiştir. Bu işçiler emekli olduklarında kullanmadıkları yıllık ücretli izin hakları kendilerine izin ücreti olarak ödenecektir.

Sonuç olarak, daimi işçi olarak çalışan personel tarafından yıllık izinlerinin kullanılmayıp yıllar itibariyle devretmesinin yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerine aykırılık teşkil ettiği ve bu durumun, Belediyenin nakit yönetimini olumsuz etkileyip ek maddi külfet oluşturabileceği düşünülmektedir. Bu sebeple daimi işçilerin yıllık izinlerinin düzenli olarak kullandırılması uygun olacaktır.

Kamu idaresi cevabında; “Belediyemizde görevli işçilerin yıllık izinlerinin mevzuat hükümlerine göre kullandırılmadığı ifade edilmiş olup, konu ile ilgili işçi personeller bilgilendirilmiş olup 4857 sayılı İş Kanunu hükümleri çerçevesinde izinlerin kullandırılması hususunda gerekli planlamalar yapılmaktadır.” denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından Belediyede görevli işçi personelin izinlerinin mevzuat hükümleri çerçevesinde kullandırılacağı ifade edilmekle birlikte daimi işçi olarak çalışan personelin yıllık izinlerinin yıllar itibariyle devretmesinin Belediyeyi nakit anlamında olumsuz etkileyebileceği değerlendirilmektedir.

BULGU 11: Belediye Kanunu'nun 75'inci Maddesine Aykırı Olarak Derneklere Aynı Yardım Yapılması

Belediyenin 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun ilgili hükümlerine aykırı olarak derneklere inşaat malzemesi, hazır beton gibi aynı yardımlarda bulunduğu görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun “Bütçelerden yardım yapılması” başlıklı 29'uncu maddesinde, gerçek veya tüzel kişilere kanuni dayanağı bulunmadan kamu kaynağının kullandırılmayacağı, yardımda bulunulamayacağı ve menfaat sağlanamayacağı belirtilmiştir. Aynı maddenin devamında ise genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin bütçelerinde öngörülmüş olması kaydıyla kamu yararı gözetilerek dernek, vakıf ve benzeri teşekküllere yardım yapılabileceği hükmüne yer verilmiştir.

Aynı zamanda, 5253 sayılı Dernekler Kanunu'nun “Yardım ve işbirliği” başlıklı 10'uncu maddesinin birinci fıkrasında;

“Dernekler, tüzüklerinde gösterilen amaçları gerçekleştirmek üzere, benzer amaçlı derneklerden, siyasi partilerden, işçi ve işveren sendikalarından ve meslekî kuruluşlardan

maddî yardım alabilir ve adı geçen kurumlara maddî yardımda bulunabilirler.” hükmüne yer verilmiştir. Mezkûr maddenin devamında, derneklerin kamu kurum ve kuruluşları ile görev alanlarına giren konularda ortak projeler yürütebileceği ifade edilmiş olup kamu kurum veya kuruluşlarının proje maliyetinin en fazla yüzde ellisi oranında ayni veya nakdi yardım sağlayabileceği hüküm altına alınmıştır.

5393 sayılı Belediye Kanunu’nun 75’inci maddesinde, belediye meclisinin kararı üzerine, belediyelerin kamu yararına çalışan veya diğer dernekler ile ortak hizmet projesi geliştirebileceği düzenlenmiş ve kamu yararına çalışan dernekler statüsünde olmayanlar ile yapılacak ortak hizmet projeleri için mahallin en büyük mülki idare amirinin izninin olması şartı getirilmiştir.

Aynı maddenin üçüncü fıkrasında ise aynen;

“5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun 29 uncu maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesi ile 5253 sayılı Dernekler Kanununun 10 uncu maddesi; belediyeler, il özel idareleri, bağlı kuruluşları ve bunların üyesi oldukları birlikler ile ortağı oldukları Sayıştay denetimine tabi şirketler için uygulanmaz.” denilmektedir.

Belirtilen mevzuat hükümleri ve açıklamalara göre, Belediye Kanunu’nun 75’inci maddesine 2012 yılında 6360 sayılı Kanun’un 19’uncu maddesiyle eklenen yukarıdaki hüküm gereği, 5018 sayılı Kanun’da belirtilen şekilde kamu yararı gözetilerek derneklere yardımda bulunulması belediyeler için mümkün değildir. Sonuç olarak, belediyelerin derneklerle yalnızca belediye meclisinin kararı üzerine ortak hizmet projesi yürütebileceği, derneklere ayni veya nakdi yardım yapılamayacağı ilgili mevzuat hükümlerinden anlaşılmaktadır.

Belediyenin, çeşitli derneklere yapmış olduğu ayni yardımların yukarıda belirtilen açıklamalar gereği mevzuata uygun olmadığı değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “5393 sayılı Belediye Kanunu “Belediyenin yetkileri ve imtiyazları” başlıklı 15’inci maddesi (a) bendinde “Belde sakinlerinin mahallî müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla her türlü faaliyet ve girişimde bulunmak” denilmektedir. Aynı kanun “Belediyenin Giderleri” başlıklı (a) bendinde “Belediye binaları, tesisleri ile araç ve malzemelerinin temini, yapımı, bakımı ve onarımı için yapılan giderler” demekte olup bulgu konusu inşaat malzemesi, hazır beton gibi malzemelerin alınabileceği hükme bağlanmıştır.

75'inci madde (c) bendinde ise;

“Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, kamu yararına çalışan dernekler, Cumhurbaşkanınca vergi muafiyeti tanınmış vakıflar ve 7/6/2005 tarihli ve 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanunu kapsamına giren meslek odaları ile ortak hizmet projeleri gerçekleştirebilir. Diğer dernek ve vakıflar ile gerçekleştirilecek *ortak hizmet projeleri* için mahallin en büyük mülki idare amirinin izninin alınması gerekir.” Açıklaması yer almaktadır.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu “Tanımlar” başlıklı 4'üncü maddesinde

“Hizmet: (Değişik: 30/7/2003-4964/3 md.) Bakım ve onarım, taşıma, haberleşme, sigorta, araştırma ve geliştirme, muhasebe, piyasa araştırması ve anket, danışmanlık, (...) ⁽¹⁾, tanıtım, basım ve yayım, temizlik, yemek hazırlama ve dağıtım, toplantı, organizasyon, sergileme, koruma ve güvenlik, meslekî eğitim, fotoğraf, film, fikrî ve güzel sanat, bilgisayar sistemlerine yönelik hizmetler ile yazılım hizmetlerini, taşınır ve taşınmaz mal ve hakların kiralanmasını ve benzeri diğer hizmetleri,” ile hizmet alımlarının tarifi yapılmıştır.

Sözkonusu hükümler çerçevesinde mahalle derneklerine yapmış olduğumuz aynı yardımlar mahallin müşterek ihtiyaçları çerçevesinde mal alımı olup derneklerin tüzüklerinde gösterilen amaçlarına ilişkin bir hizmet alımı olmadığı fiziki imkanları iyileştirmek amaçlı mal alımı olduğu, 5393 sayılı Belediye Kanunu 75'inci maddesi hükmünde (c) bendi hükmünde yer alan ortak hizmet projesi kapsamında alınan hizmet alımı olarak değerlendirilmeyeceğini düşünmekteyiz.” denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi belediye tarafından inşaat malzemesi, hazır beton gibi alımların yapılabileceğini, derneklere yapılan aynı yardımların belde sakinlerinin mahalli müşterek nitelikteki ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik mal alımı niteliğinde olduğunu ve bu mal alımlarının 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 75'inci maddesinin c bendine göre ortak hizmet projesi kapsamında değerlendirilemeyeceğini iddia etmiş olsa da 5393 sayılı Kanun'un 75'inci maddesinin üçüncü fıkrasında, 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 29'uncu maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesinin yani genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin kamu yararı gözetmek kaydıyla derneklere yardım yapabileceği hükmünün belediyeler için uygulanmayacağı hüküm altına alınmıştır. Ayrıca, bulguda belediyelerin inşaat malzemesi, hazır beton gibi alımlar yapamayacağına ilişkin bir iddia da bulunulmamış olup bu alımların bir kısmının çeşitli derneklerin yapmış olduğu

faaliyetlerde kullanılması amacıyla verilmesinin mevzuata uygun olmadığı hususuna değinilmiştir. Aynı zamanda, bulguda belirtilen mal alımlarının ortak hizmet projesi niteliğinde olması gerektiğine değinilmeyip belediyeler tarafından derneklere doğrudan ayni ya da nakdi yardım yapılamayacağı hususu belirtilerek derneklerle belediye arasında ancak ortak hizmet projesi geliştirilerek çeşitli faaliyetlerde bulunulabileceği ifade edilmiştir. Dolayısıyla, belediyeler tarafından derneklere yapılan ayni nitelikteki yardımların bulguda belirtilen nedenlerle mevzuata aykırı olduğu değerlendirilmektedir.

BULGU 12: Doğrudan Temin Kayıt Formunun Elektronik Kamu Alımları Platformuna (EKAP) Yüklenmemesi

Belediyenin, kullanılacağı durumlar belirli şartlara bağlanan doğrudan temin usulü ile yapmış olduğu alımlarını doğrudan temin kayıt formunu doldurmak suretiyle EKAP'a yüklenmediği görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Temel ilkeler" başlıklı 5'inci maddesinde, bu Kanun'a göre yapılacak ihalelerde açık ihale usulü ve belli istekliler arasında ihale usulünün temel usuller olduğu belirtilmiş olup mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinde uygulanacak olan ihaleler Kanun'un 18'inci maddesinde sayılmıştır. Doğrudan temin usulü, ihale usulleri arasında sayılmamış olup Kanun'un 22'nci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen durumların oluşması halinde kullanılabilir olan özel nitelikli bir alım yöntemidir.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin 30'uncu maddesinin dokuzuncu fıkrasının ikinci bendinde;

"Doğrudan temin yoluyla yapılan alımlar, takip eden ayın onuncu gününe kadar "Doğrudan Temin Kayıt Formu" doldurularak EKAP üzerinde kayıt altına alınır. Bilgilerini tam ve düzenli olarak göndermeyen idarelerin 4734 sayılı Kanununun 62 nci maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendi çerçevesinde yapacakları başvuruların değerlendirilmesi sırasında bu husus dikkate alınacaktır" hükmü yer almaktadır.

Kamu İhale Kanunu'nun 62'nci maddesinin birinci fıkrasının ı bendinde ise Kanun'un 21 ve 22'nci maddelerinde belirtilen parasal limitler dahilinde yapılacak harcamaların yıllık toplamının, bütçeye bu amaçla konacak ödeneklerin %10'unu aşabilmesinin Kamu İhale Kurulunun uygun görüşüne bağlı olduğu belirtilmektedir.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin beşinci bölümü incelendiğinde, ihale usulü ile yapılan kamu harcamaları ile 4734 sayılı Kanun'da sayılan ihale usulleri arasında sayılmayan doğrudan temin usulü ile yapılan alımlara ilişkin bilgilerin EKAP'a yüklenmesinin amaçlandığı anlaşılmaktadır. Ancak Akyurt Belediyesinin doğrudan temin usulü ile yapmış olduğu alımları doğrudan temin kayıt formunu doldurmak suretiyle EKAP'a kaydetmediği tespit edilmiştir. İlgili mevzuat uyarınca, doğrudan temin usulü ile yapılan alımların doğrudan temin kayıt formu doldurulmak suretiyle EKAP'a yüklenmesi gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Belediyemizin 2018 yılı içerisinde doğrudan temin yolu ile yapılan alımlarda EKAP web sayfasından “Doğrudan Temin Kayıt Formu” düzenlememiş olup, Kamu İhale Genel Tebliği 30’uncu maddesi dokuzuncu fıkrası ikinci bendi gereği işlemler tesis edilecek olup ilgili kayıt formları düzenlenecektir.” denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi bulguya katılmakta olup doğrudan temin usulü ile yapılacak alımlarda doğrudan temin kayıt formunun düzenleneceğini bildirmiştir. Doğrudan temin usulü ile yapılan alımların, doğrudan temin kayıt formunun doldurulmak suretiyle EKAP'a yüklenmesinin kamu alımlarında kullanılan usullerin takibinin yapılması ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 62’nci maddesinin i bendinde belirtilen doğrudan temin sınırının takip edilmesi bakımından önem arz ettiği değerlendirilmektedir.

BULGU 13: Dönem İçerisinde Ödenek Olmamasına Rağmen Harcama Yapılması ve Ödenek Aktarmalarının Zamanında Yapılmaması

Belediyenin bazı harcama birimlerinin dönem içinde ödenekleri bulunmamasına rağmen harcama yaptığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 5’inci maddesine göre belediye bütçesi, mali yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösteren, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin veren bir meclis kararıdır. Belirli amaçların yerine getirilmesi amacıyla harcama birimlerine ödenek tahsis edilir. 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun “Harcama yetkisi ve yetkilisi” başlıklı 31’nci maddesinin son fıkrasında harcama yetkililerinin bütçede öngörülen ödenek tutarları kadar harcama yapabileceği ifade edilmiştir.

Mezkur Kanun'un 13’üncü maddesinde bütçelerin hazırlanması, uygulanması ve kontrolünde dikkat edilecek ilkeler sayılmış olup ödeneklerin belirli amaçları gerçekleştirmek üzere bütçeyle tahsis edileceği ve kamu hizmetlerinin bütçelere konulacak ödeneklerle,

mevzuatla belirlenmiş yöntem, ilke ve amaçlara uygun olarak gerçekleştirileceği; 20'nci maddesinde ise, kamu idarelerinin bütçelerinde yer alan ödeneklerin üzerinde harcama yapamayacağı ve bütçeyle verilen ödeneklerin tahsis edildikleri amaçlar doğrultusunda kullanılacağı hüküm altına alınmıştır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 36'ncı maddesinde bütçenin herhangi bir tertibinde bulunan ve o hesap döneminde kullanılmayacağı anlaşılan ödeneklerden alınarak ödenek ihtiyacı olan diğer gider tertiplerine aktarım yapılabileceği belirtilmiş olup aynı maddede ödenek aktarımının şartları ve şekli düzenlenmiştir. Yönetmelik'in 38'inci maddesinde ise, yedek ödenekten yapılacak aktarımların şekli düzenlenmiştir.

Mezkûr Yönetmelik'in 423'üncü maddesinden belediye bütçesinde öngörülen ödenekler, geçen yıldan devreden ödenekler, ödenek kalemleri arasında yapılan aktarmalar ve yılı içinde yapılacak ödenek eklemeleri gibi mali işlemlerin izlenmesi için 900 Gönderilecek Bütçe Ödenekleri Hesabının kullanılacağı anlaşılmaktadır. Hesabın işleyişi incelendiğinde ise, belirtilen mali işlemler meydana geldiğinde 900 Gönderilecek Bütçe Ödenekleri Hesabına borç kaydedileceği sonucuna ulaşılmaktadır.

Yönetmelik'in 905 Ödenekli Giderler Hesabının niteliğini açıklayan 427'nci maddesinde; ödeneğine dayanılarak tahakkuk ettirilip nakden veya mahsuben ödenen bütçe giderleri tutarlarının izlenmesi için bu hesabın kullanılacağı, 428'inci maddesinde ise ödeneğine dayanılarak bütçeye gider kaydedilen tutarların 905 hesabına borç, 900 hesabına alacak kaydedileceği belirtilmiştir.

Belediyede yapılan incelemede, dönem içinde bazı ödenek kalemlerinden bütçeyle tahsis edilen ödenek üzerinde harcama yapılmasına rağmen harcama yapılmadan önce ödenek aktarımları yapılmamış ve bu nedenle de ödeneği bulunmayan işler için harcama yapılmasına neden olunmuştur. Belediye tarafından ödenek ihtiyacı olan tertiplere, ödenek aktarımının ihtiyaç ortaya çıktığı zaman yapılmadığı ve toplam üç muhasebe işlem fişi ile toplu bir şekilde gerçekleştirildiği tespit edilmiştir. Ödenek aktarımlarının yıl sonu itibarıyla yapılması nedeniyle yıl sonu mali tablolarında ödeneği olmaksızın yapılan ödemeler görünmemektedir.

Bütçeyle tahsis edilen ödenek tertiplerinin sürekli takibinin sağlanarak ödenek aktarımlarının zamanında yapılmasının sağlanması ve böylece ödeneği bulunmadan harcama yapılmasının önüne geçilebileceği değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Belediyemiz norm kadrosundaki müdürlükler mali yıl içerisinde kendilerine tahsis edilen toplam ödeneklerini aşmayacak şekilde harcama yapmakta olup belediye başkanı yetkisinde olan ekonomik ikinci düzey aktarmalar yapmaktadırlar. Ödeneklere ilişkin tutarların sık sık izlenmesi sağlanarak aktarımların zamanında yapılması sağlanacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından harcama birimlerinin ödenek takiplerinin daha sık yapılarak ödenek aktarmalarının zamanında yapılmasının sağlanacağı ifade edilmekle birlikte 2018 yılı içerisinde ödenek aktarmaları zamanında yapılmamıştır. Bu konuda özen gösterilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 14: Telekomünikasyon Altyapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Bedellerinin Takip ve Tahsilinin Yapılmaması

Belediye sınırları içinde kalan sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzeri gerece ilişkin geçiş hakkı ücretlerinin takip ve tahsil edilmediği görülmüştür.

5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu’nun “Tanımlar ve kısaltmalar” başlıklı 3’üncü maddesinde;

“ ...

s) *Geçiş hakkı: İşletmecilere, elektronik haberleşme hizmeti sunmak için gerekli şebeke ve alt yapıyı kurmak, kaldırmak, bakım ve onarım yapmak gibi amaçlar ile kamu ve özel mülkiyet alanlarının altından, üstünden, üzerinden geçmeleri için tanınan hakları,*

ş) *Geçiş hakkı sağlayıcısı: Geçiş hakkına konu olan kamuya ait ya da kamunun ortak kullanımında olan taşınmazlar da dahil olmak üzere, taşınmaz sahipleri ve/veya taşınmaz üzerindeki hak sahiplerini,*

...

z) *İşletmeci: Yetkilendirme çerçevesinde elektronik haberleşme hizmeti sunan ve/veya elektronik haberleşme şebekesi sağlayan ve alt yapısını işleten şirketi,*

... ” tanımları yapılmıştır.

Yine aynı Kanun'un "Geçiş hakkının kapsamı" başlıklı 22'nci maddesinin birinci fıkrasında;

"Geçiş hakkı; elektronik haberleşme hizmeti vermek amacıyla, her türlü elektronik haberleşme alt yapısını ve bunların destekleyici ekipmanlarını, kamu ve/veya özel mülkiyete konu taşınmazların altından, üstünden, üzerinden geçirme ve bu alt yapıyı kurmak, değiştirmek, sökmek, kontrol, bakım ve onarımlarını sağlamak ve benzeri amaçlarla söz konusu mülkiyet alanlarını bu Kanun hükümleri çerçevesinde kullanma hakkını kapsar." denilmiş olup "Anlaşma serbestisi" başlıklı 25'inci maddesinde ise;

"İşletmeci ile geçiş hakkı sağlayıcısı, ilgili mevzuata ve Kurum düzenlemelerine aykırı olmamak koşulu ile geçiş hakkına ilişkin anlaşmaları 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu hükümleri saklı kalmak üzere serbestçe yapabilirler. İşletmeciler, Kurum tarafından istenmesi halinde yapılan anlaşma ile ekleri ve değişikliklerini, her türlü bilgi, belge ile yazışmaları Kuruma bildirmekle yükümlüdürler." şeklinde düzenleme yapılmıştır.

27.12.2012 tarih ve 28510 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Yönetmelik'in "Geçiş Hakkı Ücretleri" başlıklı 9'uncu maddesinin ilk üç fıkrasında;

"(1) Geçiş hakkı kullanımında gerçek ve özel hukuk tüzel kişilerine ait mülkiyet alanları dışında kalan yerler için GHS tarafından, geçiş hakkını kullanan işletmeciden talep edilen geçiş hakkı ücreti, Geçiş Hakkı Ücret Tarifesinde belirtilen fiyatları aşamaz.

(2) Tapuda kamu kurum ve kuruluşları adına kayıtlı taşınmazlar için belirtilen ücret üst sınırı hariç olmak üzere, Geçiş Hakkı Ücret Tarifesinde yer alan üst sınırları belirten fiyatlar, her mali yılın başında Türkiye İstatistik Kurumunca yayımlanan Üretici Fiyatları Endeksi (ÜFE) oranında artırılarak tespit edilir.

(3) İlk yıldan sonraki geçiş hakkı ücretleri; bir önceki yıl geçiş hakkı ücretine en fazla Türkiye İstatistik Kurumunca yayımlanan Üretici Fiyatları Endeksi (ÜFE) oranında artırım yapılması suretiyle tespit edilir." denilmiş olup aynı Yönetmelik'te işletmeci ve geçiş hakkı sağlayıcısının geçiş hakkına ilişkin anlaşmaları serbestçe yapabileceği belirtilmiş, anlaşma yapmaya ve geçiş hakkına ait ücretlerin tahsiline ise geçiş hakkına konu olan taşınmazın sahibi veya taşınmaz üzerinde hak sahibi olanların yetkili olduğu ifade edilmiştir. Yukarıdaki açıklamalardan anlaşılacağı üzere Belediyenin sorumluluğunda olan yerlerde elektronik

haberleşme hizmeti sunmak amacı ile altyapı tesisi kuran işletmeler ile sözleşme yapılması ve Yönetmelik'in ekinde yer alan ücret tarifesinde yapılan güncelleme üzerine meclis kararıyla bir ücret tarifesi belirlenmesi gerekmektedir.

Yapılan inceleme neticesinde, söz konusu geçiş hakkı ücretleri için Belediye tarafından herhangi bir ücret tarifesi belirlenmemesi ve altyapı geçiş hakkı bedellerinin takip ve tahsil edilmemesi nedeniyle bu kaynaktan sağlanacak gelirlere mahrum kalındığı görülmüştür. Bu itibarla; mezkûr Yönetmelik hükümleri gereği Belediye tarafından söz konusu tavan tarife tutarlarına göre ücret belirlenerek geçiş hakkı bedellerinin tahsilatının sağlanması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu'nun "Tanımlar ve kısaltmalar" başlıklı 3'üncü maddesi (s) bendi hükümleri gereği, geçiş hakkına konu olacak belediyemize ait taşınmazlara ilişkin tespit çalışması yapılacak olup 2464 Belediye Gelirleri Kanunu 97'inci maddesine istinaden ücret tarifesi belirlenecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından geçiş hakkına konu olacak Belediyeye ait taşınmazların tespit çalışmalarının yapılacağı ve buna ilişkin ücret tarifesinin belirleneceği ifade edilmiş olup 2018 yılı boyunca geçiş hakkı tahakkuk ve tahsilatının yapılmamasının Belediyeyi gelir kaybına uğrattığı ve söz konusu geçiş hakkı ücretlerine ilişkin tarifelerin belirlenmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 15: Fiyat Farkı Olarak Ödenen Bedel İçin Ek Kesin Teminat Alınmaması

Belediye tarafından fiyat farkı ödenmesi öngörülerek ihale edilen iki işte, fiyat farkı ödemesi yapılmasına rağmen ek kesin teminat alınmadığı tespit edilmiştir.

4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun "Ek Kesin Teminat" başlıklı 12'nci maddesinde;

"Fiyat farkı ödenmesi öngörülerek ihale edilen işlerde fiyat farkı olarak ödenecek bedelin, sözleşme bedelinde artış meydana gelmesi halinde bu artış tutarının % 6 'sı oranında teminat olarak kabul edilen değerler üzerinden ek kesin teminat alınır. Fiyat farkı olarak ödenecek bedel üzerinden hesaplanan ek kesin teminat hakedişlerden kesinti yapılmak suretiyle de karşılanabilir." hükmü yer almaktadır.

Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin 55'inci maddesi ile Mal Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin 54'üncü maddesinde, fiyat farkı ödenmesi öngörülerek ihale edilen işlerde fiyat farkı olarak ödenecek bedelin %6'sı tutarında ek kesin teminat alınacağı belirtilmiştir.

Ek kesin teminat olarak hakedişler üzerinden kesinti yapılabileceği gibi teminat mektubu veya diğer teminat olarak kabul edilen değerler de kabul edilebilecektir. Nakden tahsil edilen ek kesin teminat ile hakedişlerden kesinti yapılmak suretiyle alınan ek kesin teminatın 330 veya 430 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabında, teminat mektubu gibi değerlerin ise nazım hesaplarda muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemede; 2017/520179 ihale kayıt numaralı "Akaryakıt Alımı" ve 2017/139485 ihale kayıt numaralı "01/06/2017 – 30/09/2019 Tarihleri Arasında 28 Ay Süreli Kent Temizliği (Araçlı Çöp Toplama ve Nakli, Cadde, Sokak, Bina, Park Bahçe Temizlenmesi)" işleri için sözleşmelerinde fiyat farkı ödeneceğinin öngörülmesi ve bu işlerde fiyat farkı ödenmesine rağmen ek kesin teminat alınmadığı tespit edilmiştir.

Fiyat farkı ödenen işlerde fiyat farkı olarak ödenecek bedelin %6'sı tutarında ek kesin teminat alınması ve ilgili muhasebe kayıtlarının yapılması gerektiği değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu "Ek kesin teminat" başlıklı 12'inci maddesi hükümleri gereği fiyat farkı ödenmesi öngörerek ihale ettiğimiz 28 Ay Süreli Kent Temizliğine İş'i'ne ait fiyat farkı ödemelerine ilişkin ek kesin teminat alınacak olup muhasebe kayıtları düzenlenecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi cevabında fiyat farkı ödenmesi öngörülerek ihale edilen 28 Ay Süreli Kent Temizliği İş'i'nde ödenen fiyat farklarına ilişkin ek kesin teminat alınacağı belirtilmekle birlikte akaryakıt alım işine ilişkin bir değerlendirme yapılmamıştır. Fiyat farkı ödenmesi öngörülerek ihale edilen işlerden bulguda yer verilen mevzuat uyarınca ek kesin teminat alınması gerekmektedir.

BULGU 16: Hakedişten Kesilen Asgari Ücret Destek Tutarlarının Mal Müdürlüğüne Gönderilmeyip Emanet Hesabında Bekletilmesi

Belediye tarafından personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımları kapsamındaki işçilikler için ödenen asgari ücret destek tutarlarının yüklenici hakedişlerinden kesildiği ancak ilgili mal müdürlüğüne gönderilmeyip 333 Emanetler Hesabında bekletildiği tespit edilmiştir.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun geçici 71'inci maddesinde; 2017 yılında haklarında uzun vadeli sigorta kolları hükümleri uygulanan sigortalıları çalıştıran işverenlerce bildirilen sigortalılara ilişkin toplam prim ödeme gün sayısının, 2017 yılı Ocak ile Aralık ayları için Bakanlar Kurulunca tespit edilen günlük tutar ile çarpımı sonucu bulunacak tutarın, bu işverenlerin Kuruma ödeyecekleri sigorta primlerinden mahsup edileceği ve bu tutarın Hazinece karşılanacağı belirtilmiştir. Aynı Kanun'un 01.01.2018 tarihinden geçerli olmak üzere 27.03.2018 tarihinde yürürlüğe giren geçici 75'inci maddesinin birinci fıkrasında ise; 2018 yılında bildirilen sigortalılara ilişkin toplam prim ödeme gün sayısının, 2018 yılı Ocak ile Eylül ayları için Bakanlar Kurulunca tespit edilen günlük tutar ile çarpımı sonucu bulunacak tutarın, bu işverenlerin Kuruma ödeyecekleri sigorta primlerinden mahsup edileceği şeklinde düzenleme yapılmıştır. Bu tutarın İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanacağı hüküm altına alınmıştır.

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun geçici 71'inci maddesinin sekizinci fıkrasında;

“4734 sayılı Kanununun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (a), (b), (c) ve (d) bentlerinde sayılan idareler tarafından ilgili mevzuatı uyarınca yapılan ve sözleşmesinde fiyat farkı ödeneceği öngörülen hizmet alımlarında, ihale dokümanında personel sayısının belirlendiği ve haftalık çalışma saatinin tamamının idarede kullanılmasının öngörüldüğü işçilikler için birinci fıkra uyarınca Hazine tarafından karşılanacak tutarlar bu idarelerce işverenlerin hak edişinden kesilir.” hükmüne yer verilmiştir.

2018 yılında ödenecek olan asgari ücret destek tutarlarının İşsizlik Sigortası Fonu tarafından karşılanacağı 5510 sayılı Kanun'un geçici 75'inci maddesinde düzenlenmiş olup aynı maddenin sekizinci fıkrasında fon tarafından karşılanan tutarların da yüklenicinin (işverenlerin) hakedişinden kesileceği hüküm altına alınmıştır.

10.02.2016 tarih ve 2016-4 numaralı Sosyal Güvenlik Kurumu Genelgesi'nde asgari ücret destek tutarlarına ilişkin Sosyal Güvenlik Kurumunca yürütülecek işlemler açıklanmıştır. Genelge'nin “İhale Makamlarınca Destekten Yaralanan İşverenlerin Hakedişlerinden Yapılacak Kesintilere İlişkin Usul ve Esaslar” başlıklı bölümünün son fıkrasında;

“Hakedişten kesilen tutarlar veya emanete alınan tutarlar, Sosyal Güvenlik Kurumunun “İdarelerce e-borç sorgulama” ekranından görüntülenerek destek tutarının

kesinleşmesinden sonra genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere illerde muhasebe müdürlüklerinin ilçelerde ise mal müdürlüklerinin banka hesaplarına aktarılır. Emanete alınan tutarlar yararlanılan asgari ücret destek tutarlarından fazla ise bu tutarlar idarelerce işverenlerin varsa borçlarına mahsup edilir. Borcunun bulunmadığının anlaşılması durumunda ise işverenlere iade edilir.” denilmektedir.

27.02.2017 tarihli ve 2017-9 numaralı Sosyal Güvenlik Kurumu Genelgesi'nin son bölümünde 2016-4 sayılı Genelge'nin bu Genelge'ye aykırı olmayan hükümlerinin uygulanacağı belirtilmiş ve hakedişten kesilen asgari ücret destek tutarlarına ilişkin bir düzenleme getirilmemiştir. 20.06.2018 tarihli ve 2018-20 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Genelgesi'nde ise 2016-4 sayılı Genelge'nin yukarıda belirtilen hükmüyle aynı nitelikte bir düzenleme yapılmıştır.

Belirtilen mevzuat hükümleri ve açıklamalar birlikte değerlendirildiğinde, haklarında uzun vadeli sigorta kolları hükümleri uygulanan sigortalıları çalıştıran işverenlerce bildirilen sigortalılara ilişkin, işverenlere asgari ücret destek yardımı yapılacağı ve belediyelerin hizmet alımı suretiyle çalıştırdığı personel için düzenlemiş olduğu hakedişlerden Hazine ya da İşsizlik Sigortası Fonu tarafından karşılanan asgari ücret destek tutarlarının kesileceği anlaşılmaktadır. Destek tutarının kesinleşmesinden sonra ise hakedişten kesilen ya da emanete alınan tutarlar genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere illerde muhasebe müdürlüklerine, ilçelerde ise mal müdürlüklerine aktarılmalıdır.

Yapılan incelemede, işverenlere asgari ücret destek yardımı uygulamasına başlanıldığından beri hakedişlerden kesinti yapılarak emanet hesaplarına alınan 225.825,30 TL asgari ücret destek tutarının ilçedeki mal müdürlüğüne aktarılmadığı tespit edilmiş olup bu tutarın mal müdürlüğüne aktarılması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Belediyemizce personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alım ihalesi kapsamında, hazine tarafından karşılanacak olan ve hakedişlerden indirim konusu yapılan sosyal güvenlik destek tutarı 333 Sosyal Güvenlik Kurumu Hesabına alınmış olup mal müdürlüğü hesabına gönderilmemiştir. Söz konusu sosyal güvenlik destek tutarının ilgili mal müdürlüğünün hesabına aktarılması sağlanacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından hakedişten kesilen asgari ücret destek tutarlarının 333 Emanetler Hesabının detay kodlarında takip edildiği ve bu tutarların ilgili mal müdürlüğüne gönderileceği ifade edilmiş olup bulguda yer verilen mevzuat hükümleri

uyarınca söz konusu destek tutarının kesinleşmesinden sonra hakedişten kesilen ya da emanete alınan tutarların genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere illerde muhasebe müdürlüklerine, ilçelerde ise mal müdürlüklerine aktarılması gerekmektedir.

BULGU 17: 4734 Sayılı Kanun’un 21 ve 22’nci Maddeleri Kapsamında Yapılan Mal Alımlarında % 10 Sınırının Kamu İhale Kurulunun Uygun Görüşü Alınmadan Aşılması

Belediyenin, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu’nun “Pazarlık usulü” başlıklı 21’inci ve “Doğrudan temin” başlıklı 22’nci maddelerinde belirtilen parasal limitler dâhilinde yapmış olduğu harcamaların yıllık toplamının bütçeye bu amaçla konulan ödeneğin %10’unu Kamu İhale Kurulunun uygun görüşünü almaksızın aştığı görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu’nun “Temel ilkeler” başlıklı 5’inci maddesinde, bu Kanun’a göre yapılacak ihalelerde açık ihale usulü ile belli istekliler arasında ihale usulünün temel ihale usulleri olduğu belirtilmiştir. Ancak temel ihale usullerinden biri ile alım yapılmadığı hallerde Kanun’da belirtilen durumların ortaya çıkması durumunda pazarlık usulü veya doğrudan temin yöntemiyle alım yapılması öngörülmüştür.

Kamu İhale Kanunu’nun “İdarelerce uyulması gereken diğer kurallar” başlıklı 62’nci maddesinin birinci fıkrasının 1 bendinde;

“Bu Kanunun 21 ve 22 nci maddelerindeki parasal limitler dahilinde yapılacak harcamaların yıllık toplamı, idarelerin bütçelerine bu amaçla konulacak ödeneklerin %10’unu Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü olmadıkça aşamaz.” hükmüne yer verilmiştir.

Belirtilen düzenleme ile Kanun kapsamındaki kurum ve kuruluşlar tarafından yapılacak mal ve hizmet alımları ile yapım işlerine ilişkin harcamaların, 4734 sayılı Kanun’da belirtilen temel ilkelere ve usullere uygun bir şekilde yapılması amaçlanmaktadır.

Kamu İhale Genel Tebliği’nin “4734 sayılı Kanunun 62 nci maddesinin (1) bendinin uygulanmasına ilişkin açıklamalar” başlıklı 21’inci maddesinin birinci fıkrasında;

“ ...

21.1.1.2. Buna göre, 4734 sayılı Kanunun 62 inci maddesinin (1) bendine göre Kanun kapsamındaki kurum ve kuruluşlar, gerek 21 inci maddesinin (f) bendi, gerekse temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılacak konaklama, seyahat ve iaaşeye ilişkin alımlar

hariç 22 nci maddesinin (d) bendi kapsamında yapacakları harcamalarda, bütçelerine bu amaçla konulan ödeneklerin % 10 unu Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü olmadan aşamayacaklardır.” denilmektedir.

Mezkûr maddenin ikinci fıkrasına göre, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 21'inci maddesinin birinci fıkrasının f bendi ile temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılacak konaklama, seyahat ve işeyle ilgili alımlar hariç 22'nci maddesinin birinci fıkrasının d bendine göre ihtiyaçların temininde kurum ve kuruluşların yıllık bütçelerinde belirlenen toplam ödenek miktarını dikkate alacakları belirtilmiştir. Aynı maddenin sekizinci fıkrası uyarınca kamu kurum ve kuruluşları mal alımı, hizmet alımı veya yapım işleri için bütçelerine konan yıllık toplam ödenekleri üzerinden her biri için ayrı ayrı %10 oranını değerlendirecektir.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin aynı maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkralarına göre, Kanun'da belirtilen %10 sınırının kurum ve kuruluşlar tarafından takip edilmesi ve bu sınırın aşılabacağı öngörülmesi halinde mahalli idarelerde üst yönetici tarafından Kanun'un 62'nci maddesinin 1 bendi uyarınca uygun görüş için Kamu İhale Kurumuna başvurulması ve Kamu İhale Kurulunun uygun görüşünün alınması gerekmektedir.

Yapılan incelemede, Belediyenin 2018 yılında mal alımları için bütçesine konulan ödenek tutarının 9.747.488,25 TL, yıl içinde Kanun'un 21/1-f ve 22/1-d maddeleri kapsamında yapılan mal alımları toplamının ise 5.424.919,70 TL olduğu ve mal alımları ödeneğinin %10'unun 4.684.273,43 TL aşıldığı tespit edilmiştir. Aşağıdaki tablodan da anlaşılacağı üzere, Belediye tarafından hizmet alımları ile yapım işlerine ilişkin Kanun'un 21 ve 22'nci maddelerindeki parasal limitler dahilinde yapılan harcamaların yıllık toplamının bu işler amacıyla bütçeye konulan ödeneğin %10'unu aşmadığı görülmüştür. 4734 sayılı Kanun'un 62'nci maddesinin birinci fıkrasının 1 bendi uyarınca mal ve hizmet alımları ile yapım işlerine ilişkin %10'luk sınırın hesaplaması aşağıdaki şekildedir:

Tablo 8: Mal ve Hizmet Alımları ile Yapım İşlerine Ait Ödenek ve Harcama Tutarları (TL)

Harcama Türü	Bütçeye Konulan Ödenek	Ödeneğin %10'u	22/1-d Harcama	21/1-f Harcama	22/1-d ile 21/1-f Harcama Toplamı	Ödeneğin %10'unu Aşan Kısmı
Mal Alımları	9.747.488,25	974.748,83	5.424.919,70	234.102,56	5.659.022,26	4.684.273,43
Hizmet	10.910.463,50	1.091.046,35	575.871,29	224.436,00	800.307,29	-

Alımları						
Yapım İşleri	10.562.644,73	1.056.264,47	545.491,72	-	545.491,72	-

Kamu İhale Kanunu'nun 21'nci maddesinin birinci fıkrasının f bendi ile 22'nci maddesinin birinci fıkrasının d bendi kapsamında yapılan harcamaların yıllık toplamının, Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü olmadan bu amaçla bütçeye konulan ödeneğin %10'unu aşmaması hususuna dikkat edilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Belediyemizce yıl içerisinde 4734 sayılı kanun madde 22 (d) bendi kapsamında yapılan alımlara ilişkin, aynı kanunun 62'nci maddesi birinci fıkrası 1'inci bendinde açıkladığı gibi 21 ve 22'inci maddelerdeki parasal limitler dahilinde yapılacak yıllık harcamalar toplamı, bu amaçla konulacak ödeneklerin %10'unu aşamaz hükmü gereği gerekli izin ve görüşler alınıp harcamaların yapılması tesis edilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından 4734 Sayılı Kanun'un 21 ve 22'nci maddeleri kapsamında yapılan mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinde %10 sınırının aşılabilmesi için gereken görüş ve izinlerin alınacağı belirtilmiş olmakla birlikte 2018 yılı içerisinde her bir alım bazında %10'luk sınırın aşıp aşılmadığının kontrol edilmemesi sebebiyle mal alımlarında bu sınır Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü olmadan aşılmıştır.

BULGU 18: Mal ve Hizmet Alımlarına İlişkin Ödemelerin Bir Kısımının Belediye Personeli Aracılığıyla Hak Sahiplerine Elden Ödenmesi

Belediye tarafından mal ve hizmet alım giderlerine ilişkin ödemelerin bir kısmının doğrudan hak sahiplerine yapılmadığı, ödenmesi gereken tutarların Belediye personeli aracılığıyla hak sahiplerine elden ödendiği tespit edilmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 33'üncü maddesine göre, giderlerin gerçekleştirilmesi; harcama yetkililerince belirlenecek gerçekleştirme görevlileri tarafından ihtiyaç duyulan mal veya hizmet alımının gerçekleştirilmesi ve ödeme emri belgesinin düzenlenmesi, harcama yetkilisince ödeme emri belgesinin imzalanması ve tutarın muhasebe yetkilisi tarafından hak sahibine ödenmesiyle tamamlanır.

Aynı Kanun'un 61'inci maddesinde, muhasebe yetkilisinin ödeme yapmadan önce kontrol etmekle yükümlü olduğu hususlar arasında hak sahiplerine ilişkin kimlik bilgilerinin kontrolü de yer almakta olup muhasebe yetkilisi, bu kontrol sonucunda hata veya eksiklik bulunması halinde ödeme yapamayacaktır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 50'nci maddesinin c bendinde;

“c) *Kasadan yapılacak ödemeler ve düzenlenecek belgeler*

1) *Muhasebe birimi veznelerince tahsil edilen teminat ve depozitolardan alındığı gün iade edilmesi gerekenler,*

2) *Belirlenen limit dâhilindeki mutemet avansları ve emanet niteliğindeki (bütçe emanetleri hesabında kayıtlı tutarlar hariç) diğer ödemeler,*

3) *Kasadan yapılması bildirilen diğer ödemeler,*

kasadan veya çek düzenlenmek suretiyle bankadan yapılabilir. Bunlar dışındaki ödemeler ise hesaba aktarma suretiyle bankadan yapılır.” hükmüne yer verilmiştir.

Bu hükümler gereğince, sınırlı sayıdaki istisnalar dışında hak sahiplerine yapılacak ödemelerin hesaba aktarma suretiyle bankadan yapılması ve ödeme aşamasında muhasebe yetkilisinin ödemenin hak sahibine yapılıp yapılmadığını kontrol etmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemede, Belediye tarafından hak sahiplerine yapılan bazı ödemelerin, banka aracılığıyla hesaba aktarma suretiyle yapılmayıp ödenecek tutarın Belediye personelince ilgili kişiye götürüldüğü ve hak sahibinin elden teslim aldığına ilişkin bir belge düzenlenmek suretiyle yapıldığı görülmüştür. Bu şekilde yapılan ödemelerin bir yasal dayanağı bulunmayıp mal ve hizmet alımı karşılığında hak sahibine yapılacak ödemelerin doğrudan ilgili kişinin banka hesabına aktarılma suretiyle yapılması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Belediyemizce alımı yapılan mal ve hizmet karşılığı hak sahiplerin bazılarında mutemet belgesi düzenlemek suretiyle elden teslim edilmiştir. Söz konusu uygulama mal ve hizmeti veren gerçek veya tüzel kişinin talebi üzerine tesis edilmiş olup, ileride yapacağımız ödemelerde mal ve hizmet sağlayıcı gerçek ve tüzel kişinin talepleri dikkate alınmayacak olup, hak sahiplerine yapılacak ödemelerde Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde işlem tesis edilecektir.” denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından bulguda belirtildiği üzere elden ödeme yapılmasının hak sahipleri tarafından talep edildiği ancak bundan sonra yapılacak ödemelerde Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'ne uygun hareket edileceği ifade edilmekle birlikte bu husus önceki yıl denetimlerinde de bulgu konusu yapılmasına rağmen

düzeltilmemiştir. Mal ve hizmet sağlayıcısı gerçek ve tüzel kişilere ödemelerin elden yapılmasının mevzuata aykırı olduğu değerlendirilmektedir.

BULGU 19: Ödeme Emri Belgeleri Üzerinde Gerçekleştirme Görevlilerinin İmzalarının Eksik Olması

Belediyenin ödeme emri belgeleri üzerinde, bu belgeleri düzenleyen gerçekleştirme görevlilerinin imzasının bulunmadığı görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 33'üncü maddesi uyarınca bütçeden bir giderin yapılabilmesi için iş, mal veya hizmetin belirlenmiş usul ve esaslara uygun olarak alındığının veya gerçekleştirildiğinin görevlendirilmiş kişi veya komisyonlarca onaylanması ve gerçekleştirme belgelerinin düzenlenmiş olması gerekmektedir. Aynı maddenin ikinci fıkrasında;

“Gerçekleştirme görevlileri, harcama talimatı üzerine; işin yaptırılması, mal veya hizmetin alınması, teslim almaya ilişkin işlemlerin yapılması, belgelendirilmesi ve ödeme için gerekli belgelerin hazırlanması görevlerini yürütürler.” denilerek gerçekleştirme görevlilerinin bu Kanun uyarınca yapmış olduğu iş ve işlemlerden sorumlu olduğu hüküm altına alınmıştır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin “Yevmiye sistemi, muhasebeleştirme belgeleri ve açılış kayıtları” başlıklı 43'üncü maddesinde bütçeden nakden veya mahsuben yapılan harcamaların “Ödeme Emri Belgesi” ile diğer işlemlerin ise “Muhasebe İşlem Fişi” ile muhasebeleştirileceği ifade edilmiştir. Belediyeler tarafından nakden veya mahsuben yapılan harcamalarda düzenlenecek ödeme emri belgesine eklenmesi gereken belgeler ise Mahalli İdareler Harcama Belgeleri Yönetmeliği'nde belirtilmiştir.

İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar'ın “Ön Mali Kontrol Süreci” başlıklı 12'nci maddesinin üçüncü fıkrasında aynen;

“Harcama yetkilileri, yardımcıları veya hiyerarşik olarak kendisine en yakın üst kademe yöneticileri arasından bir veya daha fazla sayıda gerçekleştirme görevlisini ödeme emri belgesi düzenlemekle görevlendirir. Ödeme emri belgesini düzenlemekle görevlendirilen gerçekleştirme görevlileri, ödeme emri belgesi ve eki belgeler üzerinde ön malî kontrol yaparlar. Bu gerçekleştirme görevlileri tarafından yapılan kontrol sonucunda, ödeme emri

belgesi üzerine “Kontrol edilmiş ve uygun görülmüştür” şerhi düşülerek imzalanır.” ifadesi yer almaktadır.

14.06.2007 tarih ve 5189 numaralı Sayıştay Genel Kurul Kararı’nda; harcama yetkililerinin ödeme emri belgesini düzenlemek üzere bir ya da daha fazla gerçekleştirme görevlisi görevlendireceği, bu gerçekleştirme görevlilerinin ödeme emri belgesi ve eki belgeler üzerinde ön mali kontrol yapacağı, ödeme emri belgesini düzenleyen gerçekleştirme görevlisinin “Kontrol edilmiş ve uygun görülmüştür” şerhi düşüp ödeme emri belgesini imzalayacağı belirtilmiştir. Sayıştay Genel Kurulu, asli bir gerçekleştirme belgesi olan ödeme emri belgesini düzenleyen sıfatıyla imzalayan gerçekleştirme görevlisinin, düzenlediği belge ile birlikte harcama sürecindeki diğer belgelerin doğruluğundan ve mevzuata uygunluğundan harcama yetkilisi ile birlikte sorumlu olacağına oy çokluğuyla karar vermiştir.

5018 sayılı Kanun’un 61’inci maddesinde, muhasebe yetkililerinin ödeme aşamasında, ödeme emri belgesi ve eki belgeler üzerinde, yetkililerin imzasını kontrol etmekle yükümlü olduğu belirtilmiştir. Aynı madde hükmünde, muhasebe yetkilisinin kontrol etmekle yükümlü olduğu hususlarda hata veya eksik olması durumunda ödemenin yapılmayacağı, muhasebe yetkilisinin belgesi eksik veya hatalı olan ödeme emri belgelerini düzeltilmek veya tamamlanmak üzere en geç bir iş günü içinde gerekçeleriyle birlikte harcama yetkilisine yazılı olarak göndereceği ve hataların düzeltilmesi veya eksikliklerin giderilmesi halinde ödeme işleminin yapılabileceği belirtilmiştir.

Yapılan incelemede, ödeme emri belgelerinin hiçbirinde belgeyi düzenleyen gerçekleştirme görevlisinin imzasının olmadığı tespit edilmiştir. Yapılan iş ve işlemlerin mevzuata uygun olmaması durumunda sorumluların sağlıklı bir şekilde tespitini ve ön mali kontrol sürecinin etkin işlemlerini sağlamak amacıyla gerekli düzenlemelerin yapılması gerektiği değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Belediyemizce ödemeler karşılığı düzenlenen ödeme emri belgeleri üzerinde belgeyi düzenleyene ait gerçekleştirme görevlilerine ait imza olmadığının tespiti yapılmış olup, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu 33’üncü maddesi, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar 12’nci maddesi ve Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği çerçevesinde ilgili birimlerin harcama yetkililerince Gerçekleştirme Görevlileri tespit edilip görevlendirmeleri yapılacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından ilgili mevzuat uyarınca harcama birimleri

itibariyle gerçekleştirme görevlilerinin tespit edilerek görevlendirmelerin yapılacağı ifade edilmiş olup bu durum yapılan iş ve işlemlerde sorumluluk tespitinin yapılması ve ön mali kontrol sürecinin etkinliğinin sağlanması açısından önem arz etmektedir.

BULGU 20: Üretime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları Ödeneğinin Tahsis Amacı Dışında Kullanılması

Belediye tarafından telsiz alımı, telefon alımı, güvenlik kamerası alımı, kargo ücreti ödemesi gibi niteliği itibariyle üretime yönelik mal ve malzeme alımı ödeneğinden karşılanması uygun olmayan harcamaların bu ödenekten karşılandığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 5'inci maddesine göre belediye bütçesi, mali yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösteren, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin veren bir meclis kararıdır. Belirli amaçların yerine getirilmesi amacıyla harcama birimlerine ödenek tahsis edilir. Yönetmelik'in 6'ncı maddesinde, gider bütçesinin kurumsal, fonksiyonel, finansman tipi ve ekonomik sınıflandırma olmak üzere dört bölümden oluşacağı belirtilmiştir.

Mezkûr Yönetmelik'in "Ekonomik sınıflandırma" başlıklı 10'uncu maddesinde ekonomik sınıflandırmanın dört düzeyden oluşacağı belirtilmiş olup mahalli idarelerin Hazine ve Maliye Bakanlığınca genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri için belirlenen dört düzey ekonomik kodlardan ihtiyaç duyduklarını kullanacağı belirtilmiştir.

2018-2020 Dönemi Bütçe Çağrısı ve Bütçe Hazırlama Rehberi'nin Analitik Bütçe Sınıflandırmasına İlişkin Rehber bölümünde 03.01. Üretime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları;

"Doğrudan tüketime yönelik olmayıp, sonucunda satılacak veya üretimi yapan kurum tarafından kullanılacak olmasına bakılmaksızın nihai mal ve hizmetlerin üretiminde kullanılarak bu süreç sonrasında kısmen veya tamamen nitelik değiştirecek olan hammaddeler, ara mallar ve malzemeler ile üretimde kullanılan enerji bedelleri üçüncü ve dördüncü düzeyde özelliklerine göre sınıflandırmaya tabi tutulmuş olup, buna göre ilgili kodlara gider kaydedileceklerdir." şeklinde açıklanmıştır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 13'üncü maddesinde, ödeneklerin belirli amaçları gerçekleştirmek üzere bütçeyle tahsis edileceği ve kamu

hizmetlerinin bütçelere konulacak ödeneklerle, mevzuatla belirlenmiş yöntem, ilke ve amaçlara uygun olarak gerçekleştirileceği belirtilmiştir.

Bütçeye konan üretime yönelik mal ve malzeme alımı ödeneğinin nihai mal ve hizmetlerin üretiminde kullanılarak süreç sonrasında kısmen veya tamamen nitelik değiştirecek mal ve malzeme alımları ile üretimde kullanılan elektrik bedelleri için kullanılması gerekmektedir. Yapılan incelemede, bu nitelikte olmayan mal ve malzeme alımları için de üretime yönelik mal ve malzeme alımları ödeneğinin kullanıldığı tespit edilmiştir. Belediye tarafından bu şekilde yapılan alımlara örnek olarak; led TV alımı, perde alımı, kamera bakım ücreti ödemesi, kamera çekim ücreti ödemesi, tüp alımı, bordür ve parke taşı alımı, bilgisayar programı yazılım ücreti ödemesi, güvenlik duvarı lisansı alımı, bazı dayanıklı taşınır bakım ücretleri ve benzeri harcamalar sayılabilir.

Bütçeye belirli amaçları gerçekleştirmek için konulan ödeneklerin bu amaçlar dışında kullanılmaması ve bütçe ödeneklerinin ihtiyaçlara uygun olarak hazırlanması gerektiği değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Belediyemizce alımı yapılan bazı mal ve hizmet alımlarının niteliği ile Analitik Bütçe Sınıflandırmasına ilişkin bütçe ödeneğinden karşılanması uygun olamayan harcamalar yapıldığı anlaşılmış olup, ödeneklerin ihtiyaçlara göre hazırlanması hususu dikkate alınıp, mal ve hizmet karşılığı yapılan ödemelerin ilgili bütçe tertibinden yapılması için gerekli çalışmalar yapılacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından bütçe ödeneklerinin ihtiyaçlara uygun olarak hazırlanmasına dikkat edileceği ve yapılacak ödemelerin ilgili bütçe tertibinden yapılması için çalışmaların gerçekleştirileceği belirtilmiş olup belirli amaçları gerçekleştirmek için konulan ödeneklerin amaçları dışında kullanılmaması ve bütçe hazırlama sürecinde ödeneklerin ihtiyaçlara uygun olarak hazırlanması gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 21: Aynı Nitelikteki Mal Alımlarının İhale Yapılmaksızın Doğrudan Temin Usulü ile Gerçekleştirilmesi

Belediye tarafından aynı nitelikteki bazı mal ve malzeme alımlarının, ihale yapılmadan ihtiyaç doğduğu zamanlarda doğrudan temin yöntemi ile gerçekleştirildiği tespit edilmiştir.

4734 sayılı Kanun’un “Temel ilkeler” başlıklı 5’inci maddesinde bu Kanun’a göre yapılacak ihalelerde açık ihale usulü ve belli istekliler arasında ihale usulünün temel usuller

olduğu belirtilmiş olup mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinde uygulanacak olan ihaleler Kanun'un 18'inci maddesinde sayılmıştır. Doğrudan temin usulü, ihale usulleri arasında sayılmamış olup Kanun'un 22'nci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen durumların oluşması halinde kullanılabilir.

Kamu İhale Kanunu'nun 22'nci maddesinin birinci fıkrasının d bendinde;

“Büyükşehir belediyesi sınırları dahilinde bulunan idarelerin onbeş milyar, diğer idarelerin beşmilyar Türk Lirasını aşmayan ihtiyaçları ile temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılacak konaklama, seyahat ve işeye ilişkin alımlar.” hükmü yer almaktadır.

Mevzuat hükmünde belirtilen parasal sınırlar Kamu İhale Tebliği'leri ile her yıl güncellenmektedir. Büyükşehir belediyesi sınırları içinde yer alan idareler için uygulanacak sınır; 2017/1 tebliğ numaralı Kamu İhale Tebliği ile 01.02.2017-31.01.2018 tarihleri arasında 58.555,00 TL (Ellisekizbinbeşyüzellibeş Türk Lirası), 2018/1 tebliğ numaralı Kamu İhale Tebliği ile 01.02.2018-31.01.2019 tarihleri arasında 67.613,00 TL (Altmışyedibinaltıyüzonuç Türk Lirası) olarak belirlenmiştir.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin 22.5.1.2'nci maddesinde ise;

“Ayrıca, 4734 sayılı Kanununun 19 uncu maddesine göre açık ihale usulü ile temini gereken ihtiyacın, Kanununun 22 nci maddesinin (d) bendi için öngörülen parasal sınırların altında kalacak şekilde, adet bazında veya aynı ihale konusu içinde yer alabilecek nitelikteki mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinin, kalemlere veya gruplara bölünmek suretiyle aynı Kanununun 22 nci maddesinin (d) bendine göre temini, 4734 sayılı Kanunun temel ilkelerine aykırılık teşkil ettiğinden, bu yönde uygulamaların sorumluluk doğuracağı hususuna dikkat edilmesi gereklidir.” denilmektedir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri ve açıklamalar uyarınca, idarelerin ihtiyaçlarını karşılamak için temel ihale usulü olan açık ihale usulünü veya belli istekliler arasında ihale usulünü kullanması gerekmektedir. Diğer alım yöntemlerinin kullanılmasına ilişkin olarak Kanun'un ilgili maddelerinde belirtilen özel şartların oluşması zorunludur. Kanun'un 22'nci maddesinin d bendi çerçevesinde yapılan alımlar nispeten küçük ve günlük ihtiyaç niteliğinde olan veya planlanamayan ihtiyaçların hızlı bir şekilde karşılanması amacıyla kullanılmaktadır. Kanun'un 22'nci maddesinin d bendinde belirtilen sınırların altında kalınarak aynı nitelikteki malların belirli dönemlerde adı geçen madde hükümleriyle alınması Kanun'un temel ilkelerine aykırılık teşkil etmektedir.

Yapılan incelemede, yıl boyunca ya da yıl içinde belirli dönemlerde aynı nitelikte mal alımlarının olduğu ve aşağıdaki tabloda KDV hariç toplam maliyetlerinin gösterildiği bu alımların temel ihale usulleri ile yapılabilecek olmasına rağmen doğrudan temin limitinin altında kalmak amacıyla parçalara bölünerek temin edildiği görülmüştür. Belediyenin ihtiyacı planlanabilen ve yıl içinde belirli dönemler itibariyle gerçekleştirilen mal ve malzeme alımlarının Kanun'un temel ihale usulleriyle yapılması gerektiği düşünülmektedir.

Tablo 9: Yıl İçinde Doğrudan Temin Yöntemi ile Yapılmış Aynı Nitelikteki Alımlar ve Toplam Tutarları (TL)

Mal ve Malzeme Alımının Niteliği	Mal ve Malzeme Alımının Toplam Tutarı
Demir alımları	129.974,10
Temizlik Malzemesi Alımı	450.027,90
Bitki, çiçek, gübre alımları	638.780,00
Bahçe malzemesi alımları	153.892,00
VHF anons alıcısı hoparlör	130.470,00
Kereste alımları	222.914,28
Muhtelif hırdavat malzemesi alımı (Aynı firmadan)	174.157,56
Büro malzemesi alımı	182.366,82

Kamu idaresi cevabında; “Belediyemiz farklı birimlerince ancak aynı nitelikli malzeme alımlarının yıl içerisinde ihale yapılmak suretiyle alımının gerçekleştirilmesi gerektiği tespit edilmiştir.

Söz konusu alımlara ilişkin mal, malzeme ve hizmetlerin tespitinin bütçe döneminde ayrıntılı bir şekilde harcama birimlerince tespiti yapıлып, bilgilerin konsolide edilip Kamu İhale Kanunu 22’inci maddesi ve Kamu İhale Genel Tebliği 22’inci maddesi hükümleri çerçevesinde ihale usulü ile alımı yapılması için gerekli planlama yapılacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından söz konusu mal ve malzeme alımlarının bütçe yılı içerisinde ayrıntılı olarak harcama birimleri tarafından tespit edileceği ve mevzuat hükümleri çerçevesinde alımların ihale usulleri ile yapılmasının planlanacağı ifade edilmiş

olup yıl içerisinde belirli dönemlerde yapılan ve planlanabilir olan aynı nitelikteki mal ve malzeme alımlarının 4734 sayılı Kanun'da belirtilen temel ihale usulleriyle yapılması gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 22: Belediye Kanunu'nun 75'inci Maddesine Aykırı Olarak Bedelsiz Taşınmaz Tahsisi Yapılması

Belediye tarafından tahsis yapılabilecek kamu idareleri arasında sayılmayan şirketlere tahsis işleminin yapıldığı görülmüştür.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Diğer kuruluşlarla ilişkiler" başlıklı 75'inci maddesinde, belediyelerin belediye meclis kararı üzerine kendisine ait taşınmazları, asli görev ve hizmetlerinde kullanılmak üzere mahalli idareler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarına süresi 25 yılı geçmemek üzere tahsis edebileceği belirtilmiştir. Dolayısıyla belediyeler yalnızca kamu kurum veya kuruluşlarına taşınmaz tahsisi yapabilecektir.

Belediye tarafından Ankara Büyükşehir Belediyesi, Akyurt İlçe Emniyet Müdürlüğü, Akyurt İlçe Müftülüğü gibi kamu kurum veya kuruluşlarına mevzuata uygun olarak çeşitli taşınmaz tahsisleri yapılmıştır. Ancak, Ankara genelinde elektrik ve doğal gaz dağıtım yetkisine sahip olan iki anonim şirkete kamu kurum veya kuruluşu niteliği taşımasına rağmen Belediye Kanunu'nun 75'inci maddesi uyarınca taşınmaz tahsisi yapıldığı tespit edilmiştir.

4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu'nun "Diğer hükümler" başlıklı 12'nci maddesinde; doğal gazın üretimi, iletimi, dağıtım, toptan satışı, ithali, ihracı, ticareti ve depolanması fonksiyonlarını yürütmek üzere kurulmuş özel hukuk tüzel kişilerinin, faaliyetleri ile ilgili olarak kamuya ait araziler üzerinde, mülkiyetin gayri ayni hak tesisini ve bu arazilerin kiralanmasını talep edebileceği belirtilmiştir. Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunun uygun görüşü doğrultusunda kamu kurumları intifa, irtifak, üst hakkı veya uzun süreli kiralama yoluyla taşınmazlarını doğal gaz dağıtım şirketlerine kullanabilirler. Bu şekilde elde edilecek hakkın bir bedel karşılığında verileceği ve ödeme yükümlülüğünün tüzel kişiye ait olduğu 4646 sayılı Kanun'la hüküm altına alınmıştır. Kanun, özü itibariyle kamu kurum veya kuruluşlarına ait arazilerin bir bedel karşılığında doğal gaz dağıtım şirketlerine kullanılmasını amaçlamaktadır.

6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'nun 19'uncu maddesinde, piyasada elektrik üretim veya dağıtım faaliyetinde bulunan lisans veya ön lisans sahibi özel hukuk tüzel

kişilerinin, faaliyetleri ile ilgili olarak Hazinesinin mülkiyetindeki veya Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki taşınmazlar üzerinde irtifak hakkı tesisi, kullanma izni verilmesi veya kiralama yapılabilmesi isteklerinde bulunabilecekleri hükmüne yer verilmiştir. Bu şirketlerin faaliyetleri ile ilgili başka bir kamu kurum veya kuruluşuna ait taşınmazın gerektiği durumda bu taşınmazın öncelikle dağıtım faaliyetlerinde bulunan firmalar için TEDAŞ tarafından kamulaştırılacağı, kamulaştırma bedelini ise lisans veya ön lisans sahibi özel hukuk tüzel kişilerinin ödeyeceği Kanun'un aynı maddesinde belirtilmiştir. Açıklamalardan anlaşılacağı üzere, kamu kurum veya kuruluşlarına ait taşınmazların piyasada faaliyet gösteren elektrik dağıtım şirketlerine bedelsiz olarak tahsis edilmesi mümkün görünmemektedir.

Yukarıdaki açıklamalar birlikte değerlendirildiğinde, Belediyenin özel şirketlere yapmış olduğu tahsis işlemlerinin Belediye Kanunu'nun 75'inci maddesinde belirtilen hükme uygun olmadığı görülmektedir. Denetlenen kamu idaresi tarafından bu taşınmazların tahsis işlemlerinin iptal edilerek belirlenecek bedel karşılığında kiralama, üst hakkı vb bir yolla kullandırılmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Belediyelerde tahsis konusu 5393 sayılı Belediye Kanunu 75'inci madde (d) bendinde “Kendilerine ait taşınmazları, aslî görev ve hizmetlerinde kullanılmak üzere bedelli veya bedelsiz olarak mahallî idareler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarına devredebilir veya süresi yirmi beş yılı geçmemek üzere tahsis edebilir. Bu taşınmazlar aynı kuruluşlara kiraya da verilebilir. Bu taşınmazların, tahsis amacı dışında kullanılması hâlinde, tahsis işlemi iptal edilir. Tahsis süresi sonunda, aynı esaslara göre yeniden tahsis mümkündür” hükmü yer almaktadır. Belediyemizce elektrik ve doğal gaz dağıtımını yapan kamu kurumu olmayan Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre faaliyet de bulunan şirketlere yapılan tahsisler tekrar değerlendirilecek olup ilgili firmalar üzerinde 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerine göre gerekli gelir getirici işlemler tesis edilecektir.” denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından kamu kurumu olmayan şirketlere yapılan tahsislerin tekrardan değerlendirileceği ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'na göre gelir getirici işlemlerin tesis edileceği ifade edilmiş olup Belediyenin yapmış olduğu bu tahsis işlemlerinin mevzuata uygun olmadığı değerlendirilmektedir.

BULGU 23: Asansör Muayene Kuruluşundan Alınması Gereken Periyodik Kontrol Ücreti Payının Belirlenmemesi

Belediye ile ilgili firma arasında yapılan ve konusu Belediye sınırları içerisindeki asansörlerin periyodik bakımının yapılması olan protokolde Belediyeye aktarılacak paya ilişkin bir hüküm bulunmadığı görülmüştür.

İl sınırları içerisindeki hizmete sunulan asansörlerin tescil ve periyodik kontrolleri, 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Belediyelerin yetkileri ve imtiyazları" başlıklı 15'inci maddesinin (s) bendinde yer alan;

"Belediye sınırları içerisinde, yapı ruhsatı veya yapı kullanma izni hangi idare tarafından verilmiş olursa olsun, hizmete sunulacak olan asansörlerin tescilini yapmak, ilgili teknik mevzuat çerçevesinde yıllık periyodik kontrollerini yapmak ya da yetkilendirilmiş muayene kuruluşları aracılığıyla yaptırmak, gerekli hâllerde asansörleri hizmet dışı bırakmak." hükmü gereğince belediyelerin yetkisindedir.

Asansör İşletme, Bakım ve Periyodik Kontrol Yönetmeliği'nin "Periyodik kontrol ücreti" başlıklı 20'nci maddesinin 2'nci fıkrasında;

"A tipi muayene kuruluşu, bina sorumlusundan ve/veya asansör yapıtırcısından tahsil edeceği periyodik kontrol ücretinin azami % 10'unu, protokol yapacağı ilgili idareye aktarır. Periyodik kontrol ücretinin ilgili idareye aktarılacak kısmı, ilgili idarenin karar organı tarafından belirlenir ve taraflar arasında imzalanacak protokolde yer alır." denilmektedir.

Yönetmelik hükmüne göre, söz konusu A tipi muayene kuruluşunun tahsil edeceği periyodik kontrol ücretinin azami %10'una kadar bir pay Belediyenin karar organı tarafından belirlenerek Belediyeye aktarılacaktır. Dolayısıyla azami olarak belirtilen bu oranın %10 veya daha altı belirlenmesi kararı Belediye Meclisine bırakılmıştır.

Yapılan incelemede, Belediye Meclis kararı alınmadan 02.04.2018 tarihinde ilgili şirket ile yapılan protokolün "Periyodik Kontrol Ücreti ve Kontrol Ücretinin Tahsili" başlıklı 6'ncı maddesine;

"Periyodik Kontrol Ücreti;

Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından yayınlanan Asansör İşletme, Bakım ve Periyodik Kontrol Yönetmeliğince belirlenen Taban Ücretler olup ve bu ücret her yıl Vergi

Usul Kanunu hükümleri uyarınca tespit ve ilan olunan yeniden değerlendirme oranında ilgili yıl için belirlenerek ve ek protokol ile yayınlanır.

Takip Kontrol Ücreti;

İlk takip kontrollerinden ücret alınmayacaktır. Daha sonraki takip kontrollerinden 100 TL + KDV tutarında ücret alınacaktır.”

hükmü konulmuş olmasına rağmen Belediyeye aktarılacak paya ilişkin bir ücret belirlenmediği görülmüştür. Yukarıda belirtilen mevzuat hükmü uyarınca A tipi muayene kuruluşunun tahsil edeceği periyodik kontrol ücretinin azami %10'una kadar Belediyeye aktarılacak tutara ilişkin bir meclis kararı alınması ve bu payın Belediyeye aktarılması gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Asansör İşletme, Bakım ve Periyodik Kontrol Yönetmeliği kapsamında Belediyemiz sınırları içerisinde asansörlerin periyodik bakımlarının yapılmasına ilişkin protokol mevcut olup, aynı yönetmeliğin “Periyodik kontrol ücreti” başlıklı 20'nci maddesi 2'nci fıkrası hükümlerine göre belirlenen sınırlar dahilinde imzalanan protokol maddeleri içerisinde ücretlendirme ile ilgili hüküm bulunmadığından, belediye meclisine yazılmak üzere gerekli ücret tarifesi belirlenip firma ile ek protokol işlemleri tesis edilecektir.” denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından asansör periyodik bakım ücretlerine ilişkin idare payının tahsil edilebilmesine ilişkin gerekli işlemlerin yapılarak ek bir protokol hazırlanacağı belirtilmiş olmakla birlikte 2018 yılı içerisinde söz konusu idare payı alınmamıştır.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<http://www.sayistay.gov.tr>

9. EKLER

EK 1: KAMU İDARESİ TARAFINDAN SUNULAN MALİ TABLOLAR

01.01.2018-31.12.2018 TARİHLİ BİLANÇO

AKTİF				PASİF					
	2018 CARİ YIL	2017 YILI	2016 YILI		2018 CARİ YIL	2017 YILI	2016 YILI		
	TL	TL	TL		TL	TL	TL		
1	DÖNEN VARLIKLAR	54.267.348,41 ₺	47.156.771,41 ₺	37.920.043,92 ₺	3	KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	1.144.985,49 ₺	973.785,92 ₺	705.337,40 ₺
10	HAZIR DEĞERLER	24.240.987,98 ₺	22.128.909,23 ₺	18.620.070,35 ₺	33	EMANET YABANCI KAYNAKLAR	809.565,00 ₺	707.167,55 ₺	464.651,58 ₺
100	KASA HESABI	0,00 ₺	2.400,00 ₺	0,00 ₺	330	ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	135.645,00 ₺	72.135,00 ₺	75.305,00 ₺
102	BANKA HESABI	24.592.933,49 ₺	22.194.429,67 ₺	18.617.871,22 ₺	333	EMANETLER HESABI	673.920,00 ₺	635.032,55 ₺	389.346,58 ₺
103	VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ HESABI (-)	(450.089,18 ₺)	(73.044,59 ₺)	(395,83 ₺)	36	ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	335.419,89 ₺	266.617,77 ₺	240.685,22 ₺
109	BANKA KREDİ KARTLARINDAN ALACAKLAR HESABI	98.143,67 ₺	5.124,15 ₺	2.594,96 ₺	360	ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI	144.994,38 ₺	106.136,44 ₺	116.426,52 ₺
12	FAALİYET ALACAKLARI	10.052.921,77 ₺	8.039.697,15 ₺	6.025.396,54 ₺	361	ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI	103.760,43 ₺	69.453,70 ₺	54.218,72 ₺
120	GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI	4.694.189,63 ₺	3.140.670,40 ₺	1.339.659,55 ₺	362	FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TAHSİ	77.025,16 ₺	81.387,81 ₺	60.400,16 ₺
121	GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR HESABI	3.819.245,71 ₺	3.678.198,14 ₺	3.284.181,35 ₺	363	KAMU İDARELERİ PAYLARI HESABI	9.639,92 ₺	9.639,82 ₺	9.639,82 ₺
122	GELİRLERDEN TEÇİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR HESABI	169.079,50 ₺	17.927,64 ₺	149.516,33 ₺	39	DİĞER KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR HESABI	0,60 ₺	0,60 ₺	0,60 ₺
127	DİĞER FAALİYET ALACAKLARI HESABI	1.370.406,93 ₺	1.202.900,97 ₺	1.252.039,31 ₺	397	SAYIM FAZLALARI HESABI	0,60 ₺	0,60 ₺	0,60 ₺
14	DİĞER ALACAKLAR	404.253,58 ₺	598.277,24 ₺	385.487,68 ₺	4	UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	4.293.397,80 ₺	4.839.091,00 ₺	4.672.634,39 ₺
140	KİŞİLERDEN ALACAKLAR HESABI	404.253,58 ₺	598.277,24 ₺	385.487,68 ₺	47	BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	4.293.397,80 ₺	4.839.091,00 ₺	4.672.634,39 ₺
15	STOKLAR	99.785,30 ₺	99.785,30 ₺	49.358,00 ₺	472	KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	4.293.397,80 ₺	4.839.091,00 ₺	4.672.634,39 ₺
150	İLK MADDE VE MALZEME HESABI	99.785,30 ₺	99.785,30 ₺	49.358,00 ₺	5	ÖZ KAYNAKLAR	146.537.855,63 ₺	139.880.699,09 ₺	126.860.216,19 ₺
16	ÖN ÖDEMELER	8.563,26 ₺	8.563,26 ₺	8.851,45 ₺	50	NET DEĞER	124.703.979,60 ₺	121.801.039,47 ₺	105.982.105,79 ₺
160	İŞ AVANS VE KREDİLERİ HESABI	0,00 ₺	0,00 ₺	288,19 ₺	500	NET DEĞER HESABI	124.703.979,60 ₺	121.801.039,47 ₺	105.982.105,79 ₺
162	BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER HESABI	8.560,95 ₺	8.560,95 ₺	8.560,95 ₺	57	GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	22.606.275,78 ₺	24.088.912,17 ₺	17.500.221,12 ₺
165	MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN AVANS VE KREDİLER HESABI	2,31 ₺	2,31 ₺	2,31 ₺	570	GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI HESABI	22.606.275,78 ₺	24.088.912,17 ₺	17.500.221,12 ₺
19	DİĞER DÖNEN VARLIKLAR	19.460.836,52 ₺	16.281.539,23 ₺	12.830.879,90 ₺	58	GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	(6.824.317,29 ₺)	(6.824.317,29 ₺)	(6.824.317,29 ₺)
190	DEVREDEN KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI	19.460.836,52 ₺	16.281.539,23 ₺	12.822.751,50 ₺	580	GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI HESABI (-)	(6.824.317,29 ₺)	(6.824.317,29 ₺)	(6.824.317,29 ₺)
191	İNDİRİLECEK KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI	0,00 ₺	0,00 ₺	8.128,40 ₺	59	DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	6.051.917,54 ₺	815.064,74 ₺	10.202.206,57 ₺
2	DURAN VARLIKLAR	97.708.890,51 ₺	98.536.804,60 ₺	89.651.350,69 ₺	590	DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUÇU HESABI	6.051.917,54 ₺	815.064,74 ₺	10.202.206,57 ₺
22	FAALİYET ALACAKLARI	2.738.988,54 ₺	1.656.174,52 ₺	1.652.772,11 ₺	6	FAALİYET HESAPLARI	0,00 ₺	0,00 ₺	(4.666.793,37 ₺)
220	GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI	98.532,53 ₺	357.659,65 ₺	73.266,04 ₺	69	FAALİYET SONUÇLARI	0,00 ₺	0,00 ₺	(4.666.793,37 ₺)
222	GELİRLERDEN TEÇİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR HESABI	2.640.456,01 ₺	1.298.514,87 ₺	1.579.506,07 ₺	698	ENFLASYON DÜZELTMESİ HESABI	0,00 ₺	0,00 ₺	(4.666.793,37 ₺)
24	MALİ DURAN VARLIKLAR	4.093.988,92 ₺	4.370.238,92 ₺	1.923.363,92 ₺					
240	MALİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI	607.738,92 ₺	607.738,92 ₺	607.738,92 ₺					
241	MAL VE HİZMET ÜRETEN KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER	3.886.250,00 ₺	3.762.500,00 ₺	1.315.625,00 ₺					
247	SERMAYE TAHHÜTLERİ HESABI (-)	(400.000,00 ₺)	0,00 ₺	0,00 ₺					
25	MADDİ DURAN VARLIKLAR	90.875.913,05 ₺	92.510.391,16 ₺	86.075.214,66 ₺					
250	ARAZİ VE ARSALAR HESABI	48.114.133,14 ₺	51.700.066,39 ₺	47.972.861,26 ₺					
251	YERALTI VE YERÜSTÜ DÜZENLERİ HESABI	12.533.532,46 ₺	11.830.145,46 ₺	11.652.676,31 ₺					
252	BİNALAR HESABI	29.191.733,52 ₺	26.326.317,20 ₺	25.959.502,20 ₺					
253	TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI	2.240.548,17 ₺	1.951.348,17 ₺	1.938.574,44 ₺					
254	TAŞITLAR HESABI	2.024.699,12 ₺	1.892.985,22 ₺	1.848.069,96 ₺					
255	DEMİRBAŞLAR HESABI	2.812.107,23 ₺	2.561.433,95 ₺	2.075.468,50 ₺					
257	BİRİKİMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	(11.382.086,98 ₺)	(10.532.645,03 ₺)	(8.994.382,92 ₺)					
258	YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR HESABI	5.341.246,39 ₺	6.780.739,80 ₺	3.622.444,91 ₺					
26	MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	0,00 ₺	0,00 ₺	0,00 ₺					
260	HAKLAR HESABI	493.550,17 ₺	476.267,17 ₺	471.767,17 ₺					

AKTİF		2018 CARİ YIL	2017 YILI	2016 YILI	PASİF		2018 CARİ YIL	2017 YILI	2016 YILI
		TL	TL	TL			TL	TL	TL
268	BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	(493.550,17 ₺)	(476.267,17 ₺)	(471.767,17 ₺)					
AKTİF TOPLAMI		151.976.238,92 ₺	145.693.576,01 ₺	127.571.394,61 ₺	PASİF TOPLAMI		151.976.238,92 ₺	145.693.576,01 ₺	127.571.394,61 ₺
9	NAZIM HESAPLAR	17.307.626,59 ₺	27.957.782,26 ₺	10.963.444,21 ₺	9	NAZIM HESAPLAR	17.307.626,59 ₺	27.957.782,26 ₺	10.963.444,21 ₺
90	ÖDENEK HESAPLARI	9.923.585,58 ₺	7.722.275,53 ₺	3.949.374,07 ₺	90	ÖDENEK HESAPLARI	9.923.585,58 ₺	7.722.275,53 ₺	3.949.374,07 ₺
900	GÖNDERİLECEK BÜTÇE ÖDENEKLERİ HESABI	9.923.585,58 ₺	7.722.275,53 ₺	3.949.374,07 ₺	901	BÜTÇE ÖDENEKLERİ HESABI	49.188.443,06 ₺	44.581.742,71 ₺	35.735.652,52 ₺
91	NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMET HESAP	2.231.593,00 ₺	2.279.100,00 ₺	1.169.490,00 ₺	905	ÖDENEKLİ GİDERLER HESABI	(39.264.857,48 ₺)	(36.859.467,18 ₺)	(31.786.278,45 ₺)
910	ALINAN TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	2.231.593,00 ₺	2.279.100,00 ₺	1.169.490,00 ₺	91	NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMET HESAP	2.231.593,00 ₺	2.279.100,00 ₺	1.169.490,00 ₺
92	TAAHHÜT HESAPLARI	5.152.448,01 ₺	17.956.406,73 ₺	5.844.580,14 ₺	911	ALINAN TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ HESABI	2.231.593,00 ₺	2.279.100,00 ₺	1.169.490,00 ₺
920	GİDER TAAHHÜTLERİ HESABI	5.152.448,01 ₺	17.956.406,73 ₺	5.844.580,14 ₺	92	TAAHHÜT HESAPLARI	5.152.448,01 ₺	17.956.406,73 ₺	5.844.580,14 ₺
					921	GİDER TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI	5.152.448,01 ₺	17.956.406,73 ₺	5.844.580,14 ₺
NAZIM AKTİF TOPLAMI		17.307.626,59 ₺	27.957.782,26 ₺	10.963.444,21 ₺	NAZIM PASİF TOPLAMI		17.307.626,59 ₺	27.957.782,26 ₺	10.963.444,21 ₺
GENEL TOPLAM		169.283.865,51 ₺	173.651.358,27 ₺	138.534.838,82 ₺	GENEL TOPLAM		169.283.865,51 ₺	173.651.358,27 ₺	138.534.838,82 ₺

**01.01.2018-31.12.2018 TARİHLİ
FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU**

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap				GİDERİN TÜRÜ	2016 Yılı	2017 Yılı	2018 Cari Yılı	Hesap Kodu	Yardımcı Hesap				GELİRİN TÜRÜ	2016 Yılı	2017 Yılı	2018 Cari Yılı
	Kod.1	Kod.2	Kod.3	Kod.4		TL	TL	TL		Kod.1	Kod.2	Kod.3	Kod.4		TL	TL	TL
630					GİDERLER HESABI	23.409.533,29	28.300.892,79	31.737.125,47	600					GELİRLER HESABI	34.340.139,47	29.115.957,53	37.789.043,01
630	01				Personel Giderleri	6.783.782,38	6.803.235,12	7.740.744,91	600	01				Vergi Gelirleri	13.743.485,88	16.885.763,38	19.572.319,61
630	01	01			Memurlar	2.571.981,12	2.746.275,68	3.271.956,32	600	01	02			Mülkiyet Üzerinden Alınan Vergiler	9.046.824,84	10.228.828,63	12.455.681,66
630	01	01	01		Temel Maaşlar	1.234.773,11	1.339.612,08	1.243.044,45	600	01	02	09		Mülkiyet Üzerinden Alınan Diğer Vergiler	9.046.824,84	10.228.828,63	12.455.681,66
630	01	01	01	01	Temel Maaşlar	1.234.773,11	585.483,73	178.791,80	600	01	02	09	51	Bina Vergisi	4.484.173,74	5.764.554,63	6.628.674,05
630	01	01	01	02	Taban Aylığı	0,00	754.128,35	1.064.252,65	600	01	02	09	52	Arsa Vergisi	3.937.276,99	3.841.837,49	5.194.837,97
630	01	01	02		Zamlar ve Tazminatlar	389.230,87	425.826,52	592.050,48	600	01	02	09	53	Arazi Vergisi	420.438,14	361.823,71	332.865,39
630	01	01	02	01	Zamlar ve Tazminatlar	389.230,87	425.826,52	592.050,48	600	01	02	09	54	Çevre Temizlik Vergisi	204.935,97	260.612,80	299.304,25
630	01	01	03		Ödenekler	472.095,02	516.037,36	747.082,59	600	01	03			Dahilde Alınan Mal ve Hizmet Vergileri	893.592,98	1.919.324,14	2.402.356,63
630	01	01	03	01	Ödenekler	472.095,02	516.037,36	747.082,59	600	01	03	02		Özel Tüketim Vergisi	860.637,32	1.889.067,35	2.342.933,82
630	01	01	04		Sosyal Haklar	418.483,50	405.369,28	605.439,80	600	01	03	02	51	Haberleşme Vergisi	15.238,77	16.967,26	24.678,21
630	01	01	04	01	Sosyal Haklar	418.483,50	405.369,28	605.439,80	600	01	03	02	52	Elektrik ve Hava Gazı Tüketim Vergisi	845.398,55	1.872.100,09	2.318.255,61
630	01	01	05		Ek Çalışma Karşılıkları	40.612,00	42.140,00	64.800,00	600	01	03	09		Dahilde Alınan Diğer Mal ve Hizmet Vergileri	32.955,66	30.256,79	59.422,81
630	01	01	05	01	Ek Çalışma Karşılıkları	40.612,00	42.140,00	64.800,00	600	01	03	09	51	Eğlence Vergisi	0,00	2.490,80	34.528,61
630	01	01	06		Ödül ve İkramiyeler	16.786,62	17.290,44	19.539,00	600	01	03	09	52	Yangın Sigortası Vergisi	6.111,46	1.686,79	0,00
630	01	01	06	01	Ödül ve İkramiyeler	16.786,62	17.290,44	19.539,00	600	01	03	09	53	İlan ve Reklam Vergisi	26.844,20	26.079,20	24.094,20
630	01	02			Sözleşmeli Personel	68.379,50	113.779,23	157.432,74	600	01	06			Harçlar	3.803.052,06	4.737.608,61	4.714.277,32
630	01	02	01		Ücretler	57.853,38	95.770,26	122.670,78	600	01	06	09		Diğer Harçlar	3.803.052,06	4.737.608,61	4.714.277,32
630	01	02	01	01	657 S.K. 4/B Sözleşmeli Personel Ücretleri	57.853,38	95.770,26	122.670,78	600	01	06	09	51	Bina İnşaat Harcı	2.754.608,00	2.576.778,00	2.861.247,00
630	01	02	03		Ödenekler	8.994,56	17.265,28	33.565,80	600	01	06	09	52	Hayvan Kesimi Muayene ve Denetim Harcı	73.527,91	12.521,76	0,00
630	01	02	03	01	657 S.K. 4/B Sözleşmeli Personel Ödenekleri	8.994,56	17.265,28	33.565,80	600	01	06	09	53	İşgal Harcı	3.560,00	17.250,00	1.795,00
630	01	02	04		Sosyal Haklar	1.531,56	743,69	1.196,16	600	01	06	09	54	İşyeri Açma İzni Harcı	97.545,00	302.269,00	123.833,00
630	01	02	04	01	657 S.K. 4/B Sözleşmeli Personel Sosyal Hakları	1.531,56	743,69	1.196,16	600	01	06	09	57	Tatil Günlerinde Çalışma Ruhsatı Harcı	71.300,00	33.050,00	0,00
630	01	03			İşçiler	3.704.567,41	3.468.381,09	3.789.875,03	600	01	06	09	58	Tellalılık Harcı	0,00	739,50	7.647,60
630	01	03	01		Ücretler	2.074.953,47	2.209.235,61	2.236.339,46	600	01	06	09	60	Yapı Kullanma İzni Harcı	424.551,00	890.441,00	787.453,00
630	01	03	01	01	Sürekli İşçilerin Ücretleri	2.074.953,47	2.209.235,61	2.236.339,46	600	01	06	09	99	Diğer Harçlar	377.960,15	904.559,35	932.301,72
630	01	03	02		İhbar ve Kıdem Tazminatları	271.101,49	0,00	0,00	600	01	09			Başka Yerde Sınıflandırılmayan Vergiler	16,00	2,00	4,00
630	01	03	02	01	Sürekli İşçilerin İhbar ve Kıdem Tazminatları	271.101,49	0,00	0,00	600	01	09	01		Kaldırılan Vergi Artıkan	16,00	2,00	4,00
630	01	03	03		Sosyal Haklar	690.917,09	688.487,81	941.490,77	600	01	09	01	01	Kaldırılan Vergi Artıkan	16,00	2,00	4,00
630	01	03	03	01	Sürekli İşçilerin Sosyal Hakları	690.917,09	688.487,81	941.490,77	600	03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	1.214.596,99	1.764.954,64	2.307.472,13
630	01	03	04		Fazla Mesailer	18.573,82	19.666,64	23.454,97	600	03	01			Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	705.889,08	888.921,77	1.116.441,09

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap				GİDERİN TÜRÜ	2016 Yılı	2017 Yılı	2018 Cari Yılı	Hesap Kodu	Yardımcı Hesap				GELİRİN TÜRÜ	2016 Yılı	2017 Yılı	2018 Cari Yılı
	Kod.1	Kod.2	Kod.3	Kod.4		TL	TL	TL		Kod.1	Kod.2	Kod.3	Kod.4		TL	TL	TL
630	01	03	04	01	Sürekli İşçilerin Fazla Mesalleri	18.573,82	19.666,64	23.454,97	600	03	01	01	Mal Satış Gelirleri	89.300,00	170.190,00	107.220,00	
630	01	03	05		Ödül ve İkramiyeler	648.987,04	550.813,28	588.124,83	600	03	01	01	Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	89.300,00	170.190,00	107.220,00	
630	01	03	05	01	Sürekli İşçilerin Ödül ve İkramiyeleri	648.987,04	550.813,28	588.124,83	600	03	01	01	Diğer Mal Satış Gelirleri	0,00	0,00	0,00	
630	01	03	09		Diğer Ödemeler	34,50	177,75	465,00	600	03	01	02	Hizmet Gelirleri	616.589,08	718.731,77	1.009.221,09	
630	01	03	09	01	Sürekli İşçilerin Diğer Ödemeleri	34,50	177,75	465,00	600	03	01	02	Muayene, denetim ve kontrol ücretleri	17.510,00	113.005,00	48.855,00	
630	01	05			Diğer Personel	438.854,35	474.799,12	521.480,82	600	03	01	02	Sosyal Tesis İşletme Gelirleri	0,00	400,00	0,00	
630	01	05	01		Ücret ve Diğer Ödemeler	438.854,35	474.799,12	521.480,82	600	03	01	02	İhale İlan Yayın Geliri	0,00	0,00	2.566,50	
630	01	05	01	51	Belediye Başkanına Yapılan Ödemeler	163.276,03	197.506,75	185.285,92	600	03	01	02	Ekonomik Hizmetlere İlişkin Gelirler	770,00	300,00	1.650,00	
630	01	05	01	52	Belediye Meclis Üyelerine Yapılan Ödemeler	275.578,32	277.292,37	336.194,90	600	03	01	02	Ulaştırma Hizmetlerine İlişkin Gelirler	0,10	0,00	0,00	
630	02				Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	1.112.220,51	1.154.845,96	1.268.249,05	600	03	01	02	Diğer hizmet gelirleri	598.308,98	605.026,77	956.149,59	
630	02	01			Memurlar	368.088,16	385.102,46	454.376,16	600	03	05		Kurumlar Karları	0,00	565,87	0,00	
630	02	01	06		Sosyal Güvenlik Kurumuna	368.088,16	385.102,46	454.376,16	600	03	05	09	Diğer kurumlar karları	0,00	565,87	0,00	
630	02	01	06	01	Sosyal Güvenlik Primi Ödemeleri	337.063,54	343.176,28	397.671,75	600	03	05	09	Diğer kurumlar karları	0,00	565,87	0,00	
630	02	01	06	02	Sağlık Primi Ödemeleri	31.024,62	41.926,18	56.704,41	600	03	06		Kira Gelirleri	451.455,58	287.663,76	602.769,53	
630	02	02			Sözleşmeli Personel	7.046,29	14.774,18	20.090,06	600	03	06	01	Taşınmaz Kiraları	429.562,62	260.958,65	573.604,70	
630	02	02	06		Sosyal Güvenlik Kurumuna	7.046,29	14.774,18	20.090,06	600	03	06	01	03	Sosyal Tesis Kira Gelirleri	188.031,54	132.419,66	157.252,00
630	02	02	06	01	Sosyal Güvenlik Primi Ödemeleri	4.931,47	10.389,66	11.952,88	600	03	06	01	99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	241.531,08	128.538,99	416.352,70
630	02	02	06	02	Sağlık Primi Ödemeleri	2.114,82	4.384,52	8.137,18	600	03	06	02		Taşınır Kiraları	21.892,96	26.705,11	29.164,83
630	02	03			İşçiler	719.234,08	735.241,99	787.158,61	600	03	06	02	01	Taşınır Kira Gelirleri	21.892,96	26.705,11	29.164,83
630	02	03	04		İşsizlik Sigortası Fonuna	62.689,68	63.933,39	68.449,94	600	03	09		Diğer Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	57.252,33	587.803,24	588.261,51	
630	02	03	04	01	İşsizlik Sigortası Fonuna	62.689,68	63.933,39	68.449,94	600	03	09	09	Diğer Gelirler	57.252,33	587.803,24	588.261,51	
630	02	03	06		Sosyal Güvenlik Kurumuna	656.544,40	671.308,60	718.708,67	600	03	09	09	99	Diğer Çeşitli Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	57.252,33	587.803,24	588.261,51
630	02	03	06	01	Sosyal Güvenlik Primi Ödemeleri	484.085,93	485.345,13	477.433,68	600	04			Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	19.810,40	50.000,00	873.826,43	
630	02	03	06	02	Sağlık Primi Ödemeleri	172.458,47	185.963,47	241.274,99	600	04	02		Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	19.810,40	50.000,00	0,00	
630	02	05			Diğer Personel	17.851,98	19.727,33	6.624,22	600	04	02	01	Cari	19.810,40	50.000,00	0,00	
630	02	05	06		Sosyal Güvenlik Kurumuna	17.851,98	19.727,33	6.624,22	600	04	02	01	99	Cari nitelikli diğer işler için genel bütçeden alınan	19.810,40	50.000,00	0,00
630	02	05	06	01	Sosyal Güvenlik Primi Ödemeleri	17.851,98	19.727,33	6.624,22	600	04	03		Diğer İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	0,00	0,00	873.826,43	
630	03				Mal Ve Hizmet Alım Giderleri	12.470.492,45	16.945.113,19	19.561.803,41	600	04	03	01	Cari	0,00	0,00	873.826,43	
630	03	01			Üretim Yönelik Mal Ve Malzeme Alımları	3.347.941,13	2.333.950,43	2.047.113,88	600	04	03	01	01	Sosyal Güvenlik Kurumlarından Alınan Bağış ve Yardımlar	0,00	0,00	28.322,73
630	03	01	01		Hammaddeler Alımları	1.670.405,38	1.144.436,35	920.398,12	600	04	03	01	02	Mahalli İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	0,00	0,00	845.503,70
630	03	01	01	01	Hammaddeler Alımları	1.670.405,38	1.144.436,35	920.398,12	600	05			Diğer Gelirler	9.710.003,62	10.153.673,45	13.536.511,13	

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap				GİDERİN TÜRÜ	2016 Yılı	2017 Yılı	2018 Cari Yılı	Hesap Kodu	Yardımcı Hesap				GELİRİN TÜRÜ	2016 Yılı	2017 Yılı	2018 Cari Yılı
	Kod.1	Kod.2	Kod.3	Kod.4		TL	TL	TL		Kod.1	Kod.2	Kod.3	Kod.4		TL	TL	TL
630	03	01	04		Kereste ve Kereste Ürünleri Alımları	422.969,97	88.885,57	194.220,81	600	05	01			Faiz Gelirleri	1.086.361,51	664.445,26	2.467.530,21
630	03	01	04	01	Kereste ve Kereste Ürünleri Alımları	422.969,97	88.885,57	194.220,81	600	05	01	09		Diğer Faizler	1.086.361,51	664.445,26	2.467.530,21
630	03	01	06		Kimyevi Ürün Alımları	46.610,55	5.060,00	85.200,00	600	05	01	09	03	Mevduat Faizleri	1.086.361,51	664.445,26	2.467.530,21
630	03	01	06	01	Kimyevi Ürün Alımları	46.610,55	5.060,00	85.200,00	600	05	02			Kıfı ve Kurumlardan Alınan Paylar	7.514.049,01	8.770.712,32	9.888.124,72
630	03	01	08		Metal Ürünü Alımları	59.685,98	25.000,00	59.866,78	600	05	02	02		Vergi ve Harç Gelirlerinden Alınan Paylar	6.453.337,23	8.051.594,00	8.538.017,02
630	03	01	08	01	Metal Ürünü Alımları	59.685,98	25.000,00	59.866,78	600	05	02	02	51	Merkezi İdare Vergi Gelirlerinden Alınan Paylar	6.260.021,29	7.781.328,67	8.144.264,23
630	03	01	09		Diğer Mal ve Malzeme Alımları	1.148.269,25	1.070.568,51	787.428,17	600	05	02	02	52	Çevre Temizlik Vergisinden Alınan Paylar	193.315,94	270.265,33	393.752,79
630	03	01	09	01	Diğer Mal ve Malzeme Alımları	1.148.269,25	1.070.568,51	787.428,17	600	05	02	04		Kamu Harcamalarına Kabılma Payları	518.274,00	555.463,50	1.092.748,00
630	03	02			Tüketime Yönelik Mal Ve Malzeme Alımları	2.530.752,07	3.872.588,12	4.316.316,38	600	05	02	04	53	Yol Harcamalarına Kabılma Payı	518.264,00	555.463,50	1.091.650,00
630	03	02	01		Kırtasiye ve Büro Malzemesi Alımları	364.442,51	644.937,24	518.983,97	600	05	02	04	99	Diğer Harcamalara Kabılma Payları	10,00	0,00	1.098,00
630	03	02	01	01	Kırtasiye Alımları	15.537,88	62.661,63	59.969,10	600	05	02	08		Mahalli İdarelere Ait Paylar	538.460,01	160.426,40	253.043,62
630	03	02	01	02	Büro Malzemesi Alımları	107.657,13	374.680,41	98.285,02	600	05	02	08	99	Mahalli İdarelere Ait Diğer Paylar	538.460,01	160.426,40	253.043,62
630	03	02	01	03	Periyodik Yayın Alımları	0,00	376,24	3.974,99	600	05	02	09		Diğer Paylar	3.977,77	3.228,42	4.316,08
630	03	02	01	04	Diğer Yayın Alımları	15.250,00	20.466,50	43.979,86	600	05	02	09	99	Diğer Paylar	3.977,77	3.228,42	4.316,08
630	03	02	01	05	Baskı ve Cilt Giderleri	225.997,50	186.752,46	312.775,00	600	05	03			Para Cezaları	1.022.170,07	683.613,99	1.061.295,66
630	03	02	02		Su ve Temizlik Malzemesi Alımları	536.872,38	449.311,50	635.005,97	600	05	03	02		İdari Para Cezaları	79.277,28	61.921,66	76.103,27
630	03	02	02	01	Su Alımları	204.993,21	160.436,54	213.034,87	600	05	03	02	99	Diğer İdari Para Cezaları	79.277,28	61.921,66	76.103,27
630	03	02	02	02	Temizlik Malzemesi Alımları	331.879,17	288.874,96	421.971,10	600	05	03	04		Vergi Cezaları	925.426,75	581.049,76	920.740,21
630	03	02	03		Enerji Alımları	865.616,66	1.687.403,04	1.913.282,93	600	05	03	04	08	6552 sayılı Kanun Kapsamında Geç Ödeme Zammı	0,00	40,82	0,00
630	03	02	03	01	Yakacak Alımları	0,00	174.520,57	92.868,28	600	05	03	04	09	6552 sayılı Kanun Kapsamında TUFU/UFU Tutan	61.278,39	251,35	0,00
630	03	02	03	02	Akaryakıt ve Yağ Alımları	865.616,66	1.082.137,94	1.241.571,10	600	05	03	04	10	6552 sayılı Kanun Kapsamında Katsayı Tutan	53.045,03	299,12	0,00
630	03	02	03	03	Elektrik Alımları	0,00	430.744,53	578.843,55	600	05	03	04	11	6736 sayılı Kanun Kapsamında Geç Ödeme Zammı	0,00	741,83	1.445,19
630	03	02	04		Yiyecek, İçecek ve Yem Alımları	63.390,23	95.340,37	9.882,91	600	05	03	04	12	6736 sayılı Kanun Kapsamında TUFU/UFU Tutan	201.160,41	89,14	4.828,86
630	03	02	04	01	Yiyecek Alımları	6.242,00	67.296,37	1.742,20	600	05	03	04	13	6736 sayılı Kanun Kapsamında Katsayı Tutan	187.366,27	805,61	10.753,39
630	03	02	04	02	İçecek Alımları	57.148,23	28.044,00	8.140,71	600	05	03	04	14	7020 sayılı Kanun Kapsamında Geç Ödeme Zammı	0,00	793,20	226,62
630	03	02	05		Giyim ve Kuşam Alımları	120.886,66	26.697,60	85.042,50	600	05	03	04	15	7020 sayılı Kanun Kapsamında TUFU/UFU Tutan	0,00	37.130,70	0,00
630	03	02	05	01	Giyecek Alımları	42.742,56	10.065,00	36.502,50	600	05	03	04	16	7020 sayılı Kanun Kapsamında Katsayı Tutan	0,00	0,00	765,24
630	03	02	05	02	Spor Malzemeleri Alımları	24.423,00	1.500,00	48.540,00	600	05	03	04	17	7143 sayılı Kanun Kapsamında Geç Ödeme Zammı	0,00	0,00	1.020,86
630	03	02	05	03	Tören Malzemeleri Alımları	1.050,00	15.132,60	0,00	600	05	03	04	18	7143 sayılı Kanun Kapsamında TUFU/UFU Tutan	0,00	0,00	259.404,01
630	03	02	05	90	Diğer Giyim ve Kuşam Alımları	52.671,10	0,00	0,00	600	05	03	04	19	7143 sayılı Kanun Kapsamında Katsayı Tutan	0,00	0,00	194.704,24
630	03	02	06		Özel Malzeme Alımları	0,00	79,43	0,00	600	05	03	04	99	Diğer Vergi Cezaları	422.576,65	540.897,99	447.591,80

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap				GİDERİN TÜRÜ	2016 Yılı	2017 Yılı	2018 Cari Yılı	Hesap Kodu	Yardımcı Hesap				GELİRİN TÜRÜ	2016 Yılı	2017 Yılı	2018 Cari Yılı	
	Kod.1	Kod.2	Kod.3	Kod.4		TL	TL	TL		Kod.1	Kod.2	Kod.3	Kod.4		TL	TL	TL	
630	03	02	06	03	Zirai Malzeme ve İlaç Alımları	0,00	79,43	0,00	600	05	03	09		Diğer Para Cezaları	17.466,04	40.642,57	64.452,18	
630	03	02	09		Diğer Tüketim Mal ve Malzemesi Alımları	579.543,63	968.818,94	1.154.118,10	600	05	03	09	02	Zamanında Ödenmeyen Ücret Gelirlerinden Alınacak Gecikme Zamları	17.466,04	35.361,22	64.452,18	
630	03	02	09	01	Bahçe Malzemesi Alımları ile Yapım ve Bakım Giderleri	514.489,92	888.473,54	936.526,92	600	05	03	09	99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Para Cezaları	0,00	5.281,35	0,00	
630	03	02	09	90	Diğer Tüketim Mal ve Malzemesi Alımları	65.053,71	80.345,40	217.591,18	600	05	09			Diğer Çeşitli Gelirler	87.423,03	34.901,88	119.560,54	
630	03	03			Yolluklar	120.256,15	38.874,73	90.037,85	600	05	09	01		Diğer Çeşitli Gelirler	87.423,03	34.901,88	119.560,54	
630	03	03	01		Yurtiçi Geçici Görev Yollukları	22.083,41	18.874,73	42.037,85	600	05	09	01	01	İrat Kaydedilecek Nakdi Teminatlar	970,00	2.920,00	3.600,00	
630	03	03	01	01	Yurtiçi Geçici Görev Yollukları	22.083,41	18.874,73	42.037,85	600	05	09	01	03	İrat Kaydedilecek Teminat Mektupları	5.300,00	0,00	0,00	
630	03	03	03		Yurtdışı Geçici Görev Yollukları	98.172,74	0,00	0,00	600	05	09	01	05	Para Farkları	12.081,98	345,73	0,00	
630	03	03	03	01	Yurtdışı Geçici Görev Yollukları	98.172,74	0,00	0,00	600	05	09	01	06	Kişilerden Alacaklar	69.071,05	4.978,19	17.609,94	
630	03	03	06		Uluslararası Profesör Uzman, Memur ve Öğrenci Mübadele Giderleri	0,00	20.000,00	48.000,00	600	05	09	01	99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	0,00	26.657,96	98.350,60	
630	03	03	06	01	Profesör Uzman ve Memur Mübadele Giderleri	0,00	20.000,00	48.000,00	600	11				Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	9.652.242,58	261.566,06	1.219.513,71	
630	03	04			Görev Giderleri	455.971,58	363.270,51	1.893.440,55	600	11	04			Maddi Duran Varlıkların Değerlemesinden Oluşan Olumlu Farklar	8.601.088,00	0,00	651.671,18	
630	03	04	03		Ödenecek Vergi, Resim, Harçlar ve Benzeri Giderler	409.621,58	251.749,51	1.807.614,74	600	11	04	01		Mali Olmayan Varlıkların Değer ve Miktar Değişiminden Kaynaklanan Gelirler	8.601.088,00	0,00	651.671,18	
630	03	04	03	90	Diğer Vergi, Resim ve Harçlar ve Benzeri Giderler	409.621,58	251.749,51	1.807.614,74	600	11	04	01	01	Mali Olmayan Varlıkların Değer Değişiminden Kaynaklananlar	8.601.088,00	0,00	651.671,18	
630	03	04	09		Diğer Görev Giderleri	46.350,00	111.521,00	85.825,81	600	11	99			Diğer Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	1.051.154,58	261.566,06	567.842,53	
630	03	04	09	01	Karantina Giderleri	46.350,00	111.521,00	85.825,81	600	11	99	99		Diğerleri	1.051.154,58	261.566,06	567.842,53	
630	03	05			Hizmet Alımları	3.655.754,42	8.182.387,50	9.113.429,84	600	25				Kamu İdarelerinden Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıklardan Elde Edilen Gelirler	0,00	0,00	279.400,00	
630	03	05	01		Müşavir Firma ve Kişilere Ödemeler	346.695,35	7.686.700,46	8.854.021,27	600	25	05			Mahalli İdarelerden Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıklardan Elde Edilen Gelirler	0,00	0,00	279.400,00	
630	03	05	01	01	Etüt-Proje Bilirkişi Ekspertiz Giderleri	0,00	61.000,00	0,00	600	25	05	05		Bedelsiz Olarak Alınan Tesis Makine Ve Cihazlar	0,00	0,00	279.400,00	
630	03	05	01	03	Bilgisayar Hizmeti Alımları	60.000,00	22.500,00	23.000,00										
630	03	05	01	04	Müteahhithlik Hizmetleri	0,00	2.007,07	30.200,00										
630	03	05	01	05	Harita Yapım ve Alım Giderleri	162.523,11	222.057,37	132.559,08										
630	03	05	01	07	Danışma Yönetim ve İşletim Giderleri	15.865,47	14.500,00	8.112,20										
630	03	05	01	08	Temizlik Hizmeti Alım Giderleri	108.306,77	7.364.636,02	8.657.449,99										
630	03	05	01	90	Diğer Müşavir Firma ve Kişilere Ödemeler	0,00	0,00	2.700,00										
630	03	05	02		Haberleşme Giderleri	102.196,37	83.142,03	65.315,06										
630	03	05	02	01	Posta ve Telgraf Giderleri	0,00	0,00	600,00										
630	03	05	02	02	Telefon Abonelik ve Kullanım Ücretleri	100.216,37	83.142,03	64.715,06										
630	03	05	02	04	Haberleşme Cihazları Ruhsat ve Kullanım Giderleri	1.980,00	0,00	0,00										
630	03	05	04		Tarifeye Bağlı Ödemeler	110.753,72	137.789,36	160.642,10										
630	03	05	04	01	İlan Giderleri	5.091,50	26.824,70	42.036,30										

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap				GİDERİN TÜRÜ	2016 Yılı TL	2017 Yılı TL	2018 Cari Yılı TL	Hesap Kodu	Yardımcı Hesap				GELİRİN TÜRÜ	2016 Yılı TL	2017 Yılı TL	2018 Cari Yılı TL
	Kod.1	Kod.2	Kod.3	Kod.4						Kod.1	Kod.2	Kod.3	Kod.4				
630	03	05	04	02	Sigorta Giderleri	105.662,22	110.964,66	118.605,80									
630	03	05	05		Kiralar	140.310,00	249.570,00	250,00									
630	03	05	05	03	İş Makinası Kiralaması Giderleri	140.310,00	249.570,00	250,00									
630	03	05	07		Yargılama Giderleri	0,00	0,00	3.032,41									
630	03	05	07	03	Rapor ve Bilirkişi Giderleri	0,00	0,00	3.032,41									
630	03	05	09		Diğer Hizmet Alımları	2.955.798,98	25.185,65	30.169,00									
630	03	05	09	03	Kurslara Katılma ve Eğitim Giderleri	25.420,95	24.352,32	30.169,00									
630	03	05	09	90	Diğer Hizmet Alımları	2.930.378,03	833,33	0,00									
630	03	06			Temsil Ve Tanıtma Giderleri	500.295,54	814.987,34	873.061,92									
630	03	06	01		Temsil Giderleri	447.313,24	573.207,14	611.359,42									
630	03	06	01	01	Temsil, Ağırılama, Tören, Fuar, Organizasyon Giderleri	447.313,24	573.207,14	611.359,42									
630	03	06	02		Tanıtma Giderleri	52.982,30	241.780,20	261.702,50									
630	03	06	02	01	Tanıtma, Ağırılama, Tören, Fuar, Organizasyon Giderleri	52.982,30	241.780,20	261.702,50									
630	03	07			Menkul Mal, Gayrimaddi Hak Alım, Bakım Ve Onarım Giderleri	1.220.172,73	936.971,20	929.039,61									
630	03	07	01		Menkul Mal Alım Giderleri	502.435,37	272.011,88	127.410,00									
630	03	07	01	01	Büro ve İşyeri Mal ve Malzeme Alımları	55.035,85	45.537,00	8.050,00									
630	03	07	01	02	Büro ve İşyeri Makine ve Teçhizat Alımları	14.607,42	0,00	0,00									
630	03	07	01	03	Avadanlık ve Yedek Parça Alımları	23.760,56	12.632,88	0,00									
630	03	07	01	04	Yangından Korunma Malzemeleri Alımları	0,00	0,00	7.800,00									
630	03	07	01	90	Diğer Dayanıklı Mal ve Malzeme Alımları	409.031,54	213.842,00	111.560,00									
630	03	07	03		Bakım ve Onarım Giderleri	717.737,36	664.959,32	801.629,61									
630	03	07	03	02	Makine Teçhizat Bakım ve Onarım Giderleri	172.609,23	168.273,73	86.169,29									
630	03	07	03	03	Taahhüt Bakım ve Onarım Giderleri	484.649,23	489.035,59	715.460,32									
630	03	07	03	04	İş Makinası Onarım Giderleri	24.478,90	7.650,00	0,00									
630	03	07	03	90	Diğer Bakım ve Onarım Giderleri	36.000,00	0,00	0,00									
630	03	08			Gayrimenkul Mal Bakım Ve Onarım Giderleri	630.883,74	402.083,36	287.193,44									
630	03	08	01		Hizmet Binası Bakım ve Onarım Giderleri	630.883,74	402.083,36	287.193,44									
630	03	08	01	90	Diğer Hizmet Binası Bakım ve Onarım Giderleri	630.883,74	402.083,36	287.193,44									
630	03	09			Tedavi Ve Cenaze Giderleri	8.465,09	0,00	12.169,94									
630	03	09	03		Cenaze Giderleri	8.465,09	0,00	12.169,94									
630	03	09	03	02	Mezar ve Şehitlik Yapım ve Bakım Giderleri	8.465,09	0,00	12.169,94									

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap				GİDERİN TÜRÜ	2016 Yılı	2017 Yılı	2018 Cari Yılı	Hesap Kodu	Yardımcı Hesap				GELİRİN TÜRÜ	2016 Yılı	2017 Yılı	2018 Cari Yılı
	Kod.1	Kod.2	Kod.3	Kod.4		TL	TL	TL		Kod.1	Kod.2	Kod.3	Kod.4		TL	TL	TL
630	12	01	06	09	Diğer Harçlar	95,75	118.909,67	275,00									
630	12	01	09		Başka Yerde Sınıflandırılmayan Vergiler	37,75	0,00	0,00									
630	12	01	09	09	Başka Yerde Sınıflandırılmayan Diğer Vergiler	37,75	0,00	0,00									
630	12	03			Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	5.808,59	0,00	2.815,14									
630	12	03	06		Kira Gelirleri	5.808,59	0,00	2.815,14									
630	12	03	06	01	Taşınmaz Kiralan	5.808,59	0,00	2.815,14									
630	12	05			Diğer Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	59,11	0,00	5.930,22									
630	12	05	03		Para Cezaları	59,11	0,00	5.930,22									
630	12	05	03	04	Vergi Cezaları	59,11	0,00	5.930,22									
630	13				Amortisman Giderleri	1.832.238,41	1.804.328,17	1.434.567,48									
630	13	01			Maddi Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	1.816.620,71	1.799.828,17	1.417.284,48									
630	13	01	01		Yeraltı ve Yerüstü Düzenlerinin Amortisman Giderleri	602.535,03	584.090,49	241.247,08									
630	13	01	02		Binaların Amortisman Giderleri	689.557,71	644.134,59	557.622,94									
630	13	01	03		Tesis, Makine Ve Cihazların Amortisman Giderleri	56.530,92	32.547,53	88.052,93									
630	13	01	04		Taşıtların Amortisman Giderleri	40.352,09	72.111,24	73.048,11									
630	13	01	05		Demirbaşların Amortisman Giderleri	427.644,96	466.944,32	457.313,42									
630	13	02			Maddi Olmayan Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	15.617,70	4.500,00	17.283,00									
630	13	02	01		Haklar Amortisman Giderleri	15.617,70	4.500,00	17.283,00									
630	15				Karşılık Giderleri	0,00	250.627,50	0,00									
630	15	04			Kdem Tazminatı Karşılıktan	0,00	250.627,50	0,00									
GİDERLER TOPLAMI						23.409.533,29	28.300.892,79	31.737.125,47	GELİRLER TOPLAMI				34.340.139,47	29.115.957,53	37.789.043,01		
									FAALİYET SONUCU (+/-)				10.930.606,18	815.064,74	6.051.917,54		

EK 2: İZLEME

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabının Gerçek Durumu Göstermemesi	2013	Tam Olarak Yerine Getirildi	Kurum tarafından düzeltici işlem tesis edildi.
Gelirlerden Alacaklar Hesaplarının Gerçek Durumu Göstermemesi	2013	Tam Olarak Yerine Getirildi	Kurum tarafından düzeltici işlem tesis edildi.
Vadesi Bir Yılın Altına İnen Alacakların Dönem Sonunda Dönen Varlıklar Hesap Grubuna Aktarılmaması	2013	Tam Olarak Yerine Getirildi	Kurum tarafından düzeltici işlem tesis edildi.
Belediye Maden Paylarının Tahakkuk ve Tahsilinin Yapılmaması	2013	Tam Olarak Yerine Getirildi	Kurum tarafından düzeltici işlem tesis edildi.
Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik Hükümlerine Uyulmaması	2013	Kısmen Yerine Getirildi	Belediyenin tapuya kayıtlı taşınmazları muhasebe kayıtlarına alınmakla birlikte taşınmazlara ilişkin 2018 yılı denetiminde tespit edilen hususlara 2018 yılı Sayıştay Denetim Raporu'nun "Denetim Görüşünün Dayanakları" bölümü Bulgu 1, Bulgu 2, Bulgu 3, Bulgu 4 ve Bulgu 5 ile "Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler" bölümü Bulgu 1'de yer verilmiştir.

Taşınırlara İlişkin İşlem ve Kayıtların Taşınır Mal Yönetmeliği'ne Uygun Yapılmaması	2013	Yerine Getirilmedi	Taşınır işlem ve kayıtlarının Taşınır Mal Yönetmeliği'ne uygun yapılmasına ilişkin devam eden hususlara 2018 yılı Sayıştay Denetim Raporu'nun "Denetim Görüşünün Dayanakları" bölümü Bulgu 7, Bulgu 8, Bulgu 9 ve Bulgu 10'da yer verilmiştir.
Arazi ve Arsalar Hesabında Hatalı Kayıtlar Bulunması	2013	Tam Olarak Yerine Getirildi	Daha sonra yapılan incelemede söz konusu kayıtların envanter kaydı olduğu anlaşılmıştır.
Binalar Hesabında Hatalı Kayıtlar Bulunması	2013	Tam Olarak Yerine Getirildi	Kurum tarafından düzeltici işlem tesis edildi.